

Oslo 3-1-44

4.årg. 3

UTDRAG AV STATSMINISTER NYGÅRDsvoldS TALE 1-1-44.

Statsministeren skildret med malende uttrykk den tyske voldsferd i de okkuperte land og pekte på hvor klart og utvilsomt tyskerne har lagt for dagen at deres plan var å erobre og unnertrykke hele verden. Han skildret levende den systematiske tyske utplyndringen og tyskernes voldsferd for å sikre seg at ingen skal gjøre motstann mot deres røverpolitikk. Han framhevet hvordan opptakten i deres okkupasjonspolitikk ga dem strålende dager, da Europas forsyninger og lagere sto til deres disposisjon og ble sendt til Tyskland som "takknefthetsgaver" fra "befridde" folk.

Slik var det herlige tider for Hitler engang. Nå er forholdene godt forandret: Det er lite eller ingenting mere å røve. De tyske armeeer har også fått annet å bestille enn å utplyndre okkuperte land. Seiersmarsjene er forstummet, og tyskerne er på tilbaketog på alle fronter. Nazistenes Tyskland kommer nærmere og nærmere det endelige og tilintetgjørende nederlag for hver dag. Hva "gavene" til Tyskland angår, har de allierte luftstyrker overtatt denne forsendelse. Det mørkner over Tysklands veg fram mot nederlaget, dommen og gjengjeldelsen, men det lysner over Norges veg mot seieren og friheten.

Etter en kraftig karakteristikk av den lovløshet som hersker i Norge idag, fastslo Statsministren den viljen til å holde ut og tross alle vanskeligheter, som præger den norske hjemfronten.

Statsministeren gikk så over til å behandle etterkrigstidens problemer og de generelle synspunkter som gjelder for dem. Det må da først fastslås at Norge er blitt materielt fattigere enn det har vært på lange tider. Det gjelder derfor ikke bare å sikre den øyeblikkelige materielle stillingen ved krigens slutt, men behovene vil bli så store at en økning og forbedring av hele verdensproduksjonen vil være nødvendig. Den norske regjeringen har tatt del i og er representert i de fellesallierte institusjoner som arbeider med å løse disse problemer.

Statsministeren unnerstrekket sterkt at arbeidsløshetsproblemet først og framst måtte løses. Det land som ikke maktet å løse dette problemet har tapt krigen, selv om det har vunnet aldri så mange seire

(Forts. 2. s. 3)

4.

ge erfaringer i sitt forsvar av Vitebsk, deres hovedankerfeste på "den første baltiske front". Meldinger fra Stockholm går ut på at tyskerne har begynt å evakuere sivilbefolkningen fra en rekke byer i Latvia.

News Chronicles Moskvakorrespondent, Paul Winter-
ton betegner onsdagens russiske kommunike som vid-
underlig.

31/12-43

I en dagsbefaling som ble sendt ut torsdag kveld, kunngjorde marsjall Stalin: Under seks dagers kamp over vest og sørvest for Kiev har den røde har brutt gjennom de tyske linjer på en 300 km. bred front. Den har rykket fram fra 50 til 100 km. 14 tyske infanteridivisjoner og 8 panserdivisjoner, deriblant panserdivisjonen Adolf Hitler og Reich SS ble slått på flukt.

Bet viktigste av de stedene som ble befridd av russerne torsdag var kanskje Kasatin, som ligger 25 km sørvest for Bortetsjev. Ved inntakelsen av denne byen overvant russerne ikke bare garnisonen, men også de forsterkningene som i all hast ble sendt opp fra andre frontavsnitt. 2 jernbanetog og 103 kanoner ble erobret i byen.

Også øst for Kasatin fortsette russerne sine framstøt sørover, og har nå så godt som avskåret byen Bjela Tzerkow fra området vestenfor. Langt nord har russerne utflankert Shitomir ved en omgående bevegelse. De truer nå jernbanelinjen 30 km. vest for byen.

I Korostenavsnittet erobret russerne distriktszentret Luginy.

Inne i Dnjeprbøyningen rykket russerne torsdag igjen videre vest for Saporosje og befridde 30 byer og landsbyer.

I Vitebskavsnittet rykket de fram både nordvest og øst for byen. Under de voldsomme kampene her hadde tyskerne nesten 1,000 falne torsdag.

Times korrespondent i Moskva melder: Den russiske framrykking truer med å kaste hele den tyske armegruppe i sør ut av sine stillinger. En antar at tyskerne vil tilkalle alle de reserver de rår over for å prøve å stanse russerne, men den røde armé har trenget igjennom så mange tyske kommunikasjonslinjer

5.

at det faktisk blir umulig for von Mannstein å overføre styrker fra det ene avsnittet til det annet. Hans reserver må derfor komme fra andre deler av sørfronten eller fra garnisoner i Ukraina som ennå ikke trues direkte av russerne.

1/1-44

Etter harde kamper erobret russerne i går Shitomir. De tyske forsterkninger som ble kastet fram for å forsvare byen var på forhånd blitt nedkjempet. Først ut å ta Shitomir i går gjorde russerne et raskt framstøt mot sørvest. Blandt andre steder okkuperte de et distriktsentrum halvveis mellom Dnjepr og Dnjestre. Russiske tropper utslettet nesten et helt regiment med tysk infanteri da de tok byen. Opp i nord ble de fiendlige tropper som er på retrett fra Korosten drevet ennå lengere tilbake. Også i Hvite-Russland hadde sovjettroppene betydelig framgang i går. De avskar hovedveien som forbinder Vitebsk med Orsja og holder de stillinger de har tatt på tross av fiendens voldsomme motangrep. Inne i Dnjeprbøyningen fortsatte den russiske framgangen i det vanskelige lende nord og nordøst for Nikopol.

Times korrespondent i Moskva telegraferer i dag: Russerne melder om viktige omgrupperinger av sine styrker rundt framspringet ved Kiev for å møte de behov som den hurtige skiftende stilling fordrer. På nesten hvert eneste avsnitt av denne ugyre front bryter de opp tyske formasjoner før disse får tid til å bite seg fast. Russerne har allerede fravist tyskerne de kommunikasjoner de trenger for å begynne en ny offensiv. Tyskerne møter øyensynlig store vanskeligheter i arbeidet med å bringe fram forsterkninger.

Londonavisen Evening Standards militærkronikör sammenlikner von Mannsteins nederlag i Kiev-framspringet med sammenbruddet til Ludendorffs offensiv 1918. Den fulle rekkevidde av den tyske ulykke, skriver han, vil ikke vise seg med en gang, men det tok også i det minste 3 måneder før sammenbruddet av den tyske offensiv i mars 1918 ble fullstendig forstått, selv innen den allierte overkommando.

En aviskorrespondent i Stockholm uttaler: Meldinger som når Stockholm fra Berlin viser at det tyske

folk er forberedt på dårlige nyheter. Pisko, russiske og enndog tyske kilder melder nå om store forstyrrelser i tysk veg og jernbanetrafikk på grunn av den polske unnorgrunnshær.

President Kalinin uttalte i en nyttårshilsen i går kvell: "1943 var et avgjørende år. Som følge av den røde hær s offensive operasjoner er to tredjedeler av det russiske området som var okkupert av tyskerne blitt befriet. De slag som har vært rettet mot de fascistiske overfallstrionn opplyser etterhvert stillingen, ikke bare for den tyske overkommando, men for hele hitlerbanden. Urals og Baikus oljekilder og beleiringen av Moskva er glemt.

2-1-44. Den russiske offensiven ved Kiev presses fram i hurtig tempo. Lørdag ble det erobret over 300 nye tett-bebodde strøk. I nordvest har den røde hær rykket fram slik at den nå står 50 km. vest for Korosten. I sentrum står sovjet-troppene 30 km. vest for Shitomir. Lenger sør står de 40 km. fra elven Bug. - Situasjonen nærmer seg tydelig og klart det stadium da russerne har nådd det nærmest utrolige strategiske mål: Å inneslutte de 30 tyske divisjoner i Dnjepr-buen. Utviklingen må imøtesees med den høyeste spenning.

Tyskernes basis Bjela Tserkow på sørsiden av fram springet er fullstendig utflankert. I voldsomme kamper sør for denne byen har tyskerne lidt uhyre tap. Tyske enheter og formasjoner som er slått på flukt, trekker seg så hurtig tilbake at de etterlater seg artilleri, ammunisjonstransporter og annet krigsmateriell. Store proviantlagre og ammunisjonsdepoter er falt i russernes hender. Fra Saporosje har russerne støtt fram til en avstand av ca. 30 km. fra Nikopol.

I nøytrale hovedsteder sprer tyskerne rykter om at de har samlet veldige reserver i Polen. De oppgir helt opp til 60 divisjoner. I London framholdes det at disse meldinger er sterkt overdrevne. De kamper som har pågått det siste året har nedsatt Tysklands reserver til et ytterst alvorlig lavmål.

SVERIGE. I Göteborgs politirett fant det den 27/1 følgende dom: Betegnelsen "nazi" er en fornærmelse. Den som for framtiden kaller en annen person "nazi", vil bli dømt til mulkt på 20 kroner.

VÅR FORSIKTIG!

WESTFRONTEN 30-12-43 - 3-1-44.

30-12 Britiske fly rettet et meget kraftig angrep mot Berlin natt til torsdag. Det oppsto store branner etter at flygerne hadde kastet over 2000 tonn bomber mot byen. Moskitofly angrep samtidig mål i Midt og Vest-Tyskland og Nord-Frankrike.

31-12. Moskitofly angrep mål i Vest-Tyskland natt til fredag. Andre fly bombet mål i Nord-Frankrike. Idagslys torsdag ble mål i Sør-Vest-Tyskland bombet av amerikanske flygende festninger med jagereskorte. Middelsore britiske og amerikanske bombefly angrep mål i Nord-Frankrike. Over 1300 amerikanske fly deltok i gårsdagens operasjoner over Sør-Vest-Tyskland. Det er den største amerikanske styrke som hittil er sendt ut fra Storbritannia samtidig. 22 bombefly og 12 jageres gikk tapt. Av de nesten 500 amerikanske bombefly som angrep Fade Calais-området gikk ikke et fly tapt. 3 britiske jageres saknes.

1-1-44. Svære amerikanske bombefly angrep i dagslys fredag 2 kulelagerfabrikker utenfor Paris og 2 flyplasser på Frankrikes vestkyst. På tilbaketurten kom flyene i kamp med en stor styrke tyske jageres. 28 tyske fly ble skutt ned. Andre øvelsinger med britiske og amerikanske jageres utførte en rekke angrep mot militære mål i Nord-Frankrike. I alle disse operasjoner deltok over 1000 fly. 29 bombefly og 3 jagerfly saknes.

2/1-44. Britiske bombefly rettet natt til söndag et kraftig angrep mot Berlin. Andre brit. fly angrep Hamburg, mål i Vest-Tyskland og Nord-Frankrike. 28 fly savnes. Nærmere enkelheter er ikke oppgitt.

AMERIKA FÖRER LUFTKRIG. I 1943 foretok amerikanske fly som er stasjonert i Storbritannia, 64.000 utfall og kastet 55.000 tonn bomber. De skjöt ned over 4000 tyske jageres under luftkamper. 976 amerikanske bombefly gikk tapt. - Den 30. og den 31. desember angrep ca. 1.500 amerikanske fly mål på fastlandet. Over halvparten av dette var 4-motors maskiner. Tapene i desember var 2,6 prosent.

ITALIA. Meldingene i de siste 4 dager har ikke gitt noen forskyvning av betydning i frontbilledet. Den 8. arme presser på mot Pescara, og den 5. arme holder stillingene under lokale angrep og motangrep. Flyaktiviteten er oppretttholdt. Det er meldt om en rekke angrep mot krigsviktige mål i Italia.

på slagmarken. Vegen framover må planlegges i tide, og vi må være oppmerksom på at seirens frukter kan forspilles og freden kan ha farlige følger, hvis en ikke i tide treffer sine forberedelser. Statsministren uttalte: "Når jeg tenker på alle de spørsmål som vil reise seg etter krigen, så sier jeg like ut. Jeg misunner ikke dem som skal lode og styre landene i det første året etter krigen. De må ha både klokskap og mot, og de må ha en fast hånd, en sterkt utpreget rettferdighetssans når det gjelder samfunnsspørsmål, eg de må ha et nedfølende hjerte, hvis det skal lykke dem å bygge den nye verden". Men når jeg tenker på de vanskelighetene, så er det en ting som fylder meg med stolthet og fortrøstning. Vårt folk har i kamp og nød visst å holde sammen. Alle prøver har vårt folk bestått i krigens år. Jeg har ikke den ringeste twil om at vi også skal tåle påkjenningen unner omstillingen fra krig til fred. Vårt demokrati vil bestå prøvene ved inngangen til nyåret, og vi ser med glad forventning fram mot seieren og befrielsen som skal komme. Vi minnes og takker den som faldt i kampen for fedre landet. Deres minne er oss hellig. Vi takker alle som i disse år har ytet sin innsats for Norges befrielse og ønsker alle norske kvinner og menn både i og utenfor Norge

• ET GODT OG SEIERRIKT NYTT ÅR.

SJEFEN FOR FORSVARSDEPARTEMENTET, OSCAR TORP talte nylig. Han ga en framstilling av våre stridskrefts innsats i 1943. Han oppholdt seg især med handelsflåtens og marinens betydning for de alliertes krigsforsel. Flyvåpnets utvikling og innsats og landstyrkenes innsats og beredskap ble beskrevet inngående. Torp kom inn på at tyske soldater ved given leilighet kunne opptre i allierte uniformer, og oppfordret det norske folk til å være på vakt mot provokasjoner av denne art. De norske soldater har ordre om ikke å bla i sivilbefolkningen inn i militære operasjoner. Den moderne krig er total og føres ikke bare ned våpen. Det er også at sivilbefolkningens innsats kan være av stor betydning som vepnet kamp på slagmarken. Hensjoner av militær karakter som er skapt på egen hånd leder til resultater som ikke svarer til hensikt. Det er ikke råd til å offre en eneste mann, hvis dette er nødvendig.

Oslo 2-1-44.

Nyheter fra London 4-1.

RUSSLAND: De første russiske tropper som gikk over den polske grensen av 1939 var kosakpatruljer som krysset grensen på forskjellige punkter. Det er ennå ikke klart om disse første troppevar en del av den styrke som i går erobret Olevsk, 10 km. fra grensen, eller om de dannet fortroppene til den russiske kolonne som ifølge meldinger i går rykker hurtig vestover fra Novograd Wolynsk.

Reuters korrespondent meldte tirsdag ettermiddag: Etterhvert som tyskerne blir drevet lengre vestover får tilbaketoget mer og mer karakteren av flukt. De tyske styrkene blir forfulgt av tanks og lastebiler fulle av soldater med lette maskin geværer som har splittet det tyske forsvar opp i isolerte grupper.

Den Røde Stjerne skriver at vestanfor Olevsk har russerne funnet store mengder av kanoner og transportbiler som tyskerne har etterlatt seg.

Det foreligger nå flere opplysninger om framstøtet lengre sør hvor russerne i går kveld hadde omgått det tyske støttepunktet Berditsjev og kommet 50 km. forbi det. Meldinger fra fronten sier at jernbanelinjen til Berditsjev vestfra er blitt avskåret. Berditsjevs fall synes derfor nå å være nærmest forestående, og når det skjær kan general Watutins styrker i nord og sør sluttet opp med hverandre i et samlet angrep.

Bjela Tzerkov som er det sentrale punkt i den tyske flanken i Dnjeprbøyningen blir samtidig omgått i sør.

Tyskerne fører fram tanks og infanterireserver i et forsøk på å avverge denne trusselen mot Bjela Tzerkov. I nord har russiske tropper haft god framgang i Nevelområdet. Kommunikeet fra Moskva mandag kveld meldte at 70 steder til er blitt gjenerobret. Korrespondenter forteller tirsdag om et nytt framstøt nordover langs jernbanen fra Nevel der russerne hurtig nærmer seg det tyske støttepunktet Novo Sokolnikov.

En militærmedarbeider skriver tirsdag ettermiddag i forbinnelse med de siste meldinger fra Østfronten: "Dette er virkelig en milepæl i krigen. Fra Volga til den polske grensen av 1939, det vil si over 1,300 km. på mindre enn ett år. Den tøke arme har ikke tidligere vært utsatt for en så alvorlig krise som denne siden 1918. Det har sansynligvis aldri vært en så dramatisk endring i en militær situasjon som det har

KRIGEN MOT JAPAN. i 1943 har vært preget av en rekke vellykkede offensive operasjoner. Disse operasjoner som er blitt båret fram av amerikanerne, engelskmennene og australierne har vært av begrenset omfang. Det vil de også rimeligvis fortsette med å være inntil Tyskland er beseiret. I det store farvannet i det nordlige Stillehav har amerikanerne gjenvunnet øyene Kiska og Attu ved den asiatiske enden av den Aleutiske Øyrekken. Nede ved ekvator ligger de britiske Gilbert- og Ellisøyene, som amerikanerne likeledes har erovert fra japanerne. Som følge herav har de vært i stand til å rette bombeangrep mot noen av de viktigste japanske luft- og flåtestasjoner i det sentrale Stillehav.

I det sørøstre stillehavsområdet har britiske og amerikanske tropper fra støttepunkter i Australia gått i gang med å fordrive japanerne fra deres mest framskutte baser i Salomon-øyområdet lengre nord, samt på den uhyre øy New Guinea.

Så vellykket har de alliertes motoffensiv nord for Australia vært både på New Guinea og Salomonøyene at amerikanerne har vært i stand til å gå ennå videre og sette tropper i land på New Britania hvor de har opprettet støttepunkter mindre enn 400 km. fra Rabaul, som er japanernes viktigste forsyningsbasis i hele dette området.

I det forløpne år har de australske tropper foretatt kamphandlinger for å drive japanerne tilbake på den nordlige New Guinea. Disse kamper finner stad under forhold som er de aller ugaustigste som tenkes kan finne hvite tropper. De tjener til å forhindre japanerne på New Guinea i å gripe inn i den betydningsfulle amerikanske offensiv på New Britania.

I India, Burma og den Bengalske havbukt har det svundne året vært benyttet til forberedelser utannelse og oppbygging av kraftige angrepsstyrker til sjøs, til lands og i luften.

I særdeleshed er de kinesiske styrker blitt forsynet med de aller mest moderne våpen og spesielt modern fly, slik at de kan danne kjernen i en moderne armé i China.

Selv om de kinesiske styrker enna er darlig utrustet og ikke kan greie seg uten støtte fra ame-

rikanske fly, har de nylig vunnet en rekke betydelige seire i Shang-Tse området, hvor japanerne har måttet oppgi et kraftig forsök på å erobre et større terren, som ble forsvarst av kineserne.

De japanske hærer ble slått på flukt med et tap av minst 30,000 i drepte og sårede, et av de største nederlag japanerne har lidt under hele krigen mot China.

CHANG KAI SHEK uttalte i en tale nyttårsaften: "Vi gjør nu forberedelser til en offensiv på alle fronten. Hvis det japanske folk skulde gjøre opprør og avskaffe sine krigsforbryter, vil vi respektere deres spontane vilje og la det japanske folk velge sin egen regjeringsform".

METHUSALEM hadde fått i oppdrag av Vår Herre å stige ned på jorden for å forsøke å skape litt orden. Kort etter kom han imidlertid tilbake.

- Er du allerede her? spurte Vår Herre.

- Ja, da jeg kom ned fikk jeg høre at hitler innkalte min årsklasse, og da turde jeg ikke bli lenger.

EN NEUTRAL AVIS skriver at "I noen tid tilbake har Berchtesgaden vært der Führers hovedkvarter ved Østfronten".

Det må innrømmes at Berchtesgaden er nærmere Østfronten enn noensinne tidligere.

hitler, Göring og Goebbels stod ved himmelens port og vilde inn. Först skulle de imidlertid sone sine synder, og St.Peter begynte med hitler: Hvor mange ganger har du löyet? - En gang sa hitler. - Da skal din straff være å løpe rundt Melkeveien en gang, sa St.Peter.

Hvor mange ganger har du löyet da? spør han Göring. Sju ganger, svarer denne. - Sju ganger skal du løpe rundt Melkeveien lyder dommen.

Men hvor er den lille magre mannen som vør med dere? spurte St. Peter.

Han er reist ned til jorden igjen for å hente et Stratosfærefly, svarer hitler.

GYLNE hitlerord. Det første og beste i regjeringens program, er at vi hverken vil lyve eller svindle. (10.februar 1933.)

DEFAITISME er forbunnet med dødsstraff i Tyskland. Dette forklarer kanskje hvorfor alle tyske aviser har holdt opp med å offentliggjøre krøter.

tige endring fra stillingen for 14 dager siden, da Watutin falt tilbake i retning av Kiev, inn til nå da han har Kiev 250 km. bak seg og ikke står stort lenger fra Brest Litowsk enn fra Kiev.

ITALIA. Styrker fra den 8. arme har erobret et viktig punkt med utsikt over de tyske stillinger 3 km. fra Tollo.

Det har vært vidstrakt flyvirkoshet både over Italia og Jugoslavia. En stor styrke flygende festninger har bombet mål i Torino, der jernbanelinjene fra Milano og Frankrike møtes. Kulelagerfabrikkene ved Villa Ferosa, sør for Torino ble også angrepet.

HELLAS. Cairo-kringkasteren melder i dag at det raser et slag i distriktet Epiros mellom patriotstyrker og 7,000 tyske tropper som er støttet av panseravdelinger. Hittil har patriotene slått tilbake alle tyske angrep.

WESTFRONTEN. Amerikanske bombefly rettet tirsdag kraftige angrep mot militære mål i Pa de Calais-området. Ingen bombefly gikk tapt. Amerikanerne var eskortert av britiske og allierte jagerfly. Allierte jagerfly og jagerbombefly angrep mandag 1. januar militære mål i Frankrike. 7 allierte fly gikk tapt. 2 tyske fly ble skutt ned. Mål i Vest-Tyskland ble natt til tirsdag angrepet uten tap. Overstkommanderende for den britiske gruppe av invasjonsstyrkene, general Montgomery er kommet til London. I en avskjedstale til den 8. arme sa han bl.a.: Vi har hatt lykken med oss i alle oppgaver vi har tatt på oss. Dere har gjort den 8. arme berørt over hele verden. Jeg håper vi snart kan møtes igjen og kjempe side om side i krigens siste fase. Det er ingen tvil om resultatet.

BULGARIA. I meldinger fra Istanbul heter det at all telefonforbindelse mellom Bulgaria, Tyrkia, Romania og Ungarn har vært avbrutt siden den 22. desember. Andre meldinger går ut på at det er en alvorlig krisje i Sofia og at Filovs regjering allerede er styrtet. Tysk Telegrambyrå dementerer alle meldinger om et statskup i Bulgaria.

ERIKANSKE vrifter leverte i forrige måned nesten skip om dagen med en samlet tonnasje på over 2 millioner ton døve t.

Nyheter fra London 5-1-

RUSSLAND: De russiske tropper som har rykket over grensen til Polen fortsetter fremrykningen videre i retning av byene Sarny og Rowno. - Berditsjev, 170 km. sør for Kiev står for fall. Tyskernes har rømmet den østlige del av byen, som er truet fra 3 kanter. Bjela Tzerkov, 80 km. sørvest for Kiev er erobret. I Hvite-Russland er hele jernbanelinjen mellom Nevel og Velikie Luki nå ryddet for tyskere. I frastøtet mot Bug er distriktsentret i Vinniza-området erobret. Russerne står nå om lag 50 km. sør for Bjela Tzerkov.

Korrespondentene understrekner stadig den kritiske stilling som den tyske hær befinner seg i. Allerede et hastig overblikk over den nævarende framstillingen vitner om den katastrofale foryrringen i tyskernes strategiske situasjon. De avdelinger av den røde hær som er gått over grensen til Polen, befinner seg om lag 600 km. vest for von Mannsteins framskutte brohoder i Dnjeprbøyningen. De russiske arméer som går mot sørvest i retning av Bug-linjen, står allerede nå på flere punkter i ryggen på de tyske divisjonene på den sør-ukrainske fronten. Dette er en uhyggelig situasjon for tyskene. Den kan ikke vare meget lenger uten at en alminnelig retrett fra Dnjeprbøyningen må finne sted eller uten at en kraftig motoffensiv stanser den røde hær. Mens von Mannstein formodentlig grupper over disse vanskelige problemer fortsetter russerne sitt stormlop vest og sørvest for Kiev. Ved den polske grensen har de siste forsvarsringene falt, og russisk kavalleri og tanks ruller hurtig ut på slettene i Volhynia. Watutins hovedstyrker følger hakket på de russiske fortroppene, som er trengt inn på polsk område og som forsøker å nå den store trafikkbasis Rowno på stambanen Brest Litowsk-Warsjawa. Russerne strømmer inn i den dype bresjen mot Rowno og Sarny. Den Røde Stjerne skriver at tyskene befinner seg på fullt tilbaketog over polsk område, og at den røde hær slår seg hurtig vestover. Sørvest for Kiev fører von Mannstein sine reserver fram i lyntempo mot linjen Vinniza-Sjmerinka for mulig å hindre et russisk gjennombrudd mot Bug-Dnjestr. I Moskva regner man med et nytt avgjørende

DET RUSSISKE tidsskrift "Kriegen og Arbeiderklassen" skriver: I Europas okkuperte land brenner jorden under føttene på de tysk-fascistiske overfallsmenn. Spesielt blir situasjonen i Norge stadig mere alarmerende. Det frihetselskende norske folk fører en heroisk kamp mot de hitlerske okkupanter. Tyskerne og deres quislinglakeier søker nye metoder for sitt bedrageri, men med sin fattige intelligens kan det ikke finne på noe nytt. I presse og radio griper de fremdeles til de forskjellige variasjoner av det tapelige oppspinn om den "sovjetrussiske fare", som skal true Norge. Quislings avis Fritt Folk inneholdt nylig en artikkel med overskriften "Kriegen for Norges framtid". Quisling-bladet hevder at "bolsjevismen trenger en bro i Europa og har besluttet at Norge skal bli denne broen".

hitlers betalte provokatører som utgir dette skitne quislingblad, påstår for å kunne fiske i rørt vann at England skal ha gitt Sovjetsamveldet intet mindre enn "en skriftlig forsikring om at Nord-Norge skal bli en russisk provins, og at England ikke har noe imot at den øvrige del av Norge befinner seg innefor den russiske interessesfære". Quislingavisen tar opp temaet fra den tyske radio i Norge som forleden dag kom med den for lengst kjente "sensasjon", at Norge på et geografisk kart utgitt i U.S.A. i 1942 var innlemmet i Sovjetsamveldet. Det er nå å vente at tyskerne under inntrykket av den røde hær kommende slag, vil finne et slikt "kart" som innlemmer, la oss si, republikken Ecuador eller New Zealand i Sovjetsamveldet. Tyskerne og deres norske parasitters nye provokatoriske klovnpåfunn har en mer enn åpenbar hensikt å bryte den bevissthet som nå styrkes hos alle nordmenn om at Sovjetsamveldets og dets heroiske røde hær kamp betyr redning for folkene i alle okkuperte land i Europa, deriblant også det norske folk. Den røde hær bringer med sinemektige slag mot den hitlerske krigsmaskin, befrielsestimen nærmerer for de europeiske folk, som står under hitlers blodige åk. Nordmennene forstår dette. Nordmennene forstår også at den store Sovjetstat ikke ønsker en eneste håndbredd norsk jord. Denne forståelse styrker det norske folks hat til

de tyske overfallsmenn og dets besluttsohet i kampen mot dem. Det er ikke tyskerne og deres quislinglakeier i Norge frykter som pesten.

MANGE NYE TANKBÅTER. Den amerikanske regjering har nå godtatt Maritime Commissions byggeprogram for 1944. Det er ikke offentliggjort detaljerte meldinger om programmet, men det forutsettes bygget "godt og vel 20 millioner dödvægt". Av skipene blir 500 hurtiggående skip og av disse blir 319 Victory-skip. Det meldes nå videre at alle Victoryskipene i 1944 skal få turbinmaskiner. Det er laget en engelsk-canadisk-amerikansk overenskomst for å skaffe maskineri til dem.

Mange nye tankbåter er bygget i 1943. Tonnasjen i dödvægt oppgis til 1,013,000. De fleste av dem er typen på 16,600 tonn, og de er meget hurtiggående. Byggetiden er nå bragt ned til 100 dager. Byggeprogrammet for 1944 er oppgitt til 511 tankskip. Programmet forutsetter videre flere typer spesialskip, men den langt overveiende delen av de 20 millioner tonn blir Liberty-skip.

Ved utgangen av 1944 vil De forente Stater ha bygget 45 - 50 millioner tonn, siden krigens begynnelsje. För kriegen hadde Statene en flåte på omkring 18 millioner tonn, hvorav gikk nesten ingen ting tapt før i 1942. Hvor store tapene har vært siden foreligger det ingen nøyaktig melding om, men det kan gi en pokepinn at de alliertes samlede tap i 1942 oppgas til 12 millioner tonn. Tapene fortsatte å være relativt høye i de første månedene av 1943, men sank så ut over sommeren og høsten.

En må regne med økede tap under kommende invasjon i tiden framover, men selv om en regner med meget store tall er det klart at Statenes flåte i 1944 kommer til å utgjøre en ganske annen prosent av verdens handelsflåte enn før kriegen.

Fra London opplyses det at Tyskland og Italia har mistet eller fått skadet omkring 15 millioner tonn dödvægt siden krigens begynnelsje, og i dette tallt er ikke regnet med det russerne har ødelagt. Nybyggingen i Tyskland har vært begrenset og tyskerne kommer til å slutte krigen med langt mindre tonnasje enn de hadde før kriegen. Videre har japanerne hatt store tap. För kriegen var Japan nr. 3, Tyskland nr. 5 like etter Norge og It til nr. 6.

slag på denne frontsektoren. Sør for Novogra Volynsk nærmer den røde hær seg trafikknutepunktet Sjepetovka, hvis erobring vilde bety at Berditsjev blir fullstendig avskåret fra alle forbinnelser vestover. Bjela Tzerkov ble som ventet erobret tirsdag. Dermed er tyskerne berøvet et av sine viktigste bolverk når det gjelder å beskytte Dnjepr-armeenes norden. Omringningstrusselen mot Dnjepr-bøyningen øket ennå mer etter at russene har rykket 50 km sørover fra Bjela Tzerkov.

På den første baltiske front holder det på å oppstå en ubehagelig stilling for tyskerne som følge av den røde hars kraftige framstøt nord for Nevel. Under hårde kamper kjemper sovjettroppene seg her fram mot det tyske støttepunktet Novo Sokolnikov. Situasjonen for de tyske arméene på Leningradfronten begynner å få en farlig likhet med stillingen i Dnjepr-bøyningen, og overensstemmelsen er ytterligere understreket ved de siste russiske framrykninger. De har blandt annet ledet til at flere av tyskerhets sterkeste forsvarslinjer mot Østersjøområdet er forsert av den røde hær. Ole jernbanestrekningen mellom Nevel og Velikie Luki er nå fast i russernes hender.

WESTFRONTEN. Tirsdag gikk det største dagangrepet hittil mot mål i Nordvest-Tyskland og Nord-Frankrike. Blant målene i Nordvest-Tyskland var verfter i Kiel og jernbaneanlegg i Münster. I totkene over Nord-Frankrike deltok over 1,250 fly. På de Calais-området ble igjen overordentlig kraftig bombet. 23 bombefly og 3 jagerfly gikkapt.

Matt til onsdag ble Berlin bombet av britiske Mosquitofly. Andre Mosquitofly angrep mål i Vest-Tyskland. 2 fly gikk tapt. I løpet av tirsdag og natt til onsdag ble 18 tyske fly ødelagt.

Onsdag i dagslys fortsatte britiske bombefly angrepene mot tyske mål i Nord-Frankrike. Nærmore onkelttheter om disse angrep foreligger ikke.

KAJ MUNK ER MYRDET. En svensk melding sier at 4 ukjente menn trengte hjem i hans hjem i går, slepte ham ut i en skog i nærheten og skjöt ham. Liket ble funnet onsdag morgen. Som kjent skrev Kaj Munk flere antinasistiske skuespill før krigen. Hans siste skuespill Niels Ebbesen ble offentliggjort i 1942, på 2 årsdagen for invasjonen av Danmark.

Oslo 8.1.44. - RUSSLAND: Nord-vest for Berdetsjev er de russiske angrepene drovet fram 70 km. i retning mot Sjepetovka, som er truet. Sør-vest for Berditsjev er tyskerne på uordnet flukt mot øvre Bug ved Vinniza. Det russiske framstøt over den polske grensen er ført 20 km. inn i Polen i retning mot Sarny. Byen Rokitno, som ligger 20 km. vest for grensen på jernbanelinjen Korosten-Sarny, er erobret. Lenger sør er Gorodnijsa, som ligger like foran grensen, erobret.

I Hvide-Russland er russernes angrep fra jernbanelinjen Nevel-Velikie Luki ført fram til en avstann av 6 km. fra jernbaneknutepunktet Novo Sokolnikov. Etter erobringene av Berditsjev og Bjela Tzerkov er de siste forsøksnæringene brutt i den forsvarslinjen som med så stor omsorg var bygget opp for å beskytte v. Mannsteins armeer i Dnjepr-bøyningen. Omringningstrusselen mot de 600.000 tyskere i Sør-Ukraina er blitt en realitet, telegraferer News-Chronicles Moskva-korrespondent. Den tyske retrettkorridoren i Dnjepr-bøyningen er presset sammen til mindre enn 80 km. Samtidig har den røde hær ifølge tyske opplysninger gjenopptatt sine angrepsoperasjoner ved Krivoi-Rog og Kirovograd.

Sør og sør-vest for Kiev ruller den russiske angrepsbølgen fram langs en nesten 200 km. bred front ned tyskerne på retrett over det åpne slettelandet mot øvre Bug. I sør-vest driver iidfronten hurtig mot øvre Bug ved Vinniza og Sjmerinka. Andre russiske kolonner støter rett sørover og presser seg stadig dypere inn i flanken på v. Mannsteins sørlige armegruppe. Moskva-kringkasteren opplyste torsdag kveld at de tyske troppene mellom Rowno og øvre Bug har fått ordre til å holde sine stillinger for enhver pris for å forhindre et alminnelig russisk gjennombrudd mot Dnjester. Det russiske lynframstøtet har bragt uorden i det tyske forsvarset, og flere av tyskefnes kampgrupper synes ikke lenger å kunne opprettholde den innbyrdes kontakt. Enkelte divisjonsstaber veksler hovedkvarter to ganger om dagen. De tyske retrettogene er fylt ned tungt materiell, som de flyktende troppene ikke har greid å få ned seg. På den første baltiske front presser den røde hær seg på stadig bredere front mot Østersjøstatene

PROVOKATÖRENE ER ATTER I ARBÅID.

Vi har brukt mange og sterke ord om den nasistiske forbrytermentaliteten, og nasistenes handlinger berettiger oss atter og atter til å bruke flere og sterkere ord. Det låter ikke til å være bunn i den avgrunnen av nederdrekthet og forbrytelse som heter nasi. Det som nå tvinger oss til en voldsom reaksjon og protest er Møgspressens "Intervjuer", med herr Fehlis om årsaken til eksplosjonsulykken i Fillipstad. Her tilrettelegges grunnlaget for å overføre ansvaret for denne kjempeskandalen på oss nordmenn. Med kyniske og frekke ord går herr Fehlis fra tidligere tyske erklæringer, som har utelukket sabotasje som årsak. Han henviser til "etterforsking", som ikke et troverdig menneske og enn ikke en quiskingmyndighet har det ringeste kjennskap til. Han fastslår at denne "etterforskingen" har hatt et negativt resultat og kommer med de sedvanlige skumle antydninger om et spor. Vi vet hvor sporene fører hen. Fra hundrevis av andre svindler av liknende art vet vi at det fører til uskyldige og vergeløse norske patrioter. Det fører dit fordi nasi vil at det skal føre dit.

Vi kjenner metoden og er forberedt på alt, også "det verste". Vi synes bare at denne gangen er metoden så helt ekstraordinær og bunnlös simpel og gemen. Her legger de i blank uansvarlighet et kjempelager av all denne krigsdjevelskapen sin like opp i våre hjem. (Gud vet hvor meget de har av den midt i blandt oss ennå!) Så er uhellet ute. Hele rikdommen deres knaller av, dreper mennesker, setter en bydel i brand, knuser en quart million vindusruter og påfører byen et tap på over 50 millioner kroner.

Det er klart: De vil ikke ha ansvaret. Det kan jo ikke skje noe galt der hvor den geniale tyske administrasjon holder sin beskyttende hånd over folket. Men det norske folket kan ta ansvaret. Det består som kjent av ti-tusenvis av sabotører, som går jernbanevakt for å passe på de tyske militærtog. Det består av bander som gjør rá overfall på gestapos bødler med lange farlige pennekniver og kruttlappistoler. Det består av spesiáluttannede massemordere fra England, med massemordning av nord-

menn som fag. Derfor har nordmenn laget eksplosjoner i Fillipstad. Dérfor har herr Fehlis oppdaget et spor.

Vi kan ikke si annet enn at vi var litt forbauset over at ikke Fillipstadulykken straks ble utnyttet på samme måte som Aula-brannen. Forklaringen er vel den at denne gangen var herrene "uskyldige", for så vidt som ulykken virkelig var en ulykke og ikke en ny provokasjon. I sjokkøyeblikket må da sjangsen til å lage terror på ulykken ha gått herrene forbi. Nå har de summet seg. En god juleferie med rikholtig oppdekking har styrket dem og gitt dem nye krefter til å drive terrorgesjeften. Da innfinner også "ideen" seg, og herr Fehlis har nå gitt oss det første lille innblikket i iderikdommen. Provokatörene er atter i arbeid.

Vel, la oss være forberedt på "det verste". Hvilket superlativ som skal brukes for å betekne det som herr Fehlis må være forberedt på, får framtiden vise.

I ANLEDNING nasistenes skjedige mord på Kaj Munk gjengir vi følgende dikt som han har skrevet til Norge under okkupasjonen.

Ja, vi elsker dette landet,
broderlandet, nabolandet.
Aldrig nogensinde, Norge,
har vi elsket dig som nu.
Skilt, forenet, etter adskilt,
nu ved prøvelsen forenet
skal fra nu av vi to riger
leve i hinandens hu.

Hv.s du saar din sæd med taarer
skal med frydesang du höste.
Gylden höst skal Norden vinde
av hvad du har saad med graad.
Du som var og er vi danskes
andet Fædreland på jorden,
tak fordi i dödens dale
du har vist oss livets daad.

VI sørger bittert over tapet av Kaj Munk. En stor venn av Norge og et stort menneske er borte. Han forherliget friheten og frihetens hellige grunnlag, som er menneskeverdet. Erfor måtte han dö for nazis nordørhånd. Kaj Munk vil aldri bli glemt!

nord-vest for Nevel. Nord for Nevel går en russisk angrepskile langs jernbanen mot Leningrad, og her ligger byen Novo Sokolniki bare på noen få km. avstann fra de russiske panserspissene.

News Chronicles Moskva-korrespondent telegraferer at de russiske angrepsoperasjonene på den baltiske front med urette er stillet noe i skyggen av de begivenheter som nå utspilles i Ukraina. Trusselen mot de tyske Leningrad-armeene er neppe mindre enn trusselen mot de tyske divisjonene i Ukraina, og de kommende kampene kan meget godt føre til overenskelser, legger korrespondensen til.

VESTFRONTEN: Torsdag i dagslys fortsatte bombingen i Nord-Frankrike for 8. dag på rad. 6 allierte fly gikk tapt unner torsdagens operasjoner. 3 tyske fly ble skutt ned.

Natt til fredag ble mål i Vest-Tyskland og Nord-Frankrike bombet av Moskitofly uten tap. Angrepet på Stettin hatt til torsdag fikk katastrofale virkninger. Det var to momenter som virket sammen til dette. 1. Det tyske forsvarer ble helt vildledet, hovedsakelig ved skinnangrepet på Berlin et kvarters tid i forvegen. Stettin lå uten beskyttelse av nattjagerfly helt til angrepet var avsluttet. 2. Stettins båtflåte var dirigert til Berlin for å delta i slukningsarbeidet etter de harde angrepene i begynnelsen av uken. Den illegale tyske sender Atlantic opplyser at man hittil har funnet 3000. døde og at antallet av utbombede overstiger 60.000. Den strenge kulden har stillet befolkningen overfor store lidelser, og levnedsmiddelsituasjonen er kritisk. Titusenvis av familiær var evakuert fra Berlin til Stettin og har igjen mistet tak over hodet. De tett sammenpakkae industri- og havneområdene i Stettin beskrives av en pilot som et eldorado for bombeaking. Det var hundrevis av svære branner.

ITALIA: Den 5. armes offensiv er rettet mot de tyske linjene foran Cassino på hovedvegen mot Roma. Kampene raser med den ytterste heftighet langs en 16 km. bred front, og de allierte har rykket fram opptil 3 km. Kampen står nå om den lille byen San Vittore, hvor det raser forbitrede gatekamper. Det er også heftige kamper nord-vest og øst for San Vittore. Offensiven har fått en god start.

Oslo 10-1-44.

Sambandskontoret

Nyhetene fra London 8-1.

RUSSLAND: Sovjets midnattskommunikat fredag 7-1 var en ny strålende seiersbulletin om den røde hærs bedrifter. Med et veldig kraftslag har general Konjevs tropper i Dnjeprbøyningen gått til storm på tyskerne kraftigste forsvarsninger i Dnjeprbøyningen, Kirovograd. Den månedlange kampen om disse stillinger har nå resultert i et russisk gjennombrudd på en 100 km. bred front og i 40 km. dybde. Kirovograd er helt omringet. 6 tyske divisjoner ble slått på flukt og 120 tettbeboede steder ble befridd. En del ligger i en ring rundt Kirovograd.

Paul Winterton telegrafster: Tyskerne har begått samme feil ved Kirovograd som ved Kursk og vest for Kiev. De overanstrengta seg ved stadige motangrep og må nå ta følgene.

I Kiev-framspringet har de russiske armeer som holder bruhotet sør for Kiev sluttet seg sammen med de styrker som inntok Bjela Tzerkov. Sammen rykker de nå sørøstover mot Smela.

En annen russisk kolonne truer det tyske motstandsraude ved Winniza. I nordvest rykker russiske tanks fram langs jernbanelinjen mellom Berditsjev og Sjepetovka. De har stormet Januspol som ligger sør for denne jernbanen og 30 km. vest for Berditsjev. Lenger nord rykker en russisk styrke over polskegrensen med en fart av nesten 20 km. om dagen. Sovjetstyrkene nærmer seg det viktige jernbaneknætpunktet Sarny. De står 20 km. fra byen. Tyskerne lider svære tap. Nesten 300 tanks ble ødelagt på samtlige fronter i løpet av de siste 2 dager.

En tredjedel av tyskerne samlede tankstyrke i Russland ble satt inn i von Münsteins motoffensiv ved Kiev. Det som er igjen av den trekker seg nå tilbake vestover og lar de tyske styrker i Dnjeprbøyningen tilbake, alvorlig ribbet for tanks.

De russiske avdelinger som har sluttet seg sammen med de russiske avdelinger i Kiev-framspringet, er de tropper som har rykket østover fra Berditsjev og som for flere måneder siden gikk over Dnjepr ved Petraslav. I dette området sør for Dnjepr har russerne erobret byen Reschitzevo og Hikitino. 5000 tyskere falt fredag i Kiev-framspringet.

(Forts. side 4.)

Nyhetene fra London 9-1.

RUSSLAND: Russene har vunnet en ny stor seier i Dnjeprhøyningen. De har gjenerobret den viktige industribyen Kirovograd etter 4 dagers bitre kamper. 8 tyske divisjoner ble slått på flukt og tyskerne led svært tap. En mengde tyskere overga seg og kastet fra seg våpnene. Seieren ble feiret med vanlig seierssalutt i Moskva.

Marsjall Stalin har ennvidere kunngjort at det russiske gjennombruddet på Kirovograd-fronten er mellom 30 og 50 km. dypt og 120 km. bredt.

Nordvest for Kirovograd har den første ukrainske arme gjenerobret Blitzi, om lag 24 km. nord for Bug-elva, under beskyttelse av Pripet-myrene på den nordlige flanken, har den første ukrainske arme også gjenerobret Strasjevo. Den ligger 47 km. vest for den pols-russiske grensen av 1939. Sovjetarméen står nå bare 3 km. øst for den strategiske jernbanebyen Sarny, som er et knutepunkt på jernbanen fra Wilna til Rowno.

En amerikansk militærreporter Dawis, som befinner seg på den russiske fronten sier i en melding søndag at det er en god del amerikansk utstyr der. Jeg har ikke vært på en russisk flyplass uten å se amerikanske fly, og han tilføyer at det er ikke tvil om at de store forsyninger av amerikansk utstyr og materiell nå begynner å gjøre seg mer og mer gjeldende ved fronten.

VESTFRONTEN: Mosquitofly bombet mål i Vest-Tyskland natt til fredag uten tap. Sammen med den russiske seiersmeldingen fredag kom en ny kraftig bombemeldung fra vest. Det allierte flyvapen hadde igjen en av sine toppytelsesdager og på ny var Sørvest-Tyskland og Nord-Frankrike målet for en sammenhengende rekke dagangrep, hvor alle flytyper ble satt inn med hundreder og etter hundreder av maskiner. Mål i Sørvest-Tyskland ble bombet av store styrker flygende festningef og Liberators. 42 tyske jagerfly ble skutt ned.

I dagangrep i løpet av de siste 4 dager har amerikanerne skutt ned 151 tyske jager. 12 amerikanske bombefly og 7 eskorterende jagerfly gikk tapt. Den tyske jagermotstanden var spredt, under freljagens angrep, helt fraværende enkeltstående steder og

sterkt koncentrert andre steder.

Mens amerikanske fly bombet i Tyskland, gjenopptok andre allierte fly sine angrep mot mål i Nord-Frankrike. Her vekslet raidene hele dagen med avdelinger av Typhons, Meraiders, Hurricanes og andre typer av middelstunge bombefly med jagereskorte. Angrepet ble åpnet av over 200 amerikanske Meraiders som alle kom velberget tilbake. Før Meraidersflyene kom tilbake hadde en stor styrke britiske bombefly fortsatt angrepet. Det deltok i alt over 750 fly i operasjonen over Nord-Frankrike.

Det har vært mindre flyvirkshet i Vest-Europa i helgen. Allierte fly har gjennomført offensive tokter over Nord-Frankrike lørdag, og Mosquitofly har bombet mål i det vestlige Tyskland natt til

søndag.

REKYLFLYET. Det er i London og Washington gitt opplysninger om et nytt våpen i luften. Det er et jagerfly uten propell, som drives med komprimert luft, og kalles Rekylflyet. En luftsakkyndig uttaler at dette flyet kommer til å bety en meget stor forandring på flygningens område. Flyet er i stand til å ta 2 til 3 ganger så stor last som et alminnelig fly og egner seg særlig godt til bruk på hangarskip fordi det trenger en kortere startbane enn vanlig flytyper. Dessuten er det letter å manøvrere.

ITALIA: Lørdagens allierte kommunike meldet at amerikanske tropper fra den 5. arme har erobret San Vitore etter 2 dagers heftige gatekamper. På et avsnitt kjempet tropper fra den 5. arme seg fram til toppen av et 1,300 meter høyt platå som de nå holder.

Den 5. arme har fortsatt framgang langs en 16 km. bred front.

På den 8. armes front har store patruljestyrker vært ute i skarpe trefninger.

Søndag meldes at i Nord-Italia bak de tyske linjer er det uro og streik, direkte rettet mot tyskerne. I en framrykning fra San Vitore har den 5. arme erobret Vittò, som utgjør en del av Cassinos ytre forsvarsstillinger. Den tyske motstanden er hardnakket men den 5. arme har erobret og holder nye høyder, trass i alle tyske motangrep.

Oslo 11-1-44.

38//

4.

- I sin krigsoversikt sier general Wason: Man kan neppe tenke seg en mere alvorlig situasjon enn den som den tyske hær er i i Dnjeprbøyningen. Den framstutte stillingen som tyskerne holder rundt Nikopol er 600 km. øst for den mest vestlige stillingen som russerne nå er i besittelse av på det 300 km. brede Kiev-framspringet. Hvorledes tyskerne kom i denne knipen er ikke helt på det rene. Sandt nok, inntil general Watutin åpnet sin motoffensiv i Kiev-framspringet håpet den tyske overkommando å gjenopprette sine stillinger langs Dnjepr. Den har reknet med at de russiske styrker vilde bli stadig svakere på grunn av de lange sambandslinjer, og håpet på en gjentakelse av begivenhetene ved Charkow og således komme tilbake til Dnjepr. Det er sannsynlig at hele tiden siden det tungne tilbaketoget fra Dnjepr tok til, inngikk det i den tyske overkommandos strategi å trekke seg tilbake i god orden for så å kaste seg over de russiske fortropper og tilføye dem så alvorlige nederlag at det vilde lamme deres viptefelttog. Den tyske overkommando har imidlertid fullstendig undervurdert sin motstanders styrke, den hurtighet han beveger seg med og ikke minst hans dyktighet. På den annen side er det mulig at utsettelsen med å trekke seg ut av Dnjeprbøyningen etter har vært diktert av prestisjemessige hensyn, eller at tilbaketoget inntil nå har vært umulig på grunn av mangl på transportmidler. Hva som enn ligger til grunn så er stillingen i øyeblikket den at venstre fløy til ca. 60 tyske divisjoner strekker seg næsten 700 km. nordvestover fra Nikopol til nord for Sjepetovka. Russerne er i ferd med å befri hvert eneste kommunikasjons sentra av betydning langs denne lange front. Berditsjev og Bjela Tzerkov er allerede falt. Kirovograd er i ferd med å bli erobret. Smela stor neste gang for tur. Å holde en fløy av denne lengde, slik som Krivoj Rog ble holdt, er ganske umulig.
- JUGOSLAVIA.** Det raser fortsatt heftige kamper i Banjaluka-området i Midt-Bosnia. I Øst-Bosnia har friskareno tilintetgjort små tyske garnisoner. I Kroatia har slovenske avdelinger avskåret flere jernbanelinjer.

Nyhete fra London 10-1. **ÖSTFRONTEN:** Blant de 110 steder som russerne erobret søndag er følgende byer: Alexandrowka, som ligger på jernbanelinjen mellom Snamenka og Smela, Kagarlyk og Potoli, som ligger henholdsvis 50 og 65 km. øst for Bjela Tzerkov og Polonnoje, som ligger 80 km. vest for Berditsjev. Av byer som russerne nå truer nevner vi: Novo Ukraina, som ligger 70 km. sør-vest for Kirovograd. Russerne står omlag 20 km. fra denne. Sjepetovka, som ligger på jernbanelinjen fra Berditsjev til Rowno, er truet av russiske kolonner som står mindre en 30 km. fra byen. Vinniza ved øvre Bug trues med omringning. Russerne står mindre enn 15 km. fra byen. Sarny, som ligger 60 km. vest for den polske grensen av 1939, er truet fra øst og sør-øst. Russerne står like inn på byen, som tyskerne antagelig blir nødt til å rømme meget snart. Andre sovjetavdelinger kjemper ifølge tyske meldinger vest for Sarny. Gjennom den store bresjen i de tyske linjene ved Kirovograd strømmer 150.000 mann russiske tropper i tre hovedretninger: Mot Krivoi-Rog i sør-øst, mot Nikolajev i sør og i sør-vestlig retning langs stambanen mot Odessa. Målet for det ovoldsomme framstøtet er å sette en bom for de tyske divisjonene i Dnjepr-bøyningen.

De sterke styrkene som er frigjort ved Kirovograd, presser voldsomt mot tyskernes nordflanke, som er i ferd med å bli revet opp i fleire isolerte avsnitt. Ved framstøtet mot Novo Ukraina sør-vest for Kirovograd trues tyskernes retrettveg fra bruholdet ved Smela.

De sovjettoppene som rykker sør-østover går fram vest for Krivoi-Rog og forsøker å fange de tyske troppene der og i Nikopol i en felle. Andre kolonner går rett sørover for å rive istykket kommunikasjonsnettet i selve sentrum av Sør-Ukraina. På den 1. ukrainske fronten har Vatutin slått en ny bresje i de tyske linjene ved den polske for-krigsgrensen. Hans tropper rykker fram fra Novograd-Wolynsk, har gått over grensen og støter fram mot Rowno, som er et viktig trafikksentrums på jernbane-linjen til Warsjava.

Lenger mot sør på den samme jernbane har sovjet-

2.

KAMP I STALINLINJEN: Rapporten om at de russiske styrkene har overskredet den polske grensen av året 1939 betraktes i London som en viktig nyhet. Skjønt britiske iakttakere snarere bedørmer det innstrufne som symbol enn som betydningsfullt fra rent militære synspunkter.

Militærkspertene mener at hele den offensive bevegelsen mot Lwow-Odessa-jernbanen i praksis er langt viktigere og for tiden venter man at russerne snarere vil koncentrere sine framstøt i sør-vestlig retning for å avskjære denne viktige jernbanen, enn å innstille seg på en gjenerobring av tidligere polsk territorium i stor skala. Rapportene synes å bekrefte de britiske militærksperters oppfatning, at en tysk motorfensiv for å sikre denne viktige tilförselslinjen for von Mansteins divisjoner i Dnjeprbøyningen, nå blir et vanskelig for ikke å si et uhørlig foretak.

Ved den gamle polsk-russiske grensen kjemper russene allerede på et område, hvor den meget omtalte Stalinlinjen løp og nærmer seg desuten det som står igjen av den gamle polske forsvarslinjen. Britiske observatører mener derfor at det er mulig at den røde här kan møte en sterkere tysk motstand i disse trakter.

Dette betraktes som enna en grunn til å vente en intensivering av en offensiv i sør-vestlig retning. Framstøtene vest for Novograd Wolynsk bjuder også til å lette det russiske framstøtet mot den viktige jernbanebyen Sjmerinka, hvis fall vil bety at Lwow -Odessa-banan avskjares.

Britiske iakttakere mener at utsiktene for en tysk motoffensiv i denne sektor er temmelig minimal, og man holder det for langt mere trolig at styrkene i Dnjeprbøyningen skal forsøke å retirere for å unngå en verre katastrofe enn Stalingrad. Man taler i London således knapt lenger om tilförselslinjer til den tyske Dnjeprarmeen, men om rettlinjer. Hvis Sjmerinka faller vil disse bare gå over Dnjestr til Romania. Den nævneværende situasjon beskrives i London som den mest kritiske for tyskerne etter at de ble tvunget til å oppgi Volga.

3.

KNABEN MOLYBDENGROBER. I en leder om de amerikanske flyengrepene på Norge i november skriver New York Times at "Hva som helst som kan volde avbrytelser i tilfør lene av molybden til de tyske stålverkene er av største vekt". Siden de allierte besatte Nord-Afrika har Knaben-grubene vært Tysklands eneste kjente kilde for dette metall som er så viktig for stålproduksjonen.

TEN FRANSKE FLÅTEN. Et år etter senknin en av den franske flåten i Toulon kan det allerede sies at flåten ikke døde, men ble gjenfødt og allerede gjør sin store innsats. Av de slagskipene som var utenfor tyskernes rekkevidde er for eksempel det nye, prektige "Richelieu", som lå i Dakar, nå kampklar etter overhaling og modernisering i De forente Stater. Franske skip gjennomførte praktisk talt alene invasjonen på Korsika og tok omfattende del i operasjonene rundt Sicilia.

DE DANSKE ANGIVARES SJÆBNL. 3 danske angivere som hadde anmeldt Øresundfiskere til det tyske politi for fragt av flyktninger over til Sverige, er blitt henrettet av de danske patrioter. Lokket av tyskerenes løfte om store belønninger hadde de skaffet seg opplysninger om fiskerne og gitt opplysningene til tyskerne. 3 av disse angivere ble fokket av patrioter i forrige uke og ført til Fælledparken i København. Her dømtes de etter forhør til døden og ble hengt i parkens trær. Ved hver person var festet en lapp hvor det stod: "Jeg var en angiver".

STUDENTERFORFOLGELSE I POLEN som tok til i 1939 danner forbilde for de pågående studenterforfølgelser her hjemme. Alle universiteter, høyskoler og yrkeskoler i Polen er for lengst stengt og professorer og lærere er enten brutalt myrdet eller pint ihjel i konsentrationsleirene. Tyskerne passer omhyggelig på at det ikke siver ut noe om dette til utenverdenen. Allikevel har det nylig lykkes å få utarbeidet en lang liste over polske professorer og andre framstående intellektuelle polakker, som har mistet livet i konsentrationsleirene.

DANMARKS SKIFSTAP er inntil nå 167 skip på tilsammen 260,015 tonn. 1,036 danske sjøfolk er omkommet. Finlands tap er 76 skip og 208 sjøfolk.

Oslo 12-1-44.

4.
troppene erobret trafikkknutepunktet Polonneje. Derved er den tyske nøkkelstillingen Sjepetovka kommet i en utsatt stilling. Som nevnt i innledningen er Sarny sterkt trust. Gjenom denne byen går den direkte trafikken på Romania og de baltiske statene.

Sør-vest for Berdistjew har den røde hær slått ennå en bresje i de tyske linjene og rykker hurtig mot elven Bug. De tyske ~~tropper~~ for Vinniza er utmanøvrert fra sør, mens andre avdelinger av den røde hær står nord for denne byen, som altså trues av omringning. Russenes trykk langs hele fronten tilintegjør alle tyske forsök på å demme opp for angrepsbølgen og omgruppere styrkene. Den tyske retteten går nå gevnt over mot Bug og frontrapportene gir et skremmende bilde av det tyske sammenbruddet. Vegene mot øst myldrer av tyske fanger, som er dårlig kledd, skitne og motløse. Støre mengder av den tyske vinterutrustningen er gått tapt, og de tyske vinterkvarterene er ytterst kraftig redusert.

Stemningen i Berlin blir stadig mer dyster, og det ser ut til at de tyske målsmenn ikke lenger kan skjule omfanget av det tyske nedslaget på østfronten. Presen og kringkastingen forbereder det tyske folket på et alminnelig tilbaketog over betydelige strekninger. Deutsche Allgemeine Zeitung skriver at nødvendigheten av å sende tyske tropper til alle deler av Europa gjør det umulig å skaffe et tilstrekkelig antall tyske soldater til å stagse det russiske framstøtet.

ITALIA: Den 5. armé stormer de ytre forsvarsverkene rundt Cassino. Den lille fjellbyen San Giusto, nord for San Vittore, er erobret. General Clarkes tropper har snart passert to trediedeler av de ekstordinert sterke forsvarsbeltene som tyskerne har opprettet omkring Cassino. Kampene er ytterst voldsomme.

FLYAKTIVITETEN: En flyfabrikk i Roggio Nell' Emilia er bombet kraftig og treffsikkert to ganger. Adria-aterhavshavnene Pula og Ancona ble angrepet søndag. Det er gjort mange tokter over Jugoslavia. Det har vært omfattende virksomhet over slagmarken ved Cassino og mot transpotrør i Sør-Frankrike og Nord-Italia. Sofia i Bulgaria ble angrepet mandag av store styrker flygende festninger.

ØSTFRONTEN: Det blir meldt at general Watutins framskutte tropper nå står under 30 km. fra Odessa-Warsjava-jernbanen. Det blir også meldt at russerne nå er røkket så langt fram at de kan se elven Bug. Det heter at tyskerne sender fram alle de forsterknings de rår over. I dette området erobret russerne i går Voronov-Vittza og Melijadov.

Lenger øst har general Konjevs annen ukrainske arme ødelagt 5 tyske divisjoner. Disse tyske styrkene som inbefattet 3 tankdivisjoner ble omringet av den røde armé nord for Kirovograd, men de røslo å legge våpenene ned. Tyskerne etterlot seg 8,000 falne på slagmarken. Stillingen for de tyske styrkene som er klemt inne mellom den første og den annen ukrainske arme ble verre mandag da russene brøt i gjennom tyskernes retrettjernbane fra Smela og til et punkt under 10 km. fra den andre jernbanelinjen.

Vest for den polske grensen av 1939 erobret russerne distriktsentrene Beretzeno og Vodipol.

Senere meldinger går ut på at det er ytterligere framganger for russerne i deres framstøt, som går ut på å avskjære tilbaketoget for de tyske armeer i Dnjeprbøyningen. Telegrammer fra Moskva melder at heftige kamper utkjempes på tilförselsvegene til sør Bug's bredder. Nedenfor Melidey, på den andre siden av Bug, neden km. fra denne byen går jernbanen fra Odessa til Warsjava, hovedvegen for de tyske tropper i Dnjeprbøyningen.

De russiske tropper som mandag kveld avskar jernbanen fra Smela til hovedbanen mellom Leningrad og Odessa, nærmer seg nå det av tyskerne befestede Oman. I begge disse områder fører tyskerne fram alle tilgjengelige forsterknings for å söke å hindre at ringen sluttet om de tyske tropper i Dnjeprbøyningen.

Vest for den polsk-russiske grensen er russerne nå i ferd med å rense linjen ved elven Slutsch.

Daily Express' Stockholmcorrespondent telegraferer at von Manstein i uken som gikk tapte en tiendedel av sin arme. I Moskva reknar man idag antallet av falne tyskere til 40,000. Hertil kommer om lag 60,000 sårede og krigsfanger, altså 100,000 mann som tyskerne har tapt i dette området, hvor deres armeér

2.
POLEN - SOVIET-RUSSLAND.

Sovjetregjeringen har sendt ut en erklæring om forholdet mellom Russland og Polen. Hovedpunktene i erklæringen er:

POLENS ÖSTGRENSE. Sovjetregjeringen anser ikke grensen av 1939 som uforandret. Grenselinjen kan reguleres i Polens favor og på en slik måte at de distrikter som har overveiende polsk befolkning kan innlemmes i Polen. Man kan komme til enighet om at grensen mellom Russland og Polen kan styrke Polen og trekkes opp etter den såkalte Cursonlinjen, som ble godtatt av de allierettes råd i 1919 og som forutsetter innlemmelse av Vest-Ukraina og den vestlige del av Hvit-Russland i Sovjetsamveldet.

POLENS VESTLIGE OMRÅDER. Polens grenser mot vest må utvides slik at Polen får tilbake de gamle polske områdene som Tyskland har røvet fra Polen. Uten dette er det umulig å forene den polske befolkning i en samlet stat, en stat som på denne måten vil få den nødvendige kyststrekningen på Østersjøen.

POLENS TILSLUTNING TIL VENNSKAPSPAKTEN MELLOM RUSSLAND OG TJEKKO-SLOVAKIA. Sovjetregjeringen gjentar at den arbeider for gjenopptakelsen for en fast og vennskapelig forbinnelse mellom Sovjet-samveldet og et uavhengig Polen. Denn forbinnelse skulde bygges på gjensidig aktelse og samarbeide mot tyskerne. Polens tilslutning til vennskapspakten mellom Russland og Tjekko-Slovakia skulde hjelpe til å løse denne oppgaven.

RUSSISK KRITIKK AV DEN POLSKE REGJERING I LONDON. Den landflyktige polske regjering i London som er fra forbinnelsen med sitt folk har vært ute av stand til å opprette et vennskapelig forhold til Sovjet-samveldet og til å organisere en aktiv motstand mot de tyske overfallsmenn i Polen. Regjeringens feilaktige politikk har ofte spilt i hendene på de tyske invasjonssyrker.

Sovjetregjeringens erklæring slutter med å si: at Polens og Sovjetsamveldets felles interesser ligger i samhold i kampen mot Tyskland som de allierettes felles sak. Den offisielle russiske erklæring går ut på som svar på den Polske regjerings erklæring av 5/1. I denne erklæring uttalte den polske regjering at polsk støtte til rj. narrottes så snart

som mulig i de områder som nå blir befridd fra tyskerne som følge av den røde armes frammarsj over den polske grensen fra før 1939.

Sovjetregjeringens erklæring om Polens grenser gjør en bratt endo på de offisielle tyske spadommer. På en pressekonferanse i Berlin så sent som mandag etterliggjorde en målsmanøver fra den tyske regjering dr. Schmidt, den formodning at Russland var villig til å drøfte det polske grensesporstmål på grunnlag av Cursonlinjen. Stalin har gjort sin holdning klar en gang for alle. Han er åpenbart ikke villig til å innlåte seg på noen videre diskusjon, sa dr. Schmidt.

REPLIKK. For i 1/2 år siden var tyskerne på veg gjennom Kaukasus for å forene seg i Iran med de tyske troppene som under Rommels befal nærmest sog Alexandria. Etter foreningen skulle marsjen gå mot India. Stillingen er forskjøvet litt siden den gangen. "Det edelste menneske, den største statsmann, den mest geniale hærfører", som jorden har fostret den var nesten for liten for ham den gangen - er skrumpet sammen siden da.

Man forstår at det tales så ivrig om "det hemmelige våpnet". Det er ikke noe halmstrå. Det er håpet om et halmstrå.

THOMAS MANN. Den berømte tyske forfatter Thomas Mann har i en kringkastingstale fra Amerika gitt en forklaring på hvorfor de allierte etter Teheran-konferansen ikke har gitt ut en appell til det tyske folk om å overgi seg. Han sa at de allierte ønsket ikke at det kommer til en for tidlig kapitulasjon som ville la den tyske krigsmaskin være i mer eller mindre brukbar stand.

Dette betyr fortsatte Thomas Mann, at de allierte har til hensikt å avslutte krigen på militært vis og detentydig slik at tyskerne får en lærepenge en gang for alle. Det må ikke finnes noen mulighet for å danne en ny, falsk myte om dolkestøtet i ryggen og intet nytt selvbedrag om at den tyske hær ikke er blitt slått i øst.

DU SOM GÅR PÅ KINO. Er du oppmerksom på at 40% av biellettens kostende går til quisling og hans bande av forredere. VÅR NORDMANN - GÅ IKKE PÅ KINO.

sammenlagt gikk opp til 1,000,000 mann

ITALIA. Dagens kommunike om kampene tillands:
Italia fortsetter framrykningen på den 5 armes front. På den 8. armes front har det vært patruljevirksomhet.

- BALKAN. Allierte bombefly angrep Sofia igjen i natt. Byen var blitt angrepet dagen i forveien av en stor styrke flygende festninger.
Jernbaneknutepunktet Skoplje, som ligger på jernbåben som forbinder Saloniки med Belgrad og Ungarn ble også angrepet av allierte bombefly i natt.
- Britiske destroyere som opererer i Adriaterhavet har bombardert jernbanemål på flere steder av Italias östkyst natt til söndag og natt til måndag.

VESTFRONTEN. Britiske Mosquitofly bombet mål i Berlin og Vest-Tyskland i natt. Under patruljetokter over Belgia ble 1 tysk fly skutt ned. 1 britisk fly saknes.

Britiske fly angrep i går igjen militære mål i Nord-Frankrike og oppnådde gode resultater. 2 britiske fly gikk tapt.

ELDINGER fra Vichy går ut på at enkelte distrikter i departementet Somme evakueres.

KRIGEN TIL SJÖS. I en fellesenklæring utstedt av president Roosevelt og premierminister Churchill gis de siste enkeltheter om krigen mot ubåtene. I løpet av desember måned ifjor var tonnasjen av lastebåter som ble senket av ubåtene igjen meget liten til tross for at ubåtene har utvidet sitt operasjonsområde.

Ferre ubåter ble senket i månedens lop av forskjellige grunner, bl.a. fordi fienden er blitt forsiktigere.

I hele 1943-senket ubåtene bare 40% av den samlede tonnasje som ble senket i 1942. På den annen side bygget de forente nasjoner temmelig nær dobbelt så mye tonnasje i 1943 som i 1942.

THORALF ÖKSNEVÅD opplyste fra London tirsdag kvel
at ytterligere 400 studenter er sendt til Tyskland.
Han kom i den forbinnelse inn på den nylig inngåte
tysk-svenske handelsavtale og sa til slutt: Vi ta
ker for sympati, men allermest takker vi ikke for
at du si oss ord.

Umhandelkontore

År 1933-44 VÄRT-LÄN

Oslo 13-1-44. VÄRT-LAND 14. årg.

Nyhetsene fra London 12-1.

ÖSTFRONTEN: I en spesiell dagsordre onsdag kveld kunn-gjorde marsjall Stalin at den røde hær hadde erobret jernbaneknutepunktet Sarny på jernbanelinjen mellom Rowno og Wiina, som besørger den direkte trafikken på Romania og de baltiske land. Denne jernbanelinje er brutt både nord og sør for Sarny. De russiske soldater er gått over elven Slutsch. Nord for Sarny er byen Sjelsk erobret og sør for Sarny er byen Némovitsch inntatt. Sovjetroppene fikk unner disse kampene, som pågår 70 km. vest for grensen, stor støtte av geril-jaavdelinger.

General Vatutins tropper har også slått en ny bresje i de tyske linjene ved den polske førkrigsgrensen. Pansertropper og infanteri som rykker fram fra Novograd Wolynsk har gått over grensen og støter fram mot RoWno, som er et meget viktig trafikkensentrum på jernbanelinjen mot Warsjawa. Lenger sør på denne jernbanen trues byen Sjepetovka både av tropper fra Novograf Wolynsk og av styrkene som kommer fra Berditsjev. De tropper som tirsdag erobret Voronov Vitza og Nemirow (ikke Melijedov som meldt igår) står omlag 20 km. sør-øst for Vinniza og bare litt over 30 km: fra jernbanelinjen fra Odessa til Lwow, som er den siste ventgående jernbane tyskerne har i Russland.

De russiske tropper som rykker sørover fra Bjela Tzarkow står nå i umiddelbar nærhet av Uman.

Vest og nord-vest for Kirovograd fortsetter russene sin offensiv med stor styrke. Kampene har vært særlig blodige og tyskernes tap er overordentlig store. I en spesiell melding om kampene i Kirovograff opplyses det: I løpet av 4 dager mellom den 5. og 8.

-lyses det: I løpet av 4 dager mellom den 5. og 8 januar falt 15.000 tyske offiserer og menige. Det ble ødolagt: 293 tanks, 296 kanoner, 40 motoriserte kanoner, 121 granatkastere, 445 maskingeværer, 94 panserbiler, og 978 lastebiler. Blant det erobrede bytte var: 150 tanks, 188 kanoner, 242 granatkastere, 429 maskingeværer, 25 panserbiler, 2.009 lastebiler og 19 depoter. Videre ble det tirsdag kvell opplyst at i de 10 første dagene av januar ble 60.000 tyskere drept i Ukraina.

I de sistc.meldinger fra Sør-Ukraina blir det opplyst
(Fortz. side 4)

2.
DEN POLSKE REGJERING hadde møte i London igår etter at den russiske regjerings erklæring om det polsk-russiske grensespørsmålet var sendt ut.

Den tjekkoslovakiske president Benes som nylig er kommet tilbake fra Moskva, hvor han unnteknet pakten med Sovjet-Samveldet hadde en samtale med den polske statsminister mandag. Times diplomatisk medarbeider skriver idag: På samme tidesom den russiske erklæring, likesom den polske, erklæring delvis er selvmodsigende, er den i seg selv et meget viktig bidrag til studiet av den endelige drøfting av det vanskelige problem den behandle.

700 STUDENTER TIL TYSKE FENGSLER.

Da den svenske regjering stilte seg i spissen for det svenske folk og protesterte i Berlin mot deportasjonen av Oslo-studentene, ble denne aksjon ønsket velkommen av alle folk i den frie verden, og i de for sin frihet kjempende, unnerkuete nasjoner, som et tekn på at Sverige nå endelig hadde sluttet opp ved de nasjoners side, som i sitt hjerte og sinn er fast besluttet på å utrydde tyranni, unnertrykkelse, slaveri og ufordragslighet. Mann hadde håpet at aksjonen skulle få mere umiddelbare følger enn en ny, forholdsvis gunstig handelsoverenskomst, og at Tyskland skulle bli tvunget til å tilbakekalle deportasjonsordren av frykt for den reelle skade som et besluttssomt Sverige kunne gjøre på et kritisk tidspunkt under krigen.

Det ser ut som om vi har overvurdert den svenske regjerings besluttssomhet, og i hvor høy grad den deler det svenske folkets raseri og indignasjon. Det ser ut til at Ribbentropp var flinkere til å tolke den virkelige situasjon, og at han hadde rett i sin oppfattning av at hans hånlige avvisning av protesten skulle bli mottat med føydighet.

Hvis den svenske regjerings taushet på Ribbentrops hånlige svar og inngaelsen av en ny og for Tyskland forholdsvis gunstig handelsoverenskomst gjenspeiler den svenske regjerings oppfatning om hvordan den skal gjøre sin plikt mot det svenske folk, den norske nasjon og menneskeheden, hadde det vært bedre om protesten aldri var blitt framført. Da vilde i minste ikke hele verdens oppmerksomhet blitt

3.
rettet mot den dobbeltrolle som Sverige har spilt i denne saken.

Overfor hele verden å klargjøre, at Sverige betrakter den tyske aksjon som forbrytersk og opprørende, for deretter å gjøre det like klart at Sverige er villig til å fortsette de venskapelige forbinnelser og hjelpe forbryterne, er å utfordre noe mer enn det humoristiske. Det er mindre skjendig å være ute av stann til å se det onde enn å se det og unnskylda det.

Tysklands vasallstater begynner å bli höylydte i sine forsikringer om sin frihetskjærlighet. De er blitt alvorlig advart, om at det er handlinger og ikke ord som betyr noe. Om de nøytrale kan mann si, at aktive bevis for at de avsky tyranni og unnertrykkelse ikke bør utsettes til det ikke lenger medfører noen risiko, om da disse nøytrale ønsker å innta en hederlig stilling ved siden av dem som har risikert alt for sin overbevisning.

BLOKADEBRYTER. Vaktmann ved Oslo Forsorgsvesen, Trygve Hövik, har søkt på en blokkert stilling i lønnsklasse 5 i Forsorgsvesenet. Han har vært ansatt i Kommunens tjeneste i 4 år og har tidligere ikke utført noe kontorarbeid.

FARLIG ANGIVER. Kåre Tørgersen Mingar, Maridalsvn. 188, er en meget farlig angiver. Han arbeider aktivt sammen med statspolitiet. Han opptrer ofte på den måten at han oppsøker familien til arresterte personer og oppgir at han kommer fra en eller annen hjelppakkomite.

LASTESKIPET SEIMA som fraktet den ammunisjonslast som fikk så katastrofale følger for Oslo før jul, ble etter ekslosjonen på havna slept ut til Langøya. Der eksploderte skipet med resten av lasten tirsdag formiddag kl. 9.40.

Skipet var hollandsk, men hadde hel tysk besetning.

PÄRÄTYFUSEPIDEMI I KIRKENES. Tyfusepidemien, beteknet Tyfus A, som raser i Kirkenes er meget ondartet. Denne art tyfus har ikke opptrått i Norge på mange år og fylde tyskerne med meget store bekymringer da Kirkenes er tyskerne viktigste gjennomgangsstasjon til frontene i Finnland.

at v. Mannstein gjør et desperat forsøk på å stanse russerne og damme opp for den store katastrofen, som truer hans divisjoner. Store tanks og infanteristyrker er kastet inn i heftige motangrep, som er utført med opptil 400 tanks av gangen. Alle motangrep er hittil slått tilbake. Det sies ingenting i de russiske meldingene om hvor de tyske motangrepene er satt inn, men det framgår at tyskerne har ført fram store forsterkninger til den nordlige bredden av Bug. Det er 60 tyske divisjoners skjepne i Dnjepr-bøyningen som står på spill, men hittil har v. Mannstein ikke hatt hellet med seg.

ITALIA: Fra kampene i fjellands føreligger det ikke meldinger av betydning.

Britiske destroyere har påny bombardert jernbanelinjene langs Adriaterhavskysten.

Athens havnby Pireus er to ganger blitt angrepet av tungt allierte bombefly. Jernbaner og industriområder i Italia og tyske skip på kysten av Dalmatia er også blitt bombet.

De tunge allierte bombefly som før startet fra baser i Nord-Afrika, starter nå fra baser i Italia.

VESTFRONTEN: I dagslys tirsdag angrep store styrker av flygande festninger eskortert av Thunderbolts og Lightnings mål i Nord-Vest-Tyskland.

Et av de største luftslag i krigen fant sted i forbinnelse med disse angrepene.

Det foreligger ikke nærmere enkeltheter om toktet, men den foreløpige rapport fra det amerikanske hovedkvarter melder at tyskerne sendte opp alle slags fly som sto til deres rådighet i et energisk forsök på å slå angrepet til bage. Luftslaget pågikk i tre timer tvers over Tyskland, men amerikanerne gjennomførte angrepet. Store formasjoner av amerikanske jagefly som avløste hverandre, eskorterte bombeflyene. På tilbaketur var de beskyttet av allierte jagefly.

JUGOSLAVIA: General Titos styrker har erobret to distrikter i Øst-Bosnia og gjennomført nyc vellykte operasjoner mot jernbanene i Kroatia.

Nyhetene fra London 13-1

ØSTFRONTEN: Etter erobringen av Sarny som ligger på jernbanelinjen Kiev - Warsjava, hvor denne linjen skjærer jernbanen som går fra Rowno til Wilna. Rowno-Wilna-linjen var den mest bekvemme å bruke for tyskerne for å sende tropper fra nordfronten til de truede avsnitt i nord og sør. Slike troppeforsendelser må nå, hvie de i det hele tatt skal sendes til hjelpe gjøre en stor omvei, kanskje helt om Warsjava. I dette frontavsnittet tok russerne i går også byen Dombrovitza, som ligger ved elven Cerny, 30 km. nordvest for Sarny. Både i Sarny og Dombrowitza ble det tatt stort bytte.

Vest og sør for Novograd Volynsk rykket russene attor fram i går gjennom skogkledt terreng. De befriet over 50 landsbyer og trangte fram til bare noon få kilometer til forkrigsgrensen mot Polen, som her gjør en skapp sving vestover.

Øst for Winniza ved linjen langs elven Bug og jernbanen fra Lwow til Odessa er den russiske trusselet mest alvorlig. Den røde hær slo her i går tilbake en rekke voldsomme motangrep som ble foretatt med store styrker av tanks og infanteri. Tyskerne hadde over 2,000 falne og en mengde tanks. Ved en jernbanestasjon klarte russiske tanks å ødelegge tyske militartog før godset var tatt av voglene. I Kirovograd-området i Dnjeprbøyningen slo russene tyskerne ut av en rekke kraftig befestede stillinger. En motorisert russisk styrke brøt igjennom og kom seg inn i tyskernes bakre linjer hvor den overrumplet hovedkvarteret til en stor formasjon og ødela 40 fly på en flyplass, før de vensto tilbake til basis. Reuters korrespondent i Moskva melder at tyskerne kaster inn nye tropper og panserstyrker i kampene. De sparer ikke på de kostbareste motangrep i forsøket på å avverge den russiske trusselet mot luftlinjene til sine 60 divisjoner i Sør-Russland. Det meldes at tyskerne har tilkalt tropper fra de bakre linjer, hvoriblant felk helt fra Romania.

Times korrespondent i Moskva telegraferer: Luftwaffe er blitt tyngst til å oppgi sin taktikk og å spare sine styrker til senere bruk.

RUSSISK FLYANGREP på tysk anlegg i Ofotfjorden. I uken før jul angrep russiske fly de tyske bæfestningsanlegg på en øy i Ofotfjorden, omlag 40 km. utenfor Narvik. 75 mann ble drept, derav 3 norske. Anlegget er tidligere bombet flere ganger og det ser nå ut til at arbeidet ikke vil bli gjennomført.

SISTE OM REIDÅRSONS SISTE SKRIK. Per Reidarsons "Siste Skrik", er spilt i alt fire, - 4- ganger. Det hadde premiere 16/12 og gikk så et par aftener. Eksplosjonsdagen ble det naturligvis ingen forestilling, og selv om teatret var det eneste som avverte forestillinger i juleuken, var det ingen forestilling. Derpå gikk det sist torsdag før fjerde gang, og nå er "uheldigvis" Jens Bolling, som har overtatt rollen, utsatt for først Jørn Ording og så Lars Nerdrum forsvarer, blitt syk.

STATSPOLITISJEFEN "GENERALMAJOR" K:A:MARTINSEN har gjennom det tyske sikkerhetspolitiet rekvisert seg villa i Blindernveien. Nordmannen som eier villaen er kastet ut og har fått beskjed fra Martinisen at han ikke må ta med seg hverken gardiner, tepper, spisestumöblement, komfyrlærer eller tilbehør til kjelleren. "Herr statspolitisjefen" ønsket videre å disponere i alt 5 malerier og en rekke nærmere spesifiserte møbler, som var falt i hans smak.

I KRISTIANSAND har N.S.-rektor Hægen holdt foreldremøte med dommedagsprøken. Saken gjelder elevenes opptreden ved et par høye. Det ligger til dels så langt tilbake som 17 mai 1943, da elevene skulde ha utstyrt seg med sløyfer i nasjonalsløver. Dette mishaget tyskerne. Like før jul ble et par lærere arrestert. Elevene laget på pipokonsert "og hånet politiet", fortalte rektor. Om ettermiddagen ble alle elevene over 17 år tatt i fornær. De slapp ut i løpet av et par dager. Som tyskernes lydige redskap uttalte rektor Hagen på møtet: De tyske myndigheter har sagt meg, at hvis dat nå ikke blir slutt på all illojal opptreden av elevene ved Kristiansand Katedralskole, vil skolen bli lukket og den enkelte vil utsette seg for streng straff. Rektor ga også den interessante opplysning at den bestemte faren lister over alle som er ut-

vist fra andre skoler og som ikke må opptas i noen skole. Skulle det inntreffe at Katedralskolens elever ble utvist, får de således ikke høve til å gå på andre skoler.

EINAR ROSE er blitt et ivrig medlem av "Roklubben". Han har således latt seg verve som jernbanevakten, som ansees som et utpreget "jøssingyrke". Han er etasjonerert på Østbanestasjonen fra de ytterste perrongene til stolverket, en ønskeplass for dem som vil sees av alt folket. Han er jo vant til å opptre, men denne hans opptreden vil ikke nytte ham noe. Det er en velkjent sak at han ved hjelp av departementet forsøkte å ramme dem som ikke var villige nok til å skaffe ham bevilling til å drive Doery Smiths Pressekubrestaurant i Chat Noir-gården. Denne klubben er et foretak som utsukkende sökes av norske og tyske nasister.

29 DESEMBER dukket gestapo opp i Den norske Skiforenings hytte på Lövlia i Nordmarka og jaget alle julegjestene som oppholdt seg der ut. Folk hadde stått i kø opptil 20 timer for å få høve til å bo i hytten 3 dager i julen. Ennå mens gjestenes avreise fra Lövlia pågikk, kjørte det fram for døren sleder lastet med kjøtt, brennevin, etc. - Gestapo har lagt beslag på hytta, i allefall ut januar måned.

DE LOKALE NASIMYNDIGHETER i Hamar sendte like før jul en ordre til prestene, vistnok i hele bispedømmet, om at det var forbudt å omtale og be for biskop Berggrav, professor Hailesby, Ludvig Hope, sokneprest Wisloff og de andre av kirkens menn som sitter arrestert. Ja, det het seg i ordren at det i det hele tatt var forbudt å be for dem som befant seg i tyskernes varetekts!

Dette forbudet ble sikkert trosset av de fleste prestene og en er nå spent på hvordan det vil utvikle seg videre.

VI INNSKJERPER PÅ NY at en hver som går på kino direkte støtter quisling og hans bande av frontkjempere økonomisk. 40% av billettinntekten går til disse "nordmenn" som på en slik skummelig måte daglig undertrykker og forfölger sine egne landsmenn.

VÅR MØRTMANN

oslo 15-1-44.

V A R I E T A N D 832 4. årg.

4.
Nord for Pripet har russerne brutt igjennom de tyske linjer i 15 km. dybde over en 30 km. bred front. Russerne står ved Mosyrs ytre forsvarslien.

ITALIA. Dagens allierte kommunike melder: Franske tropper fra den 5. arme har rykket fram tross kraftig motstand og tok flere viktige höydedrag. Framrykningen fortsetter. Ellers var det livlig patruljevirksomhet i går, både på den 5. og den 8. armes front.

Reuters korrespondent i det allierte hovedkvarter melder at amerikanske tropper fra den 5. arme har erobret Cervato, 6 km. fra Casino. Det meldes videre at allierte destroyere igjen har bombardert mål på Italias Adriaterhavskyst.

BULGARIA. Det er gitt ordre til fullstendig evakuering av Sofia. Alle kjøretøyér er rekvisisjonert til de som må evakuere. Det meldes at tyskerne tar over alle jernbaner slik som de allerede har gjort i Romania. Orientekspresen fra Berlin ankom ikke til Istanbul i går. Det meldes at linjen er ødelagt sørøst for Sofia.

VESTFRONTEN: Over 1,000 amerikanske fly hvoriblant 700 store bombefly tok del i tirsdagens kamper da et av krigens mest ødeleggende slag ble rettet mot Tysklands luftstyrke.

B.B.C' medarbeider på luftkrigens område skriver: De viktigste mål for angrepet var 3 store fabrikker som lager jagerfly, nemlig Focker Wulf-fabrikken i Oschersleben, Junkerfabrikken i Halberstadt og Messerschmidtfabrikken i Brunswick. Den skade som ble gjort på disse bedriftene vil ha innflytelse på Tysklands jagerflystyrke i framtiden. På samme tid skyt de amerikanske bombefly og deres jagervelflyskorte under et tre-timers slag ned over 100 tyske jager, og rettet således et kraftig slag mot fiendens viktigste jagerforsvar. Enda tyskerne nå må gjøre alt for å spare sine jagerfly til den kommende invasjon i vest ble de tvunget til å sende opp en stor styrke da amerikanernes fløy tatt opp til Berlin og truet tyskerne til å ta utfordringen opp, nettopp hva amerikanerne hadde til hensikt, og de oppnådde resultater var en strålende seier.

Nyhetsene fra London 14-1.

ÖSTFRONTEN: Det store stormsentret på Østfronten ligger nå sørøst for Winniza i umiddelbar nærhet av Bug. Det er her von Manstein satte inn sin motoffensiv mandag, og kampene har rast, og raser foredeles uten avbrytelse. Det er ennå ikke kommet til noen avgjørelse i de ville panser- og infanterisamtenstötene på Bugs nordbredder. Begge parter fortsetter å slyngne inn forsterkninger, og man venter at höydepunktet skal være nådd i løpet av de kommende døgn. von Manstein klarmore seg desparat fast ved den første forsvarslinjen foran Odessa-Warsjava-banan, som løper 30 - 40 km. fra kampområdet. Slaget bølger fram og tilbake, og de to motstanderne er sammenfiltret i et ubarmhjertig oppgjør på lit og død, heter det i frontmelding.

Mens von Manstein koncentrerer seg om å degne opp for den russiske stormbølgen ved Bug, vinner den røde her terrenget på mange andre avsnitt av den lange fronten. På Watutins nordfløy spreke sovjettroppene seg i mange retninger fra den erobrede basis ved Sarny. En kolonne går hurtig mot Kowel på stambanen mot Lublin-Warsjava. Kowel er den siste betydelige byen i denne angrepsretningen foran den nuværende demarkeringslinjen mellom Tyskland og Sovjetunionen. Tyskerne faller her tilbake i uorden. En annen kraftig russisk kolonne søker seg fram fra Sarny mot nordvest langs Rokitno-sumpenes sørende mot den store tyske basis Pinsk. Tyskerne drives her ut i de uendelige morassene, hvor friskurene kaster seg over dem. News Chronicles Moskvakorrespondent festet oppmerksomheten på at general Watutins framstøt nordvest for Sarny mot Pinsk, korresponderer med den nyåpnede russiske offensiven ved Mosyr, og at en ny knipetangmøvre er under full utvikling i grenseområdet mellom frontavsnittene i Hvit-Russland og Ukraina. De russiske kolonner som rykker fram mot Pinsk fra Sarny stod torsdag kveld mindre enn 100 km. fra Pinsk.

Den røde her har allerede befridd over 5,000 kv.km. polsk territorium, og det kjempes nå 80 km. vest for den polske grensen av 1939.

Nord for Rokitno-sumpen har general Rokossovskij

Sambandskontoret

EUROPAS UFLYNDRING VERRE ENN NOENSINNE:

Statssekretær Reinhardt i det tyske riksfinansministerium innrømmet i sin vanlige redegjørelse om de tyske krigsfinansers utvikling, at den systematiske utplyndring av Europa som drives av tyckerne, gir "meget bedre" resultater enn hva tyskerne opprinnelig reknnet med. De okkuperte lands "bidrag" til den tyske krigsforsel, som for bdsjettåret 1942-43 var blitt bereknet til 44 milliarder mark, har invirkeligheten gått opp til det nesten dobbelte beløp, nemlig 86 milliarder mark. Dette kjempebeløp omfatter Polens forsvarsbidrag, Böhmen-Mährens matrikularbidrag samt de okkuperte lands, og da særlig Frankrikes bidrag til dekning av okkupasjonskostningene.

Utplyndringen som tydeligvis drives unner atskilige påskudd, og forsynes med mange fine navn er verre enn nænsinne.

GRAVENE I PIRYATIN. Av Ilja Ehrenburg.

Den 6. april 1942, i byen Piryatin i Poltava-districtet myrdet tyskerne 1.600 jøder - eldre, kvinner og barn som ikke hadde greid å rømme østover. Hvorfor drepte tyskerne disse jøder? Hvilk spørsmål. I Piryatin drepte de også hundreder ukrainere. I landsbyen Kluvowka drepte de 200 Bje-la-russere. De myrdet franskmann i Grenoble og grotter på Kreta. De må drepe forsvarsløse, førdi det er deres raison d'être.

Jødene marsjerte langs vegen til skogbrynet ved Firogov som ligger noen km. borte. Rommelige graver var allerede laget ferdig. Jødene ble avkledd og de tyske vaktene delte kvinnene og barnas ciender mellom seg. De drov 5 personer av gangen inn i graven og meiet dem ned med "tommy-guns".

Jeg kan ikke skrive om drap av småbarn ved morens bryst - jeg kan ikke finne ord for det. Den ekstraordinære kommisjon for unnersökelse av tyske grusomheter vil fortelle om det. Historien vil avsi sin dom. Jeg vil bare fortelle om det som Pyotr Chepurchenko måtte gjennomgå.

Klokken 3 om ettermiddagen ble han, sammen med over 200 medborgere fra Piryatin, ført til graven. Her fikk de spader. Da så tyskerne slakte småbarn. Kl. kommanderte den tyske offiseren: "Fyll graven"! Fra graven hørte skrik og stønn. Unnør et tyndt

jordlag vred og krympet de stakkars menoscéne seg. "Jorden svulmet", sier Chepurchenko.

Plutselig reiser en mann seg fra gravene. Det var Chepurchenkos nabo, en jøde - Ruderman - som arbeidet ved en filtfabrikk. Rudermans øyne var blodsprengt han var dekket av blod.

"Gjør slutt på min elendighet", Ruderman gråt. Bak ham hørtes det samme rop. Det var en annen av hans venner, Sima, en snekker som var blitt såret, men ikke drept.

Ved Chepurchenkos føtter lå en død kvinne. En liten gutt, han kunne vel være 5 år gammel, krabbed ut fra unner den døde kyinnes legeme og ropte: "mamma!" Chepurchenko hverken så eller hørte mer. Han be svimte.

Fyotr Chepurchenko lever framdeles, men hans liv er forgiftet, han kan ikke glemme den 6. april 1942. Han begynner: "Det var annen påskedag", og så stopper han. Han sitter og stirrer ut i luften, han synes å lytte til noe. Hva ser han? En liten gutt som rusker i sin døde mor? Rudermåns øyne?

Vårt lands soldater: Jeg vil at dere skal vite dette. Når du ser entysker, tenk på gravene i Piryatin, og tenk på barnet. Også du har en liten sønn eller yngre bror.

Din samvittighet vil ikke hvile så lenge disse tyske slakterne går på jorden. .

Talens tid er forbi.

Forbitrelsens tid er forbi.

Tiden er nå moden for en eneste ting: Å tilintetgjøre disse usle og samvittighetsløse snikmordere!

NATT TIL LÖRDAG 8/1 reiste generaloberst von Falkenhorst til Trondheim for å inspisere troppene og anleggene nordover. Jernbanelegemet på Østbanestasjonen ble inspiseret av Gestapo og jernbanefolk, meter for meter, centimeter for centimeter.

Det viser hvor nervøse tyskerne er. Generalens tog besto av lokomotiv, salongvogn, spise- og radiovogn samt sovevogn, føruten 3 lastevogner med biler.

LIKT FOR JUT skjöt Gestapo ned en norsk student, Björn Reinertson, fra Flekkefjord, unner en russia Bygd Allo.

4.
hurtig utnyttet bresjeh i de tyske linjene foran den viktige basis Mosyr. Byen trues allerede fra 2 sider, og russiske panseravdelinger står like ved Mosyrs utkanter. De står også like ved utkanterne av det store jernbaneknutepunktet Kalinkovitsj. Dette støtet kommer fra sørøst, mens et annet settes inn fra nordøst. Den sørøstlige kolonnen har nådd fram til tyskernes hovedforsvarslinje, og det ventes har de kamper i de nærmeste døgn.

Det russiske dobbeltstøtet mot Pinsk fra Mosyr-området og Sarny betyr en stor fare for de tyske styrkene på begge sider av Rokitno-sunnen. Hvis jernbaneforbindelsen i dette området blokeres vil større tyske avdelinger være hjelpløst isolerte i de ugyptmilde sumpene. Tørfengen er imidlertid meget ulendt, og man ventar ikke alt for hurtige resultater på dette frontavsnittet.

Sør for stormsentret ved Bug, fortsetter de russiske angrepssoperasjonen vest og sørvest for Kirovograd og i nord mot den tyske motstandslinjen ved Smela, hvor den tyske retrettkorridoren uavbrutt presses sammen.

ITALIA: Frontlinjen rundt Casino er utvidet til over 30 km. ved et angrep som er satt i gang fra nordøst over en 10 km. bred front. B:B:C korrespondent regner med at Casino vil falle i en ikke altfor fjern framtid. Frøntmeldingene varsler dog at det forestår betydelig heftigere kamper.

ØSTFRONTE: Natt til fredag angrep Mosquitofly mål i Vest-Tyskland. I fly gikk tapt. I det veldige luftangropet på Nordvest-Tyskland torsdag deltok 700 bombefly og ca. 500 jagerfly. I det store luftslaget ble 152 tyske jager skutt ned. Her er ikke medregnet de jagerne som ble skutt ned av de 60 bombefly som amerikanerne mistet. 5 amerikanske jagerfly gikk også tapt. Amerikanerne regner det for en stor seier at de har fått ødelagt 3 jagerflyfabrikker på bekostning av 60 bombefly. Ødeloggelsen av jagerflyfabrikkene og svekkelsen av Luftwaffes jagerflystyrke må uten tvil betraktes som et systematisk ledd i invasionsforberedelsene.

KAJ MUNK: Det er nå konstatert at Kaj Munks morder ifølge av Fritz Clausens naziparti.

Oslo 17-1-44 V A R T L A N D

840

1.4. årg.

ØSTFRONTE: Russenes framtot og gjennombruddet nord for Pripyat-sumpene førte etter 3 dagers voldsomme kamper til at russene kunde notere 2 nye glimrende seire. De viktige tyske støttepunktene Mosyr og Kalinkovitsj ble erobret av den røde hær fredag. Tyskerne kjempet hardnakket for disse 2 byene, som kontrollerer jernbanen og veiene vestover gjennom Pripyatsumpene til Pinsk. Meldingen lørdag sa at russene allerede har forfulgt de retirrende tyskerne 30 km. vest for Mosyr. De tyskerne som uhnslapp fra garnisonene blir stadig angrepet av friskarne. Ettersom de trekker seg tilbake, blir de også truet av russiske styrker som rykker fram fra Sarny i retning av Pinsk.

Times korrespondent i Moskva skriver: I slaget om Mosyr og knutepunktet Kalinkovitsj var russernes taktikk mest sterlig. De koordinerte alle våpenarter med en dyktighet som de sjeldan har overgått i denne krigen. For tyske var det av den største betydning å brenne Mosyr-området. Siden Gomels fall vor dette den sørligste skanso i det tyske forsvarssystemet i Hvide-Russland. Det lå ikke bære ved innangen til Pripyat-bassenget, men var også en framskutt forsvarsstilling foren den store jernbanen og hovedvegen mellom Gomel og Minsk. Terrænet i dette området er av en slik natur at det er absolutt nødvendig å seierske vegene for å kunne vinne en militær seier. Det er fult av tette skoger og i motsetning til de fleste andre steder i Russland finns det her en tett underskog, som ofte skjuler farlige myrer. Det ligger høy snø i slikt terrang og selv når etter flere dagers frost er jorden ennå ikke fast. Sør for Pripyat-sumpene fortsatte russene fredag offensiven vest og sørvest for Sarny. De inntok distriktsbyen Stevan som ligger sørvest for Sarny. Dette nye framstøtet truer med å omgå den tyske basis Rowno. Framskutte russiske tropper i dette området står på et punkt 75 km. vest for den polske førkrigsgrensen.

Øst for Winniza raser det framdele voldsomme kamper. Tyskerne retter nå sine motangrep mot det sørlige framspringet av general Watutins framrykkende styrker. Tyskerne kaster stadig nye reserver inn i

Sambandskontoret

2.

Söndagens melding sier at den 5. arme har erobret flere tyske stillinger umiddelbart foran Cassino og inntatt byen Monte Ressio, 5 km. sør for Cassino.

Franske avdelinger har stormet stillinger som ligger 20 km. forbi elven Cassino, som danner rygraden i den tyske forsvarslinjen.

Tunge allierte bombefly rettet fredag et konsentrert angrep mot flyplassen ved Mostar i Jugoslavia. Andre luftoperasjoner omfattet angrep mot skip langs Adriaterhavskysten, mot jernbaner i Italia og mot tyske stillinger.

Lördag rettet allierte flystyrker angrep mot fiendens sambandslinjer. Sivita Vacchia ved Roma ble bombet. Ancona og Sivita Nova ved Adriaterhavet ble også angrepet. Fra alle disse operasjoner sankes 7 allierte fly. 4 tyske fly ble ødelagt.

Fly fra Midt-Østen har i de siste dager bombet 16 skip i Egeerhavet.

WESTFRONTEN: Lördag meldes at det britiske flyvapen natt til lørdag har rettet et kraftig angrep mot Braunschweig, som er et viktig sentrum for den tyske fly- og maskinindustrien i Prøyssen. Om lag 2,000 tonn bomber ble kastet mot byen og det brøt ut store branner. Natt til fredag angrep Mosquitos-fly Berlin og Magdeburg. Tyske mål i Nord-Frankrike ble også bombet og det ble lagt miner i tyske farvann. 38 fly sankes etter nattens operasjoner.

NY STORBOMBING I NORD-FRANKRIKE: Fra dagry til det ble mørkt fredag foretok britiske, amerikanske og allierte fly kraftige angrep mot tyske militærmål i Nord-Frankrike. Bare om formiddagen var 700 fly over Frankrike. I alt ble det foretatt over 1,100 utfall. Alle slags bombefly, fra tunge flygende festninger til Mosquito-fly og jagerbombefly deltok i angrepet. De møtte liten motstand. I alt gikk 16 allierte fly tapt. 27 tyske fly ble ødelagt.

Et neste fly var over Storbritania natt til fredag og kastet bomber over London-området. 1 bombe traff en kino og drepte 7 mennesker. Britiske Beaufighterfly angrep skip utenfor norske kysten fredag. 2 middelstore handelsskip ble truffet av torpedoer. Flere eskorteskip ble skadet.

3.

Söndag foreligger det nærmere opplysninger om det britiske luftvapens angrep mot Braunschweig natt til lørdag. Store styrker Lancaster-fly gikk til angrep like før kl. 7 om kveldet og kastet 2,000 tonn bomber på 23 minutter. Da angrepet var på det høyeste ble det kastet 450 tonn bomber på 3 minutter. Det tyske forsvar ble villedet av sideangrep mot Berlin og Luftwaffes jagerstyrke opererte ikke over Braunschweig under bombingen.

BULGARIA: Den bulgarske innenriksminister har gitt ordre til at alle større byer i Bulgaria skal evakueres. Ordren ble gitt i kringkastingen fra en mindre stasjon i Sofia. Hovedstasjonen er i uorden.

Den bulgarske regjering skal ha underrettet den tyske overkommando at det er umulig å forsvare Bulgaria uten tilstrekkelig hjelp. Den bulgarske regjering forlanger flere tyske jagersquadroner og minst 100 tunge luftvernkanoner til for å forsvare Sofia.

Det hersker kaotiske forhold i Sofia. Det er knapt ned mat og vann. Alle kommunikasjoner beherskes av tyskerne som tar alle de matvarer og forsyninger de kan få tak i og fører dem ut av Bulgaria. Blant mange bygninger som er ødelagt er Parlamentsbygningen, hovedjernbanestasjonen samt flere departementsbygninger.

Luftangrepet mot Sofia i begynnelsen av forrige uke forårsaket panikk i byen. Innenriksministeren har gitt ordre om at alle personer som sprer rykter skal arresteres. Transportarbeiderne er gjennom kringkastingen blitt oppfordret til å vende tilbake til sitt arbeide. Andre meldinger understreker den voksende stemming som gjør seg gjeldende for de allierte i Bulgaria. Et bulgarske folks vennskapselige følelser overfor russene er kjent.

DEN BRITISKE REGJERING har nedlagt en skapp protest i Madrid etter at man oppdaget tidsinnstilte bomber i lasten på skip med spanske appelsiner til Storbritania. I London ser man saken i et alvorlig lys.

UTENRIKSMINISTER TRYGVE LIE holdt söndag aften en tale i kringkastingen i London. Vi skal gjengi talet i vårt særtrykk i morgen, tirsdag.

...771

kampen for å hindre akerusserne når fram til Bug og den viktige jernbanen mellom Odessa og Warsjava men initiativet er framdeles på russiske hender. Korrespondenter sier at noe som særpreges kampene i dette området er at det blir tatt store mengder tyske fanger.

Söndagens meldinger sier at general Rokosovskis kesaker og hurtiggående motorisert artilleri, nå ødelegger isolerte tyske avdelinger i store områder av Pripot-myrene. En kommentatør i Moskva sier at russerne forfølger de tyske tropper så hurtig at de i en landsby tilintetgjorde tyskerne mens de holdt på å klæ på seg. General Rokosovskis hovedstyrkor rykker nå fram på bred front fra Mosyr og Kalinkovitsjia Tusenere av falne tyskere ligger langs vegene og de rettlinjene som tyskerne har forlatt. Russiske kolonner som kommer fra sør står nå bare 15 km. fra Pinsk. Ette angropet tar også sikte på å avskjære de medfattede tyske styrkor. I slaget ved Bug raser nå det største panserslaget som har funnet sted siden von Mansteins offensiv i Kiev-kilen. Manstein har nå satt inn alle sine disponible tankstyrker for å stanse det russiske framstøtet. Kampene har spredt seg over en front på over 140 km. fra et punkt øst for Winniza til Uman den tyske stillingen som beskytter tyskerne bak treppen i Dnjepr-bøyningen. I fem dagers kamper er alle de tyske motangrep blitt knust og 10,000 tyskere utslettet bare i Winniza-området.

En militær fagmann i London sier at hele den tyske styrkes skjebne i Dnjepr-bøyningen kan bli avgjort ved dette slaget. De tyske tropper har i denne uken hatt ordre til å holde sine stillinger for enhver pris. Et sammenbrudd ved Bug vil ha de voldsomste virkninger på den politiske situasjonen i Tyskland.

Ifølge de siste meldinger har russerne startet en ny-offensiv i Leningrad-området. Et foreligger ingen nærmere enkelheter om disse operasjoner.

ITALIA: Lørdag ble meldt at franske tropper som er med i den 5. armé i Italia har gjort et nytt framstøt. De har erobret 3 høyder til og landsbyen Aquavenda i fjellene nordøst for Cassino. Tyske motangrep ble slått tilbake.

(Forts.s.2)

ÖSTFRONTE: Om den nye offensiven på nordfronten maledes det nå at den røde hæg har brutt igjennom det tyske forsvarer sydvest for Velikie Luki på en 15 km. bred front i 8 km.s dybde. Jernbanelinjen mellom Novo Sokolniki og Dno er brutt. Dette er den siste nord-sydgående jernbanelinje i Russland som tyskerne har i dette området. Novo Sokolniki er truet fra sør, øst og nordøst. De flyktende tyske divisjonér befinner seg i en fortvilet stilling i et terreng som ikke kan være verre og med ytterst få rettlinjer i behold. Tyskerne drives her ut i de uendelige morassene, hvor friskarene kaster seg over dem. Friskarene har her sitt eldorado med halv-permanente forlegninger: våpenmiser, feltlasarter, bakerier og radiostasjoner. De har også trykkerier, hvorfra de spreer flygeblad i hundrevis av kilometers omkrets. Det russiske fremstøtet har nå forsert elven Ippa, som ligger ca. 30 km. vest for Mosyr.

I Polen går det nye russiske framstøtet sørvestover fra Sarny mot Rowno, som de russiske styrker nå truer med å omgå. Distriktsbyen Stevan, som ble inntatt lørdag, er den foreløpige basis for angropet mot Rowno.

Vest for Berdistjiev er truslen mot jernbaneknutepunktet Jopetovka sterkt øket.

Tyngdepunktet i kampene ligger fortsatt i det voldsomme oppgjøret om adgangen til Bugs nordbredder. Slaget har nå rast i en uke, og har øket i voldsomhet og omfang for hver dag. I de store tanksammenstøtene ble 130 tyske tanks ødelagt igår. Militærkritikerne unnerstrekker stadig at von Manstein driver et dumdristig "pokerspill", hvor innsatsen er de tyske Dnjepr-armeenes være eller ikke være.

ITALIA: Den seige og forbitrede kampen om Cassino fortsetter. Fra dag til dag arbeider den 5. armé seg dypere inn i de solide og raffinert oppbygde tyske forsvarsstillingene rundt byen. Framskutte tropper er nå nådd fram til elven Rapido, som danner en del av det sterke naturlige forsvarer, og flere

Sambandskontoret

"PROFETENS ORD": Den 3. oktober 1941 holdt Hitler en tale i Sportspalast i Berlin, i anledning av at tyskerne höstoffensiv mot russerne var begynt. Han sa: - I dag erklærer jeg og, erkänner med absolutt visshet at denne fiende (Russland) er knekket og vil aldri kunde reise seg igjen!

Som en logisk fortsettelse av denne erklæringen var det at pressesjef Dietrich den 9. oktober sa: Jeg kommer nu direkte fra hovedkvarteret. Tinosjenkos arme er knust. Kampen i øst er avgjort. Den videre utviklingen vil foregå slik som vi bestemmer. Sovjetunionen er militært likvidert. Med hele min personlige reputasjon garanterer jeg for at dette er den nøyaktige sannhet.

Den 9. september 1939 erklærte Göring: - Jeg garanterer at intet riktig plan noensinne skal kunne trenge igjennom mit luftforsvar i vest og bli i stand til å nærmre seg Berlin.

Den 4. september 1940 holdt Hitler en av sine taler Sportspalast: - Hvis den engelske Royal Air Force slipper 2,000 eller 3,000 eller 4,000 kg. bomber over oss, så vil vi slippe 150,000, 180,000 eller 400,000 og enda flere kilo over dem. Hvis de våger å angripe våre byer i større skala, så vil vi utslette deres byer! Vi skal gi disse natpiratene en larepengo, så snart hjelpe osse Gud!

Man minnes en annen tysk herskers uttalelse. Keiser Wilhelm II under forrige verdenskrig: - Gud har gitt oss et nytt herlig våpen, nemlig gass! Gassen - om det nå var Gud eller en annen som hadde gitt tyskerne den - avgjorde ikke forrige verdenskrig. Det tyske luftvåpenet avgjorde ikke denne.

EB MENNESKELIG HANDLING: Benkt Jernbeck som var Tidningarnes Telegrambyrås Oslokorrespondent gjennom 13 måneder har etter at han ble utvist fra Norge av Terboven utgitt en bok "Folket utan Fruktan", som vi hittar et utkliipp fra. Jernbeck refererer til sin samtale med ekspedisjonsjef Feyling mens han var i Oslo. Jernbeck spurte: Star kanskje kirkedepartementet bak beslutningen om forholdsreglene mot Sdene? - "Nei" svarte Feyling, "vi er ikke blitt

spart". "Skjedde transporten med departementets prinsipielle bifall?" spør Jernbeck. Til dette svarte presten Feyling: "Ja, kan bare svare for meg selv, og etter min oppfatning er det en menneskelig og rettferdig handling. I slike ting gjelder det å handle med kald hjérne og varmt hjerte!"

Jernbeck forteller videre om Oslo- "biskopen" Frölands kjente pengebegjær. Fröland klagede svært over at han ikke var invitert til et bispmøte i Sverige. Han ville svært gjerne til Sverige en tur, sa han.

SJEFFEN FOR STATSPOLITIET K.A. Marthinsen, medskyldig i mordet på politifullmektig Eilifsen, skildres av Jernbeck som "en av de hardeste og mest hensynsløse menn i det 'nye Norge'". Han hadde en absolutt ukultivert stemme og når han utviklet et tema "rörde han sig med nesten utroligt klumpi logikk". hele hans vesen vitnet om "påfallende mangelen på kultur og intelligenς. I det hele framstår han som konkret eksompol på kapasiteten hos mange av mennene på de ledende poster".

I EN SAMTALE SOM PASTOR NIEMULLER hadde han Hitler om nyordningen av kirken i Tyskland, sa Hitler: - Hvis det er Deres syn pastor Niemüller, så er våre synspunkter uforenlige. Det De vil er å etablere en autonom kirke. Det kan aldri bli noe av. Det er ikke annet enn å gjennoppleve inspirasjonene fra kirken i det første tyske keisardømmet, som viste seg å være til ulykke for folket. Den protestantiske kirke gjorde det aldri vanskelig for de prøyssiske kongene. Hvorfor lager De bråk overfor meg? Hva hindrer Dem i å erkjenne at jeg har overherredømmet over kirken og dens troslære? Jesus Kristus var også bare et menneske, jøde var han også. Hvorfor skulde ikke jeg, som er nektigere enn Kristus og kan være til meget større hjelp - hvorfor skulde ikke jeg ha rett til å fastsette en ny trossetning for kirken?

Videre sa Hitler: "Jeg tillater ikke dekadensen i noen form, heller ikke som religion. Mitt mål er å gjøre Tyskland ditt i den neste makten på jorden. Dørfor må jeg fjerne hvert spor av bløtaktighet og jeg anser den sentimentale følelsen for kristendommen som åndelig bløtaktighet.

4.

strategisk viktige høydestillinger er erobret. Heftige flyangrep er rettet mot de tyske stillinger i kampområdet. Blant spesielle bombemål nevnes: flyplassen ved Mostar i Jugoslavia, flyplassen nord for Venezia, jernbanen mellom Wien og Trieste, byen Forni i Italia og havnbyen Zara i Jugoslavia.

En spesiell interesse har et kraftig og koncentrert angrep som ble utført søndag av tunge amfibefly med basér i Midt-Østen mot Messersehmefabrikkene i Klagenfurt i det sørøstlige Østerrike. Angrepet må sees som et ledd i luftoffensiven mot de tyske flyfabrikkene, som blant annet har budt på storangrepene mot Wiener Neustadt Braunschweig og Leipzig. Ved angrepet på Leipzig ble 30% av byens tetteste befolkning strøk og deriblant 127 fabrikker rasert.

BALKAN. Ungarn, Romania og Bulgaria ser at de russiske hærstyrkene nærmer seg deres grenser. To av landene har lidt noget under de tyske nederlag. To tredjedeler av den ungarske arme er gått tapt i Russland. Det er gått ennå værr ut over Romania. Bare ved Odessa hadde de 50.000 ruine og sårode, og ved Stalingrad og i Kaukasus gikk to tredjedeler av de styrkene de hadde igjen tapt. I Bulgaria blir Tysklands nederlag betraktet som uungåelig. Bulgaria håper øyensynlig framdeles at det å holde armen på feltfot er en sjanse til å beholde en del av det byttet som er tatt fra Jugoslavia og Hellas. Om denne villfarensen kan det sies at en nasjon som for tredje gang i en menneskealder har overfalt sine naboor under Tysklands påtrykk, ikke kan vente å beholde noe av det de har stjålet.

VESTFRONTEN. Eisenhower har nå tiltrått sin stilling som øverstkommanderende for de allierte invasionsstyrker ekspedisjonskvarter i London. De øvrige allierte invasjonssjefor med sine staber er også trått i funksjon, og Eisenhower uttaler idag: "Troppene sjør seg nå beredt, og de er hardt nok trenet til en hvilken som helst oppgave".

DANMARK. Dansk Presstjeneste i Stockholm melder at 5.000 politimenn i København er internert av tyskernes.

Oslo 19-1-44.

Nyhetene fra London 18-1.

OSTFRONTEN: I Sør-Russland fortsetter slaget om Bug med uformindsket heftighet. Kommunikeet fra Moskva melder at voldsomme tyske motangrep er slått tilbake nord for Uman der tyskerne prøver å oppnå forbindelser med sine meier i Dnepr-bøyningen. Et stort antall tyskere falt og over 80 tyske tanks ble ødelagt.

Hverken Moskva eller Berlin gir nærmere opplysninger om kampene øst for Vinniza på vestsiden av dette frontavsnittet, men meldingene fra fronten går ut på at den gigantiske kampen nå nærmer seg høydepunktet. Russenes artilleri knuser nesten hver time et tysk motangrep og de tyske tapene er like store som i Stalingrad. Korrespondentene i Moskva hevder at hovedstyrkene av russernes panserstyrker framdeles holdes i reserve, mens nesten 600 tyske tanks er blitt ødelagt i de siste 5 dagene. Vest for den polske grensen fra før krigen okkuperte russerne igår Tuczin, som er den viktigste byen i Rowne-distriktet.

I Nord-Russland okkuperte russene en rekke steder nord for Novo Sokolniki. Kommunikeet fra den russiske overkommando opplyste mandag kveld at i de siste dagene har det hændt ofte at hele deler av den tyske armen har overgitt seg til russerne. Kommunikeet sier at dette var tilfelle med 168 infanteridivisjon fra Schlesien og den 198 tyske infanteridivisjon fra Schlüsselberg og SS-brigaden Langemark. En gruppe overga seg etter at en av deres offiserer fortalte dem at nå var alt tapt for Tyskland og at videre motstann var nyttelös.

Nya Dagligt Allehanda maddeler at sjefen for den tyske siviladministrasjon har flyttet sitt hovedkvarter fra Brest-Litowsk til Königsberg i Øst-Fryssen. B.B.C.'s militærmedarbeider general Weston skriver: "Tyskerne kan ikke klare å holde sine armer i felt til våren uten at de får olje fra Romania. Dette er den vesentligste årsaken til det tyske motangrep øst for Vinniza og nord for Uman. Det er grunnen til at de tyske tropper ikke blir trukket tilbake fra den østligste delen av Dnepr-bøyningen. Å offre de tyske armeene dør betyr intet så lenge de

(Fort.)

italienske offiserer i uniform, som er i regulær tjeneste i Albania, Montenegro og i Egeerhavet er blitt henrettet. Den italienske regjeringen fordømmer disse barbariske handlingene og nedlegger en sterk protest hos regjeringene i de impliserte nasjoner.

JUGOSLAVIA: Dagens kommunike fra den jugoslaviske frihetsarmes hovedkvarter sier: Det pågår voldsomme kamper mot tyskerne mekaniserte styrker i Vest-Bosnia. Tyskerne blir tilføyet svære tap. Det har lykkes tyskerne å landsette betydelige styrker av marinesoldater på den dalmatiske øya Bratt sør for Schlitz.

Den tysk-kontrollerte radio opplyste igår at all jernbanetrafikk i Kroatia vil bli suspendert for en måned.

SVERIGE: Utenriksminister Gunther har framkommet med uttalelser vedrørende deportasjonen av norske studenter til Tyskland. Han sa at det hadde vært en stor skuffelse for Sverige at tyskerne fortsetter å deportere studenter. En slik opptræden måtte nødvendigvis innflyøre på forbimelen mellom Norge og Tyskland, i første rekke den vitenskapelige og kulturelle forbinnelse. Så lenge denne forfølgelsen fortsetter, kan tyske vitenskapsmenn ikke gjøre rekning med å få innreisetillatelse til Sverige. Forøvrig hadde deporteringen ikke vært drøftet med tyskerne i forbinnelse med andre saker(!)

Herr Gunther sa videre at regjeringspolitikken kan gjøre rekning med det svenske folkets flertall så lenge den går ut på å holde Sverige ute av krigen og samtidig opprettholde landets frihet og suverenitet.

Felleskommiteen for de svenska Studenterforbund har sendt ut en erklæring der det heter at "Vi har fulgt vår regjerings bestrepelser med den største forventning, men når disse forventningene er blitt knust føler vi vår maktesløshet i dobbelt forstand".

DANMARK: Gestaposjefen i Danmark har måttet vike fra sin plass til fordel for en höyerestående gestapo-offiser som er ankommet fra Berlin. Det meldes at alle politistasjoner er besatt med gestapofolk og at alle danske politifolk er internert.

Vi har før omtalt en mann som angivelig skulle ha sökt en blokkert stilling som kontorist ved Oslo Forsorgsvesen. Det gjelder T R Y G V E H Ö V I K. Anmeldelsen medfører ikke riktighet! HERR HÖVIK ER UTMERKET MANN SOM ALDRI HAR SØKT EN SLIK STILLING. Han har vært offer for et infant renkespill, hvis detaljer vi ikke kan gjengi her, og vi gir ham fullstendig oppreisning, men opphavet til denne historie skal få en minnelse han sent vil glemme.

Samtidig roper vi et varsko til de folk som gir den frie presse opplysninger. Det sier seg selv at det som skal fram gjennom den frie presse må være helt og absolut pålitelig. Folk som gir gale eller misvisende opplysninger stiller seg selv i klasse ned angivere og vil bli behandlet deretter.

... - ...

Dr. Arne Ording skriver i "Observer" om de små staters rett til å leve sitt eget liv.

"Det norske folk vil ikke la seg støpe i en av andre makter bestemt form. Men et fritt samarbeide i Norden er nødvendig. Et forslag om et forbund av landene vest for Sovjet-Unionen vil skape mistro hos russene og gi Tyskland mulighet til å ta ledelsen.

Tysklands gjenoppbygging til en frihetsalskende og demokratisk nasjon kommer til å ta lang tid. I krigföringen bør de fire store ha ledelsen, men siden bør de små nasjoner tre inn som aktive deltagere, og virkelige interallierte organisasjoner skapes. De små nasjoner bør i så stor utstrekning som mulig være representert i de forskjellige interallierte utvalg.

Okkupasjonen av Tyskland er en oppgave som meget vel må kunne betroes til en internasjonal styrke, unner en felles generalstab".

EVIG SKAM. "Det kommer" sa Göbbels i sin nyttårsartikkel til det tyske folk, "evig bli anset som århundredets største skam at England og Amerika gikk i forbund med Russland og bolsjevismen."

Så talte Göbbels 1944, da hitlerregimet - om det da eksisterer i august - kan feire en merkelig minnedag: Fenårsdagen for Stalin-Hitler-pakten.

4.
russiske armeene i vest holdes i sjakk. Det er absolut nødvendig å vinne tid. Tyskerne på Krim må også ofres av samme grunn hvis det blir nødvendig. Vinteren er mild og snøsmeltingen kan komme tidlig og være lenge. Dette vil gjøre aktivitet på russerfronten umulig. For å kunne holde sine tropper i Sør-Russland er det nødvendig for tyskerne å ha kontroll over jernbanen fra Odessa til Lwów. Utsikten for vårfelttoget avhenger av om det kan lykkes tyskerne å holde russerne borte fra den rumenske grensen i allfall til våren, koste hva det koste vil!

Det blir meldt at den hemmelige opposisjon i Romania er i stadig vekst. 4 såkalte kommunister er dømt til døden av en militærdomstol i Bukarest. Man har måttet sende regulære tropper for å få ned oppstander som var arrangert av en friskare i Donaubekkenet.

En målmann i London uttaler: "Rumenerne vil framdeles ikke forstå den kjenngjerning at russisk okkupasjon av deres land, praktisk talt er sikker, men når de innser dette må de velge en av to kurser. Den første er å fortsette kampon mot Russland, hvilket betyr hel og full ødeleggelse. Den annen er å styrte Antonescu-regjeringen; påskynne at de tyske okkupasjonsstyrker blir trukket tilbake og så overlate resten til de allierte velvillighet.

ITALIA: Dagens allierte kommunike sier at franske tropper fra den 5. arme rykker videre fram i området ved Cassino og har inntatt en landsby til. I avsnittet ved Adriaterhavet har kanadiske tropper rykket en del fram trass i den sterke tyske motstand. Operasjonene i luften mandag omfattet angrep på jernbanesentrer på 7 steder i Italia, foruten angrep på havnen Sibenik på kysten av Dalmatia. Korrespondenter ved det allierte hovedkvarter melder at bombefly stasjonert i Nord-Vest-Afrika angrep tyske mål i Pisa tidlig tirsdag morgen. Fotografier av flyfabrikkene i Klagenfurt, som ble angrepet søndag, viser at det ble gjort stor skade i mindst 9 direkte treff.

Cadoglio-regjeringen i Italia kringkastet igår en protest mot tyskernes barbariske framgangsmåter. Det ble sagt at det foreliggernye beviser for at

(Forts. side 2.)

Sommeren 1944. VÅRT LAND 31 JUNI 1944 4. årg.

Oslo 20.1.44.

Nyheter fra London 19.1.

ØSTFRONTE: Leningrad-området er nå også trukket inn i det russiske vinterfelttoget. Med en kraftig dobbeltoffensiv har den røde här åpnet felttogg mot Østersjölandene også fra nord. Dermed er det russiske trykket mot vest aktivisert over hele fronten fra Berdistjov til Leningrad. De strategiske brennpunkter i trykket mot vest er Novo Sokolniki og Sjetepetovka, som begge er sterkt truet, og Rowno i Polen, hvor russerne står mindre enn 20 km. fra byen.

På årsdagen for opphevelsen av Leningrads beleiring melder det russiske kommunike om to nye offensiver vest og sør for byen. Angrepene bebynte alle rede for flere dager siden ved Oranienbaum, 30 km. vest for Leningrad, og ved eleven Volchov, 160 km. sør for Leningrad. Etter mange dagers heftige kamper ble de usedvanlige sterke stillinger gjennombrutt på begge steder. Kommunikeet sier at offensivene fortsetter. Unner beleiringen av Leningrad har Oranienbaum vært et bruhode som har beskyttet festningen Kronstadt. Tyskerne lider svært tap, og er helt fortumlet av den ustanselige ild fra Kronstadts store kanoner, men de har bragt fram forsterknings og kjemper voldsomt for hver tomme jord sier kommunikeet onsdag kveld. Kampene foregår mindre enn 100 km. fra den estniske grensen.

Gjennom den bresjen som er oppstått i de tyske linjene nord for Novo Sokolniki, som er omringet fra tre steder, strømmer russiske panser, artilleri og motoriserte infanteriavdelinger, godt understøttet av sterke skiloperavdelinger mot den lettiske grensen. I Novo Sokolniki krysser jernbanene Moskva-Riga og den nord-sørgående bane fra Leningrad til Viborsk hverandre. Russerne stod onsdag bare 13 km. fra byen.

Sør for Rokitnospesjene fortsetter general Vatutins tropper sin seiersmarsj mot vest, og står nå omlag midtvegs mellom den polske-førkriggrens og den tysk-russiske demarkasjonslinjen. I framstøtet sør for Sarny har russerne passert elven Horyn og er kommet til et punkt omlag 40 km. fra den viktige tyske basis Rowno. De russiske tropper som går mot Rowno fra Novograd Wolynsk står mindre enn 20 km. fra Rowno. Russerne går mellom Sarny og Rowno fram

2.
Den farlige angiver Kjell Torgersen Minge, ansat i politiet siden 1940, hvis adresse tidligere er oppgitt til Maridalsvegen 180, bør i Rosedalen.
HAN ER IKKE FORVÆLT MED KJELLE OSKAR WILHELM TORGERSEN VINGAR SOM BØR I MARIDALSVN. 180

DEN SVENSE journalister Gunnar Thorstenson Pihl forteller: "Jeg husker et selsomt syn. Tyskerne hadde i begynnelsen av krigen inntatt Lemberg og oppført det utenlands ressen til å reise dit. Byens GPO ble anset som særlig seværdig, der skulle være en mengde lik i kjellerne. Nærmest har en patologisk kjærighet til andres lik. Det økende gikk gjennom korridorene og oppdaget ingenting av videre interesse, inntil noen kom til å åpne en dør ved et slumpetreff, døren til en større sells. Det er vanskelig å fatte hva som gikk for seg der. Sellen var umøblert og uten vindu. Den var fyldt av en tynn nesten farveløs tåke, og i denne tåken stod, satt eller lå noen likbleke, utmagrede menn. De virket helt uten bevissthet om hva som foregikk. De merket ikke at døren var gått opp. Lynens så ingenting. Da så temt ut i noe fjernet. En ubehagelig følelse fyldte dem som iakttok denne scenen, disse langsomt vaggende eller urørlige skikkelsene som levde, men syntes å ha mistet kontakten med livet. Hva gikk for seg? En SS-mann ble tilkalt. Han kom løpende og smeldte igjen døren. Var det tyskerenes fanger? Ja, ja, russernes fanger var naturligvis fri. Hva var det for tåke i sellen? var det en slags gass? Nei, nei, det var ikke noe særlig. Absolutt ingen ting å feste seg ved... Furtig avmarsj fra den forferdelige sellen som ved en misforståelse var kommet med i programmet.

EN ANNEN svensk journalist Arvid Frodborg forteller fra en reise til Wien vinteren 1943. Han merket at østerrikerne av all makt strevet for å fjerne seg fra alt tysk. Det var ikke så meget nasjonal sosialismen som selve tyskheten man ikke vilde kjennes ved. "Wir" det var østerrikerne, tyskerne kaltes "die Fiffes". Det kostet 70 mark i boter å si det ordet! En lærer i en folkeskole spurte:

3.
"Hjem er vår far?" Svar: "Adolf Hitler". - "Hjem er vår mor?" Svar: "Det stortyske rike". - Hva vil du heilst bli? (Her skulle svaret være flyger, stridsvognsfører o.s.v.) Men vesle Max fra Wien svarte: "Far og morlös".

Hitler kaltes Haschek, Mussolini Maschek. Eichenlaub, den høyeste tyske militære utmerkelsen, heter "Leichenlaub" - likløvet. Stemningen i Wien kom også fram på en mengde andre måter. Krigsfangene behandles påfallende godt. Folk stikker til dem sigarett og mat når de kan komme til, noe som er helt fantastisk når man tenker på hvor knappe rasjonene er. Framfor alt var det bafekhende for en følgende solidaritet som råder mellom alle østerrikerne. hadde noen rikstysk en kontrovers med en østerriker fantes alltid en masse vitner for den siste, det motsatte var utenkelig. Opposisjonen var også for lange siden gått over til å være aktiv. Om nettopp patruljerte gatene av hurtigkjörende politipatruljer bevepnet til tannene. Men sabotasje forekom tross alt.

Mot kommunistene grep Gestapo inn med absolutt hønsynsløshet - på en dag ble det holdt 50 dødsdommer i Wien - og det sitter til stadighet 250 a 300 personer og venter nå at deres dødsdommer skal bekreftes i Berlin.

Men den egentlige grunn til at man kan si at østerrikerne ikke bare er blitt nökturne, men at de også våkner nasjonalt er den konfrontasjon som har funnet sted mellom rikstyskere og østerrikerne. Ingen elle østerrikske lag av befolkningen har man truffet tyskere av alle lag. Tyskerne har faktisk opptrådt omrent likadan i østerrike som i de okkuperte land. Bonnvalsen Østmark er også forbudt nå - det heter: "die Donau- und Alpenlander".

ET JUBLERSJUBILEUM. Den 17. januar var det et år siden Goebbels i en tale for første gang truet med gjengjeldesvåpenet som skulle knuse England!

H U S K!! 40% av kineinntekten går til quislingene og frontkjempene.

på en 100 km. bred front.

Trusselet mot Sjepetovka er ytterligere øket idet jernbanelinjen Sjepetovka - Rowno er brutt ved Slavuta, som ble erobret mandag. Tyskerne i Sjepetovka har ikke bare en rettmulighet, nemlig jernbanen til Tarnopol.

Etter 6 dages stedig heftige motangrep øst for Vinniza og nord for Uman, bryggerer v. Manstein nå sin sterkt medtatte panserdivisjoner for i en siste kraftanstrengelse, og denne gang på en smal front, forsøke et avgjørende støt for å redde jernbanen til Odessa-buglinjen.

Forserslagene øst for Vinniza har nokk hifret Vatutins troppers frammarsj, men de har krevd voldsomme ofre av tyskerne. Den russiske **trusselet** mot Odessa-jernbanen er ikke på noen måte avverget og den russiske framrykkingen inn i Ukraina fortsetter.

Kampene ved Bug stiller alle de andre slagene på østfronten i skyggen, og en av det russiske felttogets viktigste avgjørelser er nær forestående. I tilfelle de tyske panserangrepene bryter sammen, og general Vatutin senere greier å avskjære retrettvegene, kommer v. Mansteins sørlige arme hurtig til å gå sin unnergang i møte. Tyskerne vet dettet, noe som forklarer at de kaster inn hver stridsvogn, hver kanon og hver mann de disponerer over. De tyske tropper har fått ordre til å holde sine stillinger for enhver pris og slaget bølger fram, og tilbake på de snødekte steppene:

ITALIA: Deler av den 5. arme har gått over elven Garigliano på flere steder ved dens nedre løp, og har opprettet 3 bruhoder på nordsiden av elven. På den 8. armes front står kanadiske tropper i harde kamper.

Flyaktiviteten var også igår sterkt og i det vesentligste koncentrert mot jernbanemål i Nord-Italia. Det gjaldt også om aktivitet i Adriaterhavet. Britiske destroyere har bl.a. bombardert Durazo i Albania og andre steder på den adriatiske kyst.

... * ...
FRA VESTFRONTEN foreligger ingen meldinger.

4.

Omhandelskontoret

31 JUNI 1944

Oslo 22-1-44. VÅRT LAND

4. årg.

Nyheter fra London 21-1.

ÖSTFRONTEN: De to russiske offensiver i nord er i de siste dager smeltet sammen til en.

Den Røde Stjerne skriver: Siden våre tropper rev opp de fiendtlige avdelinger i Novgorod og ved Ilmansjöens nordspiss fullfører de nå sin frammarsj med veldig kraft mot den estniske grensen.

Tapet av Novgorod er et alvorlig nederlag for tyskerne. Ved siden av Staraja Russa utgjorde Novgorod den tyske nordfrontens hovedstilling med sine fem jernbaner og fire hovedlandeveger, sitt førsteklasses naturlige forsvar og sin sørlige flanke beskyttet av Ilmensjöen.

Tyskerne har mistet sin fornemste nordlige bas og sin sterkeste festning.

På Leningradfronten utvikler den russiske offensiven seg med tiltakende kraft og hurtighet. Kysten langs Finskebuga mellom Oranienbaum og Leningrad er helt renset for tysker. 15 km. sør for Leningrad er et voldsomt slag igang om byen Puschin der general Govorovs tropper allerede har trengt inn i byens vestre og nordlige forsteder. Slaget utvikler seg med stor voldsomhet langs hele jernbanelinjen mellom Leningrad og Moskva.

De armer som går fram fra Oranienbaum og fra trakten sør-vest for Leningrad har forenet seg med hverandre og har omringet store tyske styrker. Tyske radiostasjoner oppfordret disse garnisoner til å kjempe til siste mann, men mange tyskere kapitulerer uten kamp.

En gruppe av de kombinerte russiske styrkene beveger seg mot Narva. En annen gruppe står mindre enn 11 km. fra det viktige jernbaneknutepunktet Krasnogvardeijsk omlag 40 km. sør for Leningrad. Mellom Krasnogvardeijsk og Novgorod tar tyske avdelinger til flukten for å unngå å fanges av de russiske armer. I slaget om Novgorod og i Leningrad-området har tyskerne mistet 40.000 mann i falne og 3000 i fanger på 6 dager. Russerne ødela eller erobret 700 kanoner og over 600 forskjellige kjøretøyer. På den Ukrainske fronten tilintetgjorde russerne igår 600 tyskere.

Ved elven Bug ble tyske motangrep ved byen Kristiania (Forts. side 4.)

2.

SPANIA: Times skriver om Spanias krenkelse av den nøytralitet det påberoper seg: Ifjor høst framla Storbritannias regjering helt tydelig for general Franco at tilstedeværelsen av den spanske Blå Divisjon ved østfronten var en alværlig hindring for et hjertelig samarbeide mellom Storbritannia og Spania. Da spanske myndigheter sier at Blådivisjonen er trukket tilbake. Imidlertid er det tatt fanger på østfronten som forteller at de spanske tropper er satt opp i den såkalte spanske legion. Dette er ikke det eneste tilfelle hvor Spania idag ikke er nøytral. I det siste har spanierne forsøkt seg på sabotasje i Gibraltar. I Spania hvner er det blitt lagt hælvedesmaskiner i apelsinlaster som skulle til Storbritannia, og den spanske regjering har avslått å frigi italienske skip i spanske havner. I Daily Mail heter det: Det er da side at vi lar Franco forstå at vi nå er megtige nokk til å skrive unner våre forlangender med noe som er kraftigere enn ord.

FINNENE MÅ FØLGE ITALIENERNES EKSEMPPEL.

Reutera sjesialkorrespondent i Moskva, Harold King, telegraferer: Sovjetunionen har latt finnene forstå at jo lengre de fortsetter å kjempe på hitlers side, desto verre blir det for dem ved fredskonferansens bord.

Dette er hovedinnholdet i en lang leder i Pravda, en av mange liknende artikler i den russiske presse - som gjenspeiler den russiske opinions stadig hardere innstilling til den finske regjering.

HOVEDSFÖRSMÅLET, som diskuteres i russiske kretser, er de forskjellige forsök som gjøres i finske regjeringskretser for å frita Finnland for det i det alminnelige, ansvar for den krig Tyskland har satt igang. Pravda beteknar president Ryti's siste tale som et forsök på å overbevise verdensopinjonen om at Finnland kjemper for sin egen uavhengighet. Dette kaller den russiske avis for oratoriske knep.

RUSSLAND gjør det stadig klarere, at hvis noen av hitlers vasaller ønsker å følge Italias eksem-

3.

pel så gjør de best i å skynde seg, for tiden går. Den alminnelige opinion i Russland mister mer og mer tålmodigheten med finnene, og hver ytterligere forsinkelse kommer sikkert til å bli dyrt for Finnland, når det blir tale om fredsvilkårene, slutter korrespondenten.

BERLIN SKAL OPPHØRE Å EKSISTERE I SLUTTEN AV FEBR.

Ytterligere 15-20 storsmell til mot Berlin og den tyske hovedstad har opphört å eksistere. Det er den oppfatning man har i fly-militære kretser i London. Senest i slutten av februar bereknes dette å være gjennomført.

Den ødelagte overflate av Berlin er allerede større enn det raserte Hamburg etter 10 hovedangrep i slaget om Berlin, som begynte for alvor den 18. november.

Etter ytterligere 15 a 20 raider d.v.s. 20 til 25 tusen bomber ventes Berlin å være en død by. Den kommer fullständig til å opphøre å eksistere som administrativt sentrum, byen mister alle muligheter til å beskjefte, ernære eller herberge et innbygerantall på 4 millioner.

Den psykologiske, såvel som den praktiske effekt av Berlins utradering fra Europa-kartet må bli fryktelig og kan neppe vurderes ennå.

Det er fire forskjellige Berlin som ødelegges, understreker en kommentator, nemlig: Industrisentret, transportsentret, det politiske sentrum og sentrum for det tyske folks psykologiske tillit.

For det sentraliserte naziregime kommer tapet av det politiske Berlin til å bli spesielt følelig unner den nævneværende tyske krise i krigen.

Forflytninger av regjeringsbygninger må skape flere forsinkelser og mere uorden enn tilsvarende åtgjører skulle foranlediget i andre land.

Tyskarne forsøker et hvort tenkelig trekk i sine forsök på å stoppe R.A.F.-flygerne, men det er åpenbart at de tyske flysjefer nå begynner å ane at flysjefen Harris' instruksjoner er å ødelegge byen fullständig.

Hittil har de alliertes tap over Berlin vært 272 maskiner, d.v.s. omlag 6 prosent.

Oslo 24-1-44.

4.

novka, mellom Uman og Vinniza slått tilbake.

ITALIA: Dagens allierte kommuniké melder at den 5. arme har erobret byen Minturno, som ligger på vegen til Roma langs vestkysten og 3km. forbi Garigliano elven. Byen ble erobret etter hårde kamper. Tyskerne satte igang motangrep, som imidlertid ble slått tilbake. De alliertes press mot de fiendtliges stillinger vedlikeholdes både på den 8. og den 5. arme front. Meldinger tidligere idag gikk ut på at de forskjellige overganger over Garigliano er blitt konsolidert til en bru og at franske styrker har fått godt fotfeste i höydene nord for elven.

Britiske krigsskip som opererer utenfor vestkysten støtter den 5. arme ved å angripe tyske stillinger tillands.

Luftangrepene igår var hovedsakelig rettet mot tyske mål og jernbanetouter i Italia.

VESTFRONTEN: Det britiske flyvåpenet rettet inatt et kraftig angrep mot Berlin. Den største styrke Lancaster og Halifax bombefly som noensinne har vært over den tyske hovedstaden kastet over 2.300 tonn bomber i løpet av en halv time. Angrepet begynte kl. 19.30 om kvelden. Flyerne meldte at det brøt ut store branner og at røyken steg høyt til værs. Mål i Nord-Vest-Tyskland ble bombet inatt av Moskitofly. Andre britiske fly la miner i fiendtliges fævann. 35 fly saknés etter nattens operasjoner.

En stor styrke allierte bombefly eskortert av jagerer angrep i dagslys idag på ny fiendtlige mål i Firth of Calais-området.

Fly fra den britiske kystkommando angrep tyske skip utenfor norskekysten torsdag. Et middelstort handeskif ble satt i brand, fra et annet steg det opp tyrrøyk og et tredje ble sannsynligvis truffet av en torpedo og et vapnet eskorteskif ble satt i brand. Kanadiske fly satte en tysk destroyer i brand i kanalen i natt.

Britiske kanoner langs kanalkysten åpnet ild igjen inatt for annen natt på rad.

STILLEHAVET: Det amerikanske marindepartementet melder i ettermiddag at amerikanske ubåter har senket 12 japanske skip i Stillehavet.

Nyheter fra London 22-1.

ÖSTFRONTEN: I et særkommunike sendt ut av marsjall Stalin fredag kveld ble det meldt at russene har satt igang en tredje offensiv, i nord, i området sør-øst fra Leningrad. Det viktige jernbaneknutepunktet Mga, som ligger 45 km. sør-øst for Leningrad, ble erobret unner kombinerte angrep av tropper fra Volkov og Leningradfrontene. Sterkt befestede tyske stillinger ble brutt igjennom. Ved erobringningen av Mga har russenes avskåret hovedforsyningslinjen for de tyske styrker langs Volhovfronten og sikret seg jernbane-forbindelse mellom Leningrad og Moskva.

Russernes hurtige framgang sør for Leningrad fortsetter. Vest og sør-vest for Krasnoye Selo har russene okkupert 14 tett bebodde steder til og utslettet flere tyske avdelinger som var blitt isolert. Det blir meldt fra Moskva lørdag at framskutte russiske avdelinger befinner seg bare 65 km. fra den østniske grensen.

Russiske kolonner rykker også fram mot Krasnogvardejsk som ligger ved tyskerne siste jernbaneforbindelse mellom tyskerne på Volkov-fronten og styrkene lengre vest.

Lenger sør har russene avansert 15 km. til vest for Novgorod. Et tysk motangrep ble slått tilbake. Omringete tyske tropper i skogene blir utslettet og de flyktende tyskere blir ustanselig angrepet av russiske fly. På unner en uke er nesten 50.000 tyskere falt i dette området på fronten i nord.

På den russiske vestfronten har russene erobret flere steder vest for Kalinkovitsji. I Vest-Ukraina gikk tyskerne igjen til motangrep vest for Novograd Wolynsk fredag. Til å begynne med gikk tyskerne lidt fram, men de ble slått tilbake med store tap.

Generallötnant Dittmar, den ledende tyske militær-kommentator har gitt et av sine skjeldne intervjuer til utenlandske pressekorrespondenter i Berlin. Han sa bl.a. at Tyskland inntil nå har vært sparsom kanskje for sparsom med sine soldater. Det har derfor så store reserver at det store antall tyske soldater som finnes i tyske garnisonsbyer ofte volder innbyggerne på stedet adskillig ergfelse. Tyskland hadde

(Forts. side 4)

2.
160. km. sør-vest for Berlin. Det er et viktig sentrum for tungindustri og blant de viktigste militærmål der er Krups tankfabrikk, fabrikker som lager motorer for Junkerfly, to sprengstofffabrikker og et syntetisk oljeanlegg.

I hele går angrep hundrevis av allierte fly uten stans militære mål i Nord-Frankrike. Mange typer av det allierte fly tok del i det kraftigste angrep som hittil har vært rettet mot Pas de Calais-området. 19 tyske fly ble ødelagt. De allierte tapte 11 maskiner. En norsk flyger i et Moskitofly skjøt ned en tysk flybåt utenfor norske kysten igår. Ialt saknes 55 allierte fly etter nattens operasjoner.

Nyhetsene fra London 23-1.

ÖSTFRONTEN: Sør-vest for Leningrad bortenfor Krasnoje Selo fortsetter russernes framrykning over en bred front. Over 40 befolkede steder ble befridd lørdag.

Over 1500 tyskere falt og russerne tok en mengde fanger. Sør-øst for Leningrad er den 110 km. lange jernbanelinjen mellom Leningrad og Kirischi over Mga blitt ryddet, og russerne har således fått en jernbaneforbindelse til mellom Leningrad og Moskva.

Reuter melder søndag ettermiddag at tyskerne på Leningradfronten kjemper hardnakket sinkningsaksjoner unner hvilke de bruker middelstore tanks, særlig langs vegene. Det russiske flyvåpen støtter landstridskretene på en effektiv måte.

Tyske avdelinger som var omringet vest for Novgorod er nå blitt utslettet av russiske styrker.

Den finske radiokronikör, Lådenius sa lørdag kveld: "Avsnittet i nord er av meget viktig betydning for tyskerne, men spørsmålet er hvor meget den tyske overkommando er forberedt på å ofre på et avsnitt alene, når den skal ta hensyn til fronten som helhet."

News Chronicle medarbeider sier i en melding til BBC.: Russerne vil jevnt og sikkert utvide sitt grep på sörsiden av Finskebukten og den russiske østersjøflåten vil etterhvert bli overlegen i dette farvann. Det russiske flyvåpen vil få nye framskutte baser. Finnene vil snart få føle at de blir mer og mer isolert fra sin allierte."

Mens disse utviklingene har funnet sted i nord har russiske styrker på Pripet-fronten hatt ny framgang nord-vest for Kalinkovitsji.

I Barentzhavet er 2 tyske transportskip hvert på

6.000 tonn, 1 fiendtlig ubåt og et annet fartøy blitt senket.

Generalmajor Otto Kortesch sa i den frie tyske kringkasting fra Moskva lørdag kveld: "Den tyske front befinner seg i øyeblikket i den største fare. Den russiske offensiv i nord gir ikke inntrykk av å være noen avledende operasjon. De russiske armeenes styrke og mengden av deres forsyninger vokser stadig".

ITALIA: De alliertes landstigninger på vestkyste av Italia fortsetter å gå bra. I dagens kommunike heter det: Det store bruhotet som tropper fra den 5. arme opprettet blir utvidet i dybden og bredden. Korrespondenter tilfører at på en rekke punkter er de allierte kommet mange km. inn i landet og de har også erobret noen kystbyer. De alliertes framstøt er en alvorlig trusel mot fiendens sambandslinjer til hovedfronten. Det ser ut som om tyskerne ikke har kommet seg etter sin overraskelse over de alliertes hurtige landgang. Hittil er det ikke satt i gang noe motangrep skjønt man har sett transporter på veg fra den 5. armes front til området rundt Roma. I meldinger fra fronten søndag ettermiddag heter det at for noen få dager siden ble 3 tyske pansergrenaderdivisjoner flyttet nordfra for å forsterke de tyske styrkene som står overfor den 5. arme. Disse divisjonene skulle danne avantgarden i et kraftig tysk motangrep mot de allierte, men de hadde knapt nådd Garigliano-fronten da de allierte gikk i land bak dem. De allierte flystyrkene gir vedvarende og effektiv støtte i landgangsområdene. Over 1.300 utfall ble gjort igår til støtte for landstridskretene. Bombeflyene koncentrerte seg om vegknutepunkter og andre kommunikasjonsmål i området foran de alliertes bruhoter. Andre fly angrep jernbanemål nord for Roma.

Hørs kamper fortsetter på den 5. armes hovedfront. Franskmennenes angrep i fjellene i vest har hatt fortsatt framgang. Amerikanske tropper har utvidet bruhotet ved elven Rapido.

WESTFRONTEN: Tyske militære mål i Nord-Frankrike ble angrepet søndag av amerikanske Moraunder-fly, britiske og Dominians jagerbombefly som ble eskortert av britiske og allierte jagerfly.

Av 90 tyske fly som angrep England fredag natt ble 12 skutt ned.

på den annen side knapt med reserver av krigsforsyningsger (det er vel ikke stort mere å stjele) og kjemper for å vinne tid til å skaffe dem. Tyskerne ser krigen på lang sikt og det vil være lettere om 10 - ti års tid å bedømme hvor vidt dette er riktig. Dittmars bemerkninger er ikke blitt offentliggjort i Tyskland.

ITALIA: Et kommunike fra de allierettes hovedkvarter i Nord-Afrika melder at allierte tropper er gått i land tidlig lørdag morgen på vestkysten av Italia, langt bak de tyske linjer. Et særkommunike sier: Britiske og amerikanske tropper fra general Charles 5. arme gikk i land tidlig i dag bak tyskernes frontstilling Marine og flystyrker støtter landstridskretene. Samtidig som landingen fant sted gikk andre avdelinger fra den 5. arme, blant dem britiske, franske og amerikanske tropper til kraftige angrep inne i landet. De allierte gikk i land på en fler km. lang front fra nord til sør. Operasjonene blir ledet av general Alexander. En melding fra de framskutte tropper kl. 12.05 idag, sa at landingen hadde vært vellykket og at situasjonen utvikler seg tilfredsstillende. Amerikanske stpbombefly har oppnådd 26 fulltreffere på et tysk hovedkvarter.

Dagens vanlige italienske kommunike forteller om kraftig innsats av både den 8. og 5. arme inne i landet mens landingen sto på. Amerikanske tropper forserte elven Rapido tross voldsomt tysk motangrep.

Kommunikeet melder også om tunge flyangrep mot tyske sambandslinjer i Italia og nevner 8 viktige jernbanesentra som er blitt kraftig bombet. Desuten ble 2 tyske flyplasser i nærheten av Marseille angrepet av tunge bombefly. Unntatt andre angrep ble en lastebåt senket i Genuabugten. 5 allierte fly saknes etter disse omfattende operasjoner. 21 tyske fly ble skutt ned.

WESTFRONTEN: I natt var R.A.F. igjen over Tyskland og tyskbesatt område, over 2.000 tonn bomber ble kastet ned. Magdeburg var hovedmålet. Samtidig røttes Lancaster og Moskitofly et lett angrep mot Berlin. Magdeburg som har 320.000 innbyggere ligger ved Elben.

(Forts. side 2)

Oslo 25-1-44 VÄRT LAND

4. årg.

Nyhetene fra London 24-1.

ÖSTFRONTEN: Den russiske offensiven i Leningrad-området pågår nå langs en front på minst 80 km. lengde. Angrepene føres fram mot trafikkknutepunktene Krasnogardeisk på stambanen Leningrad-Pskov og Tosno på stambanen Leningrad-Moskva. Gjennom Krasnogardeisk går viktige jernbaner mot de lettiske og estniske grenseområdene. Det meldes at tyskerne trekker seg tilbake over en bred front og oppgir det ene støttepunktet etter det andre. Voldsomme kamper pågår nord- og nord-øst for Tosno. Byens felles umiddelbart forestående, idet den tyske garnisonen der er så godt som helt innesluttet. På Volkov-fronten er et fiendtlig støttepunkt på østbredden av elven, i området ved Grusino, blitt fullstendig likvidert.

Vest og sør for Novgorod ble flere steder okkupert av russene søndag. Nord-vest for Novgorod iversetter offensiven i retning av knutepunktet Luga som kontrollerer de tyske sambandslinjene til frontavsnittene sør for Leningrad.

De seneste frontmeldingene unnerstreker den voksende tyngde i den russiske offensiven.

Reuters korrespondent i Moskva skriver: "Store russiske armeer utvikler med sterkt fart sine samtlige framstøt for å drive heile hitlers armegruppe på nordfronten tilbake til den andre siden av Peipussjøen". Andre korrespondenter melder at 25.000 tyskere er blitt drept bare i Leningrad-området i løpet av de siste 10 dager.

I Finnland følges utviklingen av den russiske offensiven med den største spenning. Aftonbladets korrespondent i Helsingfors skriver: "Alle begivenheter ellers i verden overskygges av det som foregår på den andre siden av Finskebukta".

Et dekret som ble offentliggjort i Helsingfors igår gir ordre til at det skal bygges beskyttelsesrom overalt i Finnland. Alle hus med mer enn 2 etasjer må ha et beskyttelsesrom som er sikret mot granater og som er stort nok til å romme minst halvparten av husets beboere.

(Forts. side 4)

2.

BORGERVAKTEN. Innkallesene til "borgervakt" strømmer inn gjennom dørene i økende antall. I tusenvis drives våre menn ut i denne hensiktsløse og tapelige "vaktjeneste". Vi har tidligere påvist at sakklig sett er hele tjenesten det rene vrøvl hvis eneste "fornuftige" hensikt er å sjikanner den norske befolkningen. Tyskernes bakenforliggende hensikt er selvfølgelig å stramme taket på den norske befolkningen, venne den til å tåle trykket fra deres mange påfunn og dressere den til alvorligere saker når tiden kommer. Det norske folket er et tålmodig og sindig folk, og vår dype rotfestede lovlydighet avspeiler seg desverre også i vårt forhold til tyskerne og nazimyndighetene.

Vår tilvante forestilling er at loven har et fornuftig og rettferdig motiv og framfor alt at den er befridd fra enhver vilkårlig og lunefull herskelyst. Det ligger åpent i dagen at det tyske politi og militærledet i Norge arbeider med oss som prøveklut for herskernes lunefullhet. De vil se hvor langt det går an å drive en av disse forhatte demokratiske nasjoner ut i prøysserdisiplinens kavalerlydighet. Ideologisk er derfor motsetningen mellom dem og oss skarp og åpenbar, og praktisk må dette føre til at før eller senere må vi si: Denne "borgervakten" må vi se til å få slutt på. Idiotiet kan tales og bæres med godt humør en stund - men ikke stort lenger.

GENERAL WASON skriver søndag: Meldingene hittil om den nye landingen på vestkysten av Italia tyder på at den har vært helt igjennom vellykket. Det er verd å legge merke til at det var liten motstann da landingen fant sted og at tyskerne var sene til å handle etterpå. Det kan ikke være megen tvil om at dette i første rekke skyldes mangelen på tyske tropper og de voldsomme kampene lengre sør. Alle reservene var trukket lengre sør-over for å forsvare stillingene der.

Det har vært den allierte overkommandørs plan å skape en situasjon, som villo garantere at landingen ble mest mulig vellykket. Hermed ser det ut til at det ikke lenger kan rettes noen kritikk mot felttoget i Italia. Har redømmet på sjøen gjorde det mulig for de allierte å gjennomføre landingen i

3.

Nord-Afrika, det var også det som gjorde det mulig for dem å landsette tropper bak de tyske linjene fredag. Sett i mindre målestokk muliggjorde det også landingen i Ternöli.

Tyskerne ble tvunget til å møte de allierte langt sør i Italia for å holde de allierte borbeflyene vekk fra mål i Sør-Tyskland, men på samme tid er tyskerne blitt bebyrdet med to lange og utsatte flanker på øst og vestkysten av Italia, som de ikke har tilstrekkelig tropper til å forsvar.

De allierte har aldri unnervurdert vanskelighetene ved landgangsoperasjoner og invasjon av Europa, enkelte meher at de har overdrevet disse vanskelighetene; men bortsett fra det vokser håpet i Europa for hver ny og vellykket landgangsoperasjon.

TYRKISK KRINGKASTING siterer en artikkel i avisen Ulus der det heter: "Det er tydelig at enten er de tyske hærstyrkene på østfronten blitt rystet til det innerste eller den røde arme nå gir beviser på offensiv slagkraft som den tyske overkommando ikke hadde drømt om".

Artikkelen peker på at selv de kraftigste tyske forsvarsverkene ikke klarte å holde stann mot russerne. Dette reiser tvil om hvor vidt "Festningen Europa" vil vise seg å være tilstrekkelig effektiv, særlig i betraktning av at de allierte vil sette inn de kraftigste og mest moderne våpen både til lands, til sjøs og i luften.

OSLO-KINOENE blir stadig tommere og tommere for folk. Vi er blitt kvitt køen foran billetsentralen og Oslo-folk instiller seg mer og mer på ikke å gå på kino.

Det viser seg også at NS føler at den dagen er faretruende når da lokalene står helt tomme. Lørdag rykket NS nemlig ut i den samlede nazifiserte Oslo-presse med et dementi fra Frisdirektoratet der det het at "ikke en øre av kinoinntektene går til NS". Vi har ikke behov for ytterligere bevis, 40% av hver billet går til frontkjemparkontoret og andre naziinstitusjoner.

VAR NORDMANN

GÅ IKKE PÅ KINO!

VIS FORSIKTIGHET PROVOKATØRENE ARBEIDER!

Gekosten snudd

på den annen side knapt med reserver ay krigsforsynin
ger (det er vel ikke stort mere å stjele) og kjemper
for å vinne tid til å skaffe dem. Tyskerne ser kriegen
på lang sikt og det vil være lettere om 10 - ti års
tid å bedømme hvor vidt dette er riktig.
Dittmars bemerkninger er ikke blitt offentliggjort i
Tyskland.

ITALIA: Et kommunike fra de alliertes hovedkvarter i
Nord-Afrika melder at allierte tropper er gått i land
tidlig lørdag morgen på vestkysten av Italia, langt
bak de tyske linjer. Et særkommunike sier: Britiske
og amerikanske tropper fra general Clares 5. arme
gikk i land tidlig i dag bak tyskernes frontstilling.
Marine og flystyrker støtter landstridskretene.
Samtidig som landingen fant sted gikk andre avdelin-
ger fra den 5. arme, bland dem britiske, franske og
amerikanske tropper til kraftige angrep inne i landet.
De allierte gikk i land på en flere km. lang front
fra nord til sør. Operasjonene blir ledet av general
Alexander. En melding fra de framskutte tropper kl.
12.05 idag, sa at landingen hadde vært veldig godt og
at situasjonen utvikler seg tilfredsstillende.
Amerikanske stypombebefly har oppnådd 26 fulltreffere
på et tysk hovedkvarter.

Dagens vanlige italienske kommunike forteller om
kraftig innsats av både den 8. og 5. arme inne i
landet mens landingen sto på. Amerikanske tropper for-
serte elven Rapido tross voldsom tysk motstand. Bri-
tiske tropper erobret en by og slo tilbake flere mot-
angrep.

Kommunikeet melder også om tunge flyangrep mot tyske
sambandslinjer i Italia og nevner 8 viktige jernbane-
sentra som er blitt kraftig bombet. Desuten ble 2
tyske flyplasser i nærheten av Marseille angrepet
av tunge bombebefly. Unna andre angrep ble en lastebåt
senket i Genuabugten. 5 allierte fly saknes etter
disse omfattende operasjoner. 21 tyske fly ble skut-
 ned.

WESTFRONTEN: I natt var R.A.F. igjen over Tyskland
og tyskbesatt område, over 2.000 tonn bomber ble kas-
set ned. Magdeburg var hovedmålet. Samtidig røttet
Lancaster og Moskitofly et lett angrep mot Berlin.
Magdeburg som har 320.000 innbyggere ligger ved Elb-
(Forts. side 2)

Oslo 25-1-44

V A R T L A N D

4. årg.

Nyhetene fra London 24-1.

ÖSTFRONTEN: Den russiske offensiven i Leningrad-området
pågår nå langs en front på minst 80 km. lengde. Angrepene føres fram mot trafikkknutepunktene
Krasnogvardejsk på stambanen Leningrad-Pskov og
Tosno på stambanen Leningrad-Moskva. Gjennom Krasnogvardejsk går viktige jernbaner mot de lettiske
og estniske grenseområdene. Det meldes at tyskerne
trekker seg tilbake over en bred front og oppgir
det ene støttepunktet etter det andre. Voldsomme kom-
per pågår nord- og nord-øst for Tosno. Byens fall er
umiddelbart forestående, idet den tyske garnisonen
der er så godt som helt innesluttet.
På Volkov-fronten er et fiendtlig støttepunkt på
østbredden av elven, i området ved Grusino, blitt
fullstendig likvidert.

Vest og sør for Novgorod ble flere steder okkupert
av russene søndag. Nord-vest for Novgorod fort-
setter offensiven i retning av knutepunktet Luga
som kontrollerer de tyske sambandslinjene til
frontavsnittene sør for Leningrad.

De seneste frontmeldingene unnerstreker den voksende
tyngde i den russiske offensiven.

Reuters korrespondent i Moskva skriver: "Store russiske
armeer utvikler med sterkt fart sine samtlige
framstøt for å drive hele hitlers armegruppe på
nordfronten tilbake til den andre siden av Peipus-
sjøen". Andre korrespondenter melder at 25.000 ty-
skere er blitt drept bare i Leningrad-området i lø-
pet av de siste 10 dager.

I Finnland følges utviklingen av den russiske offen-
siwen med den største spenning. Aftonbladets körre-
spondent i Helsingfors skriver: "Alle begivenheter
ellers i verden overskygges av det som foregår på
den andre siden av Finskebukta".

Et dekret som ble offentliggjort i Helsingfors igår
gir ordre til at det skal bygges beskyttelsesrom
overalt i Finnland. Alle hus med mer enn 2 etasjer
må ha et beskyttelsesrom som er sikret mot granater
og som er stort nok til å romme minst halvparten av
husets beboere.

(Forts. side 4)

ITALIA: De allierte styrker som gikk iland på vestkysten har erobret den lille byen Nettuno som ligger omlag 50 km. sør for Roma. Dette er den første melding fra alliert hold som antyder hvor den 5. arme gikk iland. De mest framskutte avdelinger har nå nådd mål omåag 40 km. sør for Roma.

Appiavegen som er tyskernes hovedforsyningslinje mellom de tyske styrker i Roma og Garigliano og Rapido-fronten er nå unner rekkevidde av de alliertes tunge skyts. Det opprinnelige bruhode er utvidet i en bredde av over 6 km. og framskutte patruljer rekognoserer terrenget lenger inne i landet. Det er forholdsvis svak mønstann fra tyskernes side, det har vært en del trefninger med tyske patruljer, men komminikeet legger til at det ikke kan snakkes om noen effektiv motstånn. Nye allierte tropper og forsyninger blir stadig landsatt.

På den 5 armes hovedfront er tyskerne gått til kraftige motangrep i avsnittet ved Rapido og de amerikanske troprene har mættet trekke seg tilbake til den annen side av elven. Britiske tropper i Garigliano-avsnittet kastet tilbake gjentatte tyske motangrep og påførte fienden store tap. Franskmennene som opererer i fjellene nord for Cassino fortsetter sin framgang trass i de voldsomme tyske motangrepene. I hekkे går oppretholdt de allierte flystyrkene sine kraftige angrep på tyske forsyningslinjer og sambandslinjer. Vegen og jernbanelinjen mellom den 5 armes front og stedet der landgangen fant sted ble bombet uten stans. Flygende festninger ødela bruva ved Pontecorvo 13 km. vest for Cassino. Et annet viktig knutepunkt sør for Roma ble også utsatt for heftige angrep. 11 tyske fly ble skutt ned i løpet av dagen. 8 av dem tilhørte en luftkonvoi som ble oppdaget mellom Korsika og Italia. 3 allierte fly gikk tapt.

I SLAGET OM ROMA har general Alexander vunnet første runde. En serie vel befestede bruhoder er sikret og marsjen mot den hellige stad er i full gang på bred front. General Clarks 5. arme står allerede flere km. inne i landet og da morgentåken lettet söndag, kunne førerne på de allierte jagere som opererte over frontlinjen se solen skinne på Peterskirkenes kuppell. Roma-kringkasteren prøver nå å berolige befolkningen.

Nyhetsene fra London 25-1.

ÖSTFRONTE: I de sistre meldingene fra Moskva heter det: Sør-øst for leningrad er tyskerne på full retrett for å unngå omringning. Den tyske garnison i Krashibar på hovedbanen til Moskva er helt omringet. Lenger sør-øst langs samme jernbanen trekker russerne ringen sammen om knutepunktene Tosno og Tsjudovo. Folk i Leningrad så ideo kolonner av tyske fanger, som marsjerte gjennom gatené, de eneste tyske tropper som etter to års beleiring er kommet inn i byen. Reuters korrespondent telegrafører: "I en omkrets av om lag 30 km. er praktisk talt hele det stotte jernbanenetet rundt Leningrad på russiske hender". En korrespondent for Den Røde Stjerneskriver: "Den store hesteskoen av tyske forsvarstrialinger rundt Leningrad blir nå knust i filler." Sør for Leningrad erobret russerne igår byen Illianovka og det sterkt befestede jernbaneknutepunktet Stabdinno. Russerne foretok samtidig en hurtig omringning av støttepunktet Puskin, hvoretter de gikk til storm på byen og drev tyskerne ut. Tonene av de russiske siersfanfarei var ikke dødd hen da meldingen om at også den store by og viktige jernbaneknutepunkt Pavlovsk også var erobret løp inn. Sør-vest for leningrad brøt russerne jernbaneforbindelsen mellom Krasnogvardejsk og Narva og berøvet dermed tyskerne deres viktigste jernbane for retrett mot vest. Lenger sør og vest for Novgorod gjør fienden heftige motangrep for å redde de rettlinjer som de ennå har igjen fra kilen i nord.

Frontkorrespondenter melder at overalt på fronten fra Leningrad til Novgorod kjemper de tyske garnisoner nå i skyggen av Stalingrad.

I det sør-vestlige Ukraina har v. Mansteins arme lidd svære tap unnen en ny og mislykket motoffensiv på Vinizza-avsnittet, ved elven Bug, som sperrer inngangen til Romania. Tyskerne forsøker for enhver pris å holde Lwow-Odessa-jernbanen.

Fra Krim melder tyskerne om ny russisk landgang nord for Kertsj. Det raser voldsomme kamper i havnekvarteret, legger de til.

FINNLAND: I et hemmelig møte i den finske riksdag har
(Forts. side 4)

SLUTT MED BORGERVAKTEN!!

Tusener på-tusener av gode nordmenn er i de to sist månedene blitt utskrevet til "borgervakt" på jernbanen. De fleste har møtt fram etter innkalling og har fullført vaken, først og framst fordi de ikke vil utsette andre for innkalling ved ikke å møte selv. Det viser seg nå at dette er uholdbart. Alle blir tatt i tur og orden likevel, og enhjelper derfor ingen ved å møte fram. Men det er også andre og mere viktige grunner til at vi nå må gjøre slutt på "borgervakten".

Utskrivningen skjer i henhold til en quislinglov av 6. august 1942 "til vern mot statsfiendtlige eller partifientlige handlinger". "Loven" bestemmer at de skal utskrives personer "som mistenkes for statsfiendtlige eller partifientlige handlinger eller som p.g.a. sin politiske holdning antas å framby fare for at slike handlinger blir forøvet". Stats og "partifientlig" betyr, som vi vet, alt som skader tyske interesser. Uskyldige mennesker holdes på denne måten som gisler for handlinger de aldri har tenkt å begå. Første gang "loven" ble anvent var i september 1942 da det ble skrevet ut folk til å bedre ytterkantene etter det britiske flyangrepet på Oslo.

Siden er folk blitt skrevet ut på mange kanter av landet til jernbanevakt, bryggevakt o.l. "til vern mot sabotasje". Men det tilkommer ikke fredelige borgere å bekjempe sabotasje. Det er de tyske okkupasjonsstroppers sak. Loven er folkerettsstridig, og har i første rekke til formål å sjikanere og forføle gode nordmenn. Men ved å møte fram uten å gjøre noe opphevelser anerkjenner vi på sett og vis at vi pliter å rette oss etter den.

Den ansvarsløse og ubetryggende måte vaken er ordnet på, viser tydelig nok at hensikten er å terrorisere befolkningen. Flere nordmenn er allerede blitt drept under jernbanevakt. Andre er blitt lønlest på det styggeste. Alle er på det renne med at det hverken blir forøvet mere eller mindre sabotasje om det går folk på vakt. I stor utstrekning har de innkalte vært forelagt erklæringer til underskrift som det er meningsløst å sette sitt navn under. Utover landet er vaktene ofte blitt sendt milevis avgårde og må ligge vekk fra hjem og arbeidssted på egen kost og

uten at det sörges for losji i flere uker. Aller mest alvorlig er imidlertid de følger det kan få i framtiden om vi ikke nå sørger for å gjøre slutt på borgervakten. Denne gangen er det jernbanevakt det gjelder, angivelig til vern mot sabotasje. Neste gang blir folk kanskje satt til å passe på andre krigsviktige anlegg og så til slutt kommer den egentlige borgervakten: Nordmenn blir plassert på utsatte steder for å hindre krigshandlinger. Ved å sørge for at norsk blod flyter først tror de kanskje å kunne hindre angrep av allierte fallskjermstyrker eller andre militære avdelinger.

I de siste ukene har det mere og mere brent seg en følelse blandt folk at det vil være overdig om vi fortsetter å møte fram, ja til og med stiller oss i kø som det undertiden har hendt, for å bli utsatt for dette overgrep, samtidig som landsmenn mistenker livet ved å følge quislingenes direktiver. Borgervakten er både livsfarlig og vannærende. Stopper vi den ikke nå, kan den utvikle seg til en kamuflert mobilisering.

Parolen for alle gode nordmenn må derfor fra nå av være:

INGEN MØTER OPP ETTER INNKALLING TIL JERNBANEVAKT ELLER NOEN ANNEN FORM FOR BORGERVAKT!

DEN FRANSKE rådgivende forsamling har avgitt en erklæring om den statspolitiske stilling ved krigens avslutning.

Den erklærer at den provisoriske regjering som bør settes opp etter krigen, bør ikke ha noen konstitusjonell myndighet, men vidtrekkende økonomiske fullmakter. Dens mandat skal derfor hurtigst mulig gå over til de tradisjonelle myndigheter som har hjemmel i Frankrikes demokratiske forfatning. Det understrekkes sterkt at det framforalt ikke måtte finnes sted noen maktkonsentrasjon på en enkelt manns hånd, og at gjeninnsættelsen av de legale statsorganer må finnes sted øyeblikkelig. De valg som kreves til dette må endog om nødvendig finnes sted før krigsfanger og deporterte er satt på frifot.

....

Oslo 27.1.44.

president Rythi erklært at Finnland vil kjempe til siste slutt.

ITALIA: Den 5. arme har utvidet og befestet bruhodet sør for Roma og står nå 19 km. inn i landet og står dermed like foran Via Appia som er hovedruten for de tyske forsyninger fra Roma til Cassino-fronten. Høynebyen Anzio 45 km. sør for Roma er på de allierte hender og troppene er kommet så langt fram at denne at denne innforselshavna så å si er utenfor de tyske kanoners rekkevidde. En stor del av høynein retningene i byen var i uskadt stånn da de allierte tok byen. Store mengder av tungt utstyr er ført i land. Frontreporterne sier at de allierte er kommet et godt stykke lenger inn i landet enn de hadde rekket med. Tyskerne har ennå ikke gjort noe alvorlig motangrep, men det er ting som tyder på at de nå er begynt å summe seg etter den første overaskelsen og trekker sammen tropper til angrep. Det ser yt til at tyske tropper trekker nordover fra Garigliano og Rapido. De tyske motangrepene på disse avsnittene gikk i styrke igår. Britiske tropper på den andre siden av Garigliano har rykket fram og utvidet bruhodet. Amerikanerne har også sendt patruljer over Rapido og lenger nord har franskmenne knust flere tyske motangrep, som var ført fram med stor voldsamhet.

VESTFRONTE: Store avdelinger av allierte bombefly dro idag over Kanalen på veg mot Tyskland. Nesten 200 amerikanske bombefly angrep igår militære mål i Nord-Frankrike. Svære amerikanske bombe fly angrep også mål i Vest-Tyskland igår.

Jugoslavia: Dagens kommunike fra General Titos hær melder: Det er lykkes sterke tyske avdelinger å okkupere småbyen Senj på Kroatia-kysten. I en annen del av Kroatia har en avdeling av folkehæren utslettet en fiendtlig avdeling. Det er framdeles heftige kamper i øst og Vest-Bosnia. Jernbanemål i Skoplje i Jugoslavia ble bombet igår av allierte fly. Tunge amerikanske bombefly angrep jernbanetomtene i Vratsa i nærheten av Sofia.

LONDON: Både den amerikanske og britiske regjering har nektet å anerkjenne den nye regjering i Bolivia.

Nyhetene fra London 26.1.

ÖSTFRONTE: Russerne fortsatte igår framrykningen over 100 km. bred front sør for Leningrad. Etter voldsomme kamper ble jernbaneknutepunktet Krasnogvardjejsk erobret idag.

Lenger øst for Leningrad drev russene tyskerne ut av stasjonsbyen Altropscina der de tok et tog fullastet med tanks, kanoner, maskingeværer og bombe kastere.

Sør-øst for Leningrad rykket sovjettroppene fram til tett opp til jernbanelinjen mellom Tosno og Tsudovo, som er den siste del av hovedjernbanelinjen mellom Moskva og Leningrad som ennå er på tyskernes hender. Unner gårsdagens kamper kom russiske tropper over hovedkvarteret til en tysk divisjon og tre tyske regimenter.

På sine steder trekker fienden seg tilbake uten å gi seg tid til å foreta ødeleggelsjer. Andre steder derimot, særlig sør-øst for Leningrad, kaster tyskerne ut barrikader av tresamarer og legger ut miner hvor russene må rykke fram.

De russiske tropper som erobret Novgorod i forrige uke står nå 30 til 50 km. vest for byen og truer jernbanelinjen Gorodnja - Dno.

Det russiske framspringet rundt Novgorod har en tredobbelt betydning. For det første truer det kommunikasjonene til de tyske tropper som ennå kjemper i Tosno-avsnittet. For det annet truer det de mer fjerntliggende sambandslinjer til alle de tropper som står på Leningradfronten der denne bryter igjennom jernbaneknutepunktene Watobskaja og Luga, og endelig er den også en trussel mot den nordre fløyen til de tyske tropper som holder til i og ved Staraja Russa.

Kampen om Bug er fortsatt heftig. Unner et motangrep som tyskerne foretok igår mellom Vinniza og Uman i Vest-Ukraina hadde tyskerne igår 1500 faldne.

Fra Krim foreligger det ingen meldinger.

Times korrespondent i Stockholm sier at hele tiden siden tyskerne i 1941 besatte området rundt Leningrad har de systematisk plyndret distriktet for kunstgjenstander og sendt til Tyskland. Den tyske presse har meldt at blant de kunstskatter som ble

(Forts. side 4)

SVERRE RIISNES VIL SETTE KRONEN PÅ VERKET.

Mange bitre erfaringer har det norske folket fått höste av Nasjonal Samlings og de tyske okkupasjonsmyndigheters virksomhet. Hva som er prester av råskap under det bøddelevde som har herjet landet vårt i snart 4 år er så mye at mange har ment at nå må vi vel ha nådd grensen. Imidlertid er det tegn som tyder på at så ikke er tilfelle. Jo nærmere vi kommer den dagen da tyskernes nederlag fullbyrdes vil vi kunne få oppleve enna verre ting. Det bør vi se i øynene, så ikke noe kommer overraskende på oss. Et bevis herfor danner bl. a. det dokumentet som idag følger som bilag til bladet vårt. Dokumentet bør på ingen måte gi anledning til panik. Det bør leses med ro og ettertanke. Men studer det nøye. Og du vil se at det finnes ingeh grenser for hvor langt de som er kommet ut på landsforredriets skråplan kan gå. - I to år har Riisnes - etter det han selv sier - studert på en plan om å mobilisere blomsten av vårt lands ungdom for å sende den som slaktekveg til Østfronten. Sammen med landets fiender skulle de der kjempe mot vår allierte - altså bli landsforredere alle sammen. Og der vilde de visse seg å være pålitelige, tror han. Vi tror det stikk motsatte. Den norske ungdommen består ikke av Riisneser.

Det er en nokså utbredt oppfatning at Riisnes er gal. En kunne derfor være tilbøyelig til å slå seg til ro med at hans forslag er født av en sinnssyk hjérne, og derfor ikke er noe å bry seg om. Vi vil advare mot det. Vel skal vi ikke la oss skremme men på den annen side tør det ikke være utelukket at det, innen N.S. finnes flere enn Sverre Riisnes som omgåes med slike planer. De vet at oppgjørets dag nærmer seg. De vet hva de da har i vente. Deres utsikter er ikke hyggelige. Og i en stemning som mer og mer nærmer seg desperasjonen kan de gripe til et hvert middel for å selge sine liv så dyrt som mulig. For oss andre gjelder det derfor å være beredt på alt. - Om Riisnes og de som måtte være enig med ham har neden støtte på tysk hold er vanskelig å vite. Tross alt det vi har erfart fra det hold får vi i det lengste tro at så ikke er tilfelle. At en slik mobilisering, som den Riisnes foreslår, er full

Det dokumentet som vi her gjengir har journal nr. 153/44 og er forsynt med minister Sverre Riisnes' forbokstaver. Den tyske oversettelsen er stilt til SS-Obergruppenführer Berger. Den er datert den 17. januar 1944. Dokumentet lyder slik:

"Oversettes,
Jnr. 153/44 M.
SR/Th.

P. M.

Helt siden nyttår 1942 har jeg ment og hevdet at Norge burde helt eller delvis bli mobilisert og troppene settes inn på Østfronten. Jeg er overbevist om at det kan regnes med at den overveiende del av soldatene vil være pålitelige i kamp mot det bolsjevikiske Sovjetrussland. Det kan derimot etter min oppfatning ikke regnes med pålitelighet som almindelig regel ved norske troppers anvendelse på andre fronter.

Ettersom tiden er gått og kampen mot Sovjetrussland er blitt alltid hardere, kan det regnes med at denne påliteligheten er blitt stadig større. Allikevel er en mobilisering en forholdsregel som i tilfalle bare må tas under utsølse av stor forsiktighet og iakttagelse av alle de nødvendige sikkerhetsforholdsregler. En heldig gjennomføring avhenger absolutt av at det av alle medvirkerende tjenestelige instanser blir vist den største diskresjon, ektsomhet og energi. Særlig må det treffes tilstrekkelige forholdsregler for å hindre rygning til Sverige.

Såfremt en vil gjennomføre en sådan mobilisering, må det skje etter følgende hovedretningslinjer:

1. Det mobiliseres i første omgang minst 5 årsklasser (18 - 23 år), som vil utgjøre en lag 75,000 mann.
2. De norske myndigheter blir bistått i sterkt mulig utstrekning av de tykke sivile og militære myndigheter. Mobiliseringen gjennomføres ved et nøyne samarbeid.

3. I god tid før første mobiliseringsdag:

- a) spørres grensen mot Sverige av det størst mulige oppbud av militære formasjoner og politi.
- b) oppsynet langs kysten økes.

4. Kunngjøringen av mobiliseringen av de 5 årsklasser skjer deretter først og fremst ved oppslag. Oppslagene blir overalt i hele landet slått opp samtidig.

Mannskapene plikter innen en nærmere bestemt frist å møte på fastsatt sted (samlesentral). Fristen må i samsvar med de lokale forhold settes forskjellig. I byene og i de tettede bebyggede strøk på landet 24 timer, ellers fra 2 til 5 dager.

5. De som unnlater å møte, blir avhentet av kommandoavdelingen av militære og politi snarest mulig.

6. På samlestedene siktes mannskapene politisk. Kommunistiske elementer blir utsiktet og anbragt i interneringsleier (Berg, Bredtvedt). Tilstede på samlesentralene bør derfor være de stedlige tilflidsmenn i Nesjonsråd Samling.

7. Fra samlesentralene sendes mannskapene avdelingsvis til forlegningene og derfra så snart som mulig til øvelsesleirene i Tyskland. Det vil være ønskelig (men ikke nødvendig) om mannskapene under oppholdet ved forlegningene og før avreisen til Tyskland kunde

- a) lageundersøkes
- b) uniformeres (jakke, benklær, lue, støvler, sko, strømper, undertøy)
- c) straks settes til begynnørselsene

8. Transporten til Tyskland må skje snarest mulig og være gjennomført i løpet av 14 dager.

9. Mannskapene settes inn i formasjoner tilhørende Waffen SS. De bærer SS uniformer og bør gjøres kjent med at de ikke er tyske, men germanske soldater.

De norske mannskaper bør aldri utgjøre mer enn høyest 50 % av vedkommande avdeling (Tropp, kompani, bataljon, regiment). De svige 50 % bør være tyske mannskaper.

10. For de 3 nordligste fylkers vedkommende (Finnmark, Troms og Nordland) bør om mulig transportene skje via Kirkenes til russisk Karelen, hvor mannskapene anbringes i øvelseslairer og settes inn på fronten fra Murmanskk og sydover.

11. Bortsett fra at de kommunistiske elementer utskilles og interneres, bør mobiliseringen omfatte alle mannskap av de nærmere bestemte årsklasser.

Hva angår den krigsviktige industri, bør ingen unntak (reklamasjoner) finne sted. Det gjelder her de yngste årsklasser og det er praktisk talt ingen faglerte arbeidere mellom dem. Den krigsviktige industri vil derfor ikke bli berørt. Skulde det unntaksvis finnes mannskaper som arbeider ved krigsviktige anlegg, må disse erstattes ved utskrivning av Arbeidsformidlingen.

Mobiliseringen førutsetter også at kvinnelig arbeidskraft i langt større utstrekning enn for tiden er tilfelle, utskrives av Arbeidsformidlingen,

kommen i strid med folkeretten, er selvsagt de tyske myndighetene helt på det rene med. Om et så grovt brudd mot folkeretten ble satt ut i livet skulle en kunne tro at det vilde gi anledning til intervensjon fra ikke krigførende mektter. Etter de erfaringer vi har høstet skal vi dog ikke stole for mye på det. Den motstand som skal og må settes inn, må vi nok helst besørge selv. Og det er sikkert nok, at blir noe slikt som det Riisnes foreslår søkt satt ut i livet, da vil hele det norske folk, menn og kvinner, unge som gamle reise seg til selvforsvar. Da vil nødvergeinstinktet våkne og gi seg utslag i handling. Og da vil alle midler bli brukt.

Men hva sier nå de menige medlemmer av N.S.? Synes de ikke - for å snakke litt sjargong - at dette blir for grovt gaperi. Hør kan de se hva framstående til-litsmenn innen deres parti kan tillate seg. Hvilken avgrunn vil ikke åpne seg for det norske folk der som menn som Riisnes får lov å fortsette og tilmed finner støtte? Tungt vil ansvaret falde på den som her kommer til å stå som medskyldig. Norske menn og kvinner, norsk ungdom: Vi håper at Riisnes' infame forslag ikke finner støtte hos dem som har det avgjørende ordet. V  r likevel på vakt. La oss ikke overrumple. Tenk nøye over hva vi har    gjøre om et slikt anslag, først og framst mot ungdommen, skulle s  kes satt ut i livet. V  r klar til aktiv kamp. Riisnes' forslag viser nemlig at det finnes ingen grenser for nederdr  ktigheten hos dem som en gang med hud og h  r har solgt seg til fienden.-

I v  r avskrift av dokumentet er det falt ut en linje der det heter at troppene ikke bør førsynes med våpen f  r de er ankommen til fronten. Den "sinnsyke" Riisnes stoler likevel ikke på at norske tropper vil være pålitelige, selv om de vet at de skal til   stfronten. Vergel  se skal de derfor føres dit. Fint utenkt.

VANSTTART SIER: "Det tyske folk har nå dårlig sam-vittighet for hva de har gjort i de erobrede land. Akkurat det samme var forholdet i 1914 - 18. Det er ikke rart at den tyske nasjon kjemper som en man for å slippe unna f  lgen   av sine brudd, for det finnes dusinvis av nasjoner med en meget stor rekning som skal gjøres opp."

tatt ved Krashogvardejsk er 400 malerier. Fra Novgorod ble det tatt utskårne figurer fra kirkene, 34.000 böker og en mengde gamle skrifter. Den russiske sarkommite som har foretatt undersøkelser i Katyn-saken opplyste idag at det er bevist at de polske fanger som tellet over 11.000 mann er skutt av tyskerne. I meldingen heter det at den avdeling som foretok mordene var den 537 tyske konstruksjonsbataljon som sto unner kommando av oberstleutnant Ernst. Hans medhjelper var oberstleutnant Reschek.

ITALIA: Kommunikeet idag melder at de allierte landgangstropper er rykket 22 km. inn i landet og har åvskåret Via Appia, tyskernes hovedforsyningss veg til fronten i sør. Tyskernes melder at de allierte er fykket inn i byen Velletri.

På den 8. armes front melder dagens kommunike om u-tallige trefninger. De allierte tok mange fanger. Luftoperasjonene igår var vesentlig rettet mot kommunikasjonene i Midt-Italia. General Wilson skriver: "De allierte tropper sør for Rom er trengt meget lenger inn i landet enn det blir tillatt å offentliggjøre. Det står i strid med angripernes interesser å melde en slik framgang, da det er opplagt at slike meldinger kan røpe hensikter og hemmeligheter. Stillingen er i øyeblikket den at det står 14 tyske divisjoner mellom 2 kraftige allierte armeer, hvorav den ene om en tid vil ha overskåret tyskernes sambandslinjer."

VESTFRONTEN: Moskitofly angrep inatt mål i Vest-Tyskland. Andre britiske fly bombet mål i Nord-Frankrike. Ingen fly gikk tapt.

En embetsmann i Vichy, Phillip Angelio, oppfordret igår gjennom kringkastingen folk til å dra bort fra de kystströkene hvor man kunne vente at de allierte ville lande. Han gav som grunn at transportvesenet ikke ville være i stand til å bringe dem bort hvis noe slikt skulle skje. Folk må ikke tro at tog vilde stå å vente på dem. Det er gått kraftig nedover med det rullende materiell da meget er sendt til Tyskland. Okkupasjonsmakten har tatt en god del og meget er blitt ødelagt ved de alliertes flyangrep og av sabotører.

Sambandskontoret VÄRTLAND 713 4. årg.
Oslo 28-1-44.

Nyhetsno fra London 27-1.

ÖSTFRONTEN: I en dagsordre som innløp torsdag ettermiddag fra general Gorov ble det meldt at Leningrad nå er fullstendig befriet fra den tyske blokkade. 700 steder er blitt befridd og tyskerne er drevet 65 km. tilbake.

Russerne har fortsatt sine hurtige framstøt fra nord og øst mot Luga langt bak de tyske stillinger. Ifølge de siste meldinger fra fronten står fram-skutte avdelinger av de russiske styrker som rykker fram sør for Krashogvardejsk bare 90 km. fra Luga, mens en annen kolonne som rykker fram vest for Novgorod står orilog 50 km. øst for byen Luga. Denne kolonnen har nådd fram til elven Luga 14 km. vest for Novgorod.

Det blir meldt at på kysten av finskebugten hvor sovjetstyrkene rykker vestover i retning av Narva har russiske krigskip bombardert tyske stillinger. Dette er de samme krigskip som hjalp til å bryte opp de tyske linjer da Leningrad-offensiven begynte.

I Ukraina drev russerne igår tilbake nye store angrep av tanks og infanteri. De heftigste kamper raste også igår i områdene øst for Vinniza og nord for Kristinovka. Tyskernes tap av 144 tanks tirsdag gir oss en idé om kampanes omfang.

Et hurtig resultat av de russiske seirene i Nord-Russland, skriver Sunday Times, kan bli at Finnland trekker seg ut av krigen. Etterhvert som kysten sør for finskebugten faller i russernes hender blir Finlands stilling uutholdelig og det krigstrette finske folket kommer til å stå utenfor Tyskiands rekkevidde til å hjelpe eller øve påtrykk. Men hvilke de vilkår enn blir som russerne vil tilstå Finland, må de uten tvil omfatte full utnyttelse av finsk territorium unntatt krigen. Dette vil gi russerne full kontroll over den Botniske bukten i luften. De russiske flyene vil i aller høyeste grad kunne vanskelig gjøre Tysklands import av svensk jernmalm. Det apner også perspektiver for en invasjon i det allernordligste Norge for å gjøre slutt på de tyske flyoperasjoner som foregår fra landbasert i de arktiske farvann. (Forts. side 4)

MARTINIUS KNUDSENS DÖD.

En av Drammens-distrikts mest kjente fagforeningsfolk, skiftekonduktør Martinus Knudsen er død i tysk fengsel. Knudsen ble sammen med sin søg arrestert 14. desember. Hans familie hørte ingen ting før Jul-aften, da kom der melding fra Det Tyske Sikkerhetspoliti om at Knudsen skulle ha berøvet seg selv livet i fengslet natt til 17 desember.

De ventet altså en hel uke, til Julaften, med å meddele hans hustru om dette. Tidspunktet Julaften er valgt med vanlig tysk storsinn og finfålelse.

Familien fikk så beskjed om at liket kunne hentes og i Drammens-avisene stod en kungjöring om at liket ville komme til byen om ettermiddagen. En masse mennesker var møtt fram på stasjonen, men det kom ingen kiste med toget. Derimot kom Gestapo som sendte likvognen tilbake og jaget følget vekk.

Knudsens jordiske levninger var nektet utlevert. Tyskerne hadde besørget kremeringen. Familien fikk bare hans aske.

Det hviler et mystisk skjær over Martinius Knudsens død. Alle som kjente ham nekter å tro på historien om selvmord. Og - hvorfor var tyskerne reddet for å utlevere hans lik?

Martinus Knudsen var formann i Samorganisasjonen i en årrekke, helt til nyordningen. Han var kjent som en offervillig og uforferdet tillitsmann som det ikke fantes svik i. Han tok også meget del i det kommunale arbeid og var bl.a. visordfører i Drammen i siste periode.

Han går inn i rekken av våre mange martyrer og vi lyser fred over hans minne.

GÖTEBORGSPOSTENS korrespondent i København skriver: Det er i løpet av de siste to uker ankommet til København et større antall norske quislinger, blant dem også medlemmer av hirden. quislingene skal placeres rundt om i Danmark og skal ha til oppgave å söke å komme i kontakt med folket unner foregivende av at de forestår en innsamling til fordel for de norske studenter som måtte gå i landflyktighet etter den tyske aksjonen mot dem.

Ovenstående forbauer oss ikke. Ingen ting er mer likt N.S. Det som forbauer oss er at tyskerne vir-

kelig har lett dem få reise. Det kan jo tenkes at det er hitlers ord til sine partifeller straks etter maktovertagelsen "bare berik dere, men la det skje på en måte så folket ikke merker det," som nå har fått gyldighet hos hans norske leiesvenner. Og da er selv ikke det middel for lavt, å benytte seg av de menneskers nød som de selv har vært behjælpelig med å pine og plage. Det er ikke nytt for oss at de nasistiske røvere og blodsugere ifører seg samaritanerens kappe.

GOEBBELS IGJEN. Når fanden blir gammel blir han religiös, lyder et kjent ordtak. Ja, det hender at røvere i første akt spiller prest i sinnen, og at nisdedere omvender seg unner galgen. I den siste tiden har det tyske naziregimet, hardt trengt på alle kanter og truet av sin snart anstundene dommedag, begynt å spille religiös. Det praktfullest utslag av denne trafikk må en vel si Goebbels leverte i sin nyttårsartikkel i Das Reich. "Vi er", skriver han "idag Guds sanne stridsmenn, som har en höy historisk mission å utføre. Over oss hviler skjebnens velsignelse". Det er forferdelig å høre slike herrer påkalle Guds navn og påberope seg skjebnens velsignelse. Om noen makt i historien fortjener navnet Antikrist, så er det nihilismens, råhetens og barbariets spesielle parti og regime. Etter 11 års styre og 4 års krig vet verden hva nazismen er. Dens blodskyld står for all evighet risset inn i historiens tavler og ingen ting kan viske det ut. Det er ondskapen organisert med all den moderne tekniks hjelpebidracer. Den har pint og utryddet jøder og andre mennesker i millioner, den har ødelagt uhørte materielle og kulturelle verdier, den har berøvet andre millioner hjem, frihet og brød, den har styrtet menneskeheden ut i en krig, som kommer til å koste adskillige millioner i faldne soldater og fordrive andre millionser liv. Den tyske ungdommen som nazismen etterlater seg er avstumpet til det innerste av sin sjel, bestialisert og nenneskelig verdiløs. Det er frykte at det tyske folket allerede er gått unner med nazismen.

ITALIA: Allierte tropper som rykker fra bruhotet sør for Roma har hatt et heftig sammenstøt med avdelinger fra Hermann Göhring-divisjonen. BBC-korrespondent melder at trefningen fant sted sør-øst for Littoria. Tyskerne ble drevet tilbake.

Dagens kommunike fra de allierettes hovedkvarter sier at det er satt island nye forsterkninger av britiske og amerikanske tropper og at begrenset framgang har bedret stillingene ved bruhotet. Tyskerne har også ført fram forsterkninger og gjør kraftigere motstand. På den 5. armes hovedfront lengre sør har de franske tropper inntatt et viktig høyliggende område.

Korrespondenter melder om kamper ved Monte Belvedere som ligger 80 km. nord for Cassino. I onrådet ved Cussino har amerikanske tropper hatt lokal framgang til tross for kraftig motstand.

Dårlig vær hemmet operasjonene i luften, melder det allierte kommunike, men det ble foretatt tokter over kamponrådene og lette bombefly angrep veg og jernbanemål i Italia. 3 tyske fly ble ødelagt. De allierte tapte 2 maskiner.

Allierte bombefly angrep igår 22 tyske skip i Egeehavet og senket 2 av dem.

Ifølge sveitsiske meldinger er det erklært beleiringstilstand i Roma, hvor det er brutt ut gatekamper mellom patrioter og tyske tropper. I nord, heter det, opererer over 300.000 italienske våpnede patrioter i 5 hovedgrupper unner kontroll av en sentral motstannskomite i Milano. En stor patriotstyrke har øvet regional kontroll over området vest for Torino i de siste to måneder.

VESTFRONTE: Mindre styrker av britiske bombefly angrep igår tyske militære mål i Nord-Frankrike. Ingen fly gikk tapt.

Fly fra kystkommandoen angrep tyske skip utenfor norskekysten i går. Et middelstort handelsskip, to mindre handelsskip og to eskortefartøyer ble skadet. 1 fly gikk tapt.

LONDON: Utenriksminister Eden avgav i Unnerhuset idag en erklæring i forbinnelse med Argentinas brudd av diplomatiske forbinnelser med Tyskland og Japan. "Den britiske regjering" sa Eden, "hilser dette skritt med glede. Vi ser tillitsfullt fram til at dette formelle brudd vil bli fulgt av snarlig og effektiv aksjon mot hele fiendens spionasjesystem på argentinsk jord"

Oslo 29-1-44. N L

4. art.

Nyhetene fra London 28-1.

ØSTFRONTE: Ifølge nattens kommunike har russiske tropper stormet og erobret Vološov 40 km. vest for Krasnogvardejsk. Om lag like langt øst for Krasnogvardejsk stormet og inntok russerne Tosno, og de har ryddet veien og jernbanelinjen sørvestover til Ljuban, som ligger midtvegs mellom Tosno og Tsjudovo på jernbanen Leningrad - Moskva. Tyskerne holder nå mindre enn 30 km. av denne jernbanen og deres siste støttepunkt er Tsjudovo som de kjemper fortvilet for å holde, det utkjempes gatekamper i byen og byens fall er nærmest uundgåelig.

Russiske tropper som opererer vest for Novgorod er nådd til et punkt omlag 35 km. fra knutepunktet Luga. Denne byen er av vital betydning for tyskerne unner retteten og de fører fram forsterkninger til forsvar av byen. Vatebskaja som er det siste støttepunktet av betydning er allerede tatt under ild av det russiske artilleri. Mens russiske tropper unner general Meretskov truer Luga fra øst, rukker general Govorovs armé fra mot byen fra nord. De to arméne står bare omlag 80 km. fra hverandre og hensikten er å stenge veien bak de retirerende tyske tropper. Stillingen for de tyske divisjonene som står lengst mot øst, ved Tosno og Tsjudovo er nærmest katastrofalt, idet begge armer av den russiske knipetangen mot Luga vinner terrang med stor hurtighet. En rekner med at 8 tyske divisjoner som står vest for jernbanen Leningrad - Moskva, er i overhengende fare for å bli omringet.

Russiske tropper som rukker sør-vestover fra Novgorod, langs den vestre stranden av Ilmensjøen, står i umiddelbar nærhet av Shinsk. Ved dette framstøtet truer russerne Staraja Russa, som er tyskernes viktigste støttepunkt sør for Ilmensjøen i ryggen.

I Leningrad begynner livet å anta normale former igjen etter at fronten er skjøvet så langt sørover at en ikke lenger kan høre kanontorden i byen. Torsdag feiret befolkningen opphevelsen av beleiringen som hadde vart i nesten 3 år.

I en dagsordre utstedt av general Govorov heter det: Tyskerne er kastet opptil 100 km. tilbake, over 700

(Forts. side 4)

TROLL I ORD.

De tyske nazister og deres norske apekatter er henfaldne til mange laster. Og en av dem er deres grove svindel med ord. Den avskyelige løgnaktighet i hele deres propaganda, den bewisse, systematiske uhederlighet i all deres skrift og tale, er noe av det ekreste og mest demoralisende ved hele nazismen.

Men det er et gammel t ord som sier at "fais slår sin egen herre på hals", og det heter også at der "går troll i ord". Og det får nå våre hjemlige nazister føle bitrere og hårdere for hver dag som går.

Alle deres grovt løgnagtige slagord har vendt seg mot dem selv og slått dem på munnen gang etter gang. Slik som det også er gått med stor-nazistene i selve løgnens fedreland.

Vi husker alle dengang Goebbels erobret V-kampanje - og vi ikke kunne gå et skritt på gaten uten å bli minnet om de tyske "veer". Den som nå satte opp en slik V ville sikkert bli skutt for blodig fornærrelse og forhanelse av hitler-riket.

Menn toppunktet i selvödeleggende nazi-slagord er først nådd nå, når de overalt har slått opp som dagens løsen:

"MOT LYSERE TIDER!"

Når Tyskland allerede er blitt innringet på alle kanter og hver vetus mann vet at dets nederlag er like sikkert som jordas gang om sola - ja så går det mot lysere tider! Det føler og vet en hel verden som blir for dette banditt-regimes skyld. Men at nazistene selv skulle si det, ja se det hadde vi ikke ventet.

Når de russiske hærer overalt jager tyskerne ut av landet, når hitler-tyskland er blitt så en-somt at det må slåss mot allierte italienerne og engelskmenn ved Roma, når Hamburg er vokk og Berlin forandres til en ruinhaug - så går det mot lysere tider for hele verden. Ja det forstår sikkert alle jordens folk - og især de titusener som ikke kan tale fritt. Men at nazistene skulle si det for oss - det hadde vi ikke trodd.

I det babyloniske gjestebud var det en mystisk hånd som skrev på veggen sitt "mene tekkel".

Nazistene gjør det enklere. De skriver selv sin egen dödsdom - på det område er de fagfolk; drapsmenn som de er.

Når naziveldet kjemper sin håpløse döskamp på veg mot den fullstendige tilintetgjørelse - så skriver N.S.-hånden på veggen:

MOT LYSERE TIDER!

Større selverkjennelse kan ingen forlange. Alltid er det gått troll i ord på en så skjepnesvanger måte som denne gang.

9 SEPTEMBER 1936.

Göring til rustningsarbeiderne i Berlin-Togel: "Jeg har ingenting mot at de (englenderne) nå også da ved nattetid tar en forlystelsestur over tysk territorium og slipper ned sine latterlige propagandafly-blad fra veldig höye. Men ve dem om de bytter fly-bladene med bomber --- . Jeg kan meget godt forstå at englanderne evakuerer London. Hvis imidlertid englanderne viste hvor mange luftvernkanoner og jagrfly vi har, ville de forstå hvorfor vi ikke evakuerer Berlin".

Første føle år er gått siden dengang, men nå vil tidene og Berlin - forandre seg raskt.

HITLER beklaget seg engang over at det var blitt hans sorgelige skjepne å måtte kjempe mot unnermålere. I den tid som siden er gått, har han imidlertid ikke kunnet hindre disse "unnermålere" i å gjennomføre en strategisk oppmarsj som gjør at Det tredie Rike i 1944 er truet av angrep så å si fra alle kompassrosens retninger. Denne alsidige oppmarsj har tvungen et den tyske hærledelse til å spre sine styrker sterkt, et forhold som har betydd mer for den russiske framgang enn man kanskje i alminnelighet er oppmerksom på. Så sterkt er den framvungne spredning av de tyske styrker at det kanskje ikke blir nødvendig å sette igang alle de planlagte angrep før å framtvinge TYSKLANDS KAPITULASJON.

KOMMER DU ELSA er den neste norske filmen som må blokkeres. Den er produsert av nazisten G.Willoughby, som på grunn av sitt nære slektskap med Hagelin og Irgens har dominert norsk film siden tyskerne kom. Vi overlater filmen til samme behandling som "Sangen til livet"

byer er blitt befridd, tallrike tyske divisjoner er blitt revet opp og beleiringen av Leningrad er opphevet. Våre tropper står bare 60 km. fra den Estniske grensen.

ITALIA: De allierte tropper har igjen utvidet bruholdet sør for Roma. Et kraftig tysk motangrep ble slått tilbake og de allierte tok mange fanger.

Tyskerne bygger bunkers og befestninger og mann venter et alvorlig oppgjør med det første. Allierte krigsskip bombarderer kystvegen sørover for å hindre tyskerne i å føre fram forsterkninger nordover. Allierte tropper som rykker mot nord fra bruholdet står bare omlag 30km. fra Roma og spenningen vokser fra time til time i hovedstaden. Tyske vagtposter ved trafikkknutepunktene i Roma har fått forsterkninger, men det hindrer ikke italienske patrioter fra å angripe dem.

På den 5. armes hovedfront fortsetter de franske tropper sitt framstøt vestover i et område nord for Cassino tiltross for iherdig tysk motstand og kraftige motangrep. Franskmennenes framstøt truer med å avskjære Cassini bakfra. Vest for Rapide rykker amerikanske tropper oppover fjellsiden og har eroberet en høyde. Rundt Cassino kjempes det meget hårdt. Byen er et av de sterkest befestede steder som de allierte hittil har støtt på unntatt felttoget i Italia. Angrep følger på angrep og byen er nå bare en ruinhaug. Tyskerne har gravd seg ned i ruinene og yter forbitret motstand. Grunnen til tyskernes voldsomme motstand i Cassino er at byen danner hovedhjørnestenen i den såkalte Gustav-linjen. Denne linjen har tyskerne fått ordre om å holde for enhver pris, da den danner den siste naturlige forsvarslinjen for mann kommer ned på slettene sør for Roma.

På den 8. armes front er det fortsatt bare patruljevirksomhet.

Virksomheten i luften har vært meget intens. I Sør-Frankrike angrep tunge bombefly de tyske flyplassene bl.a. Montpellier. 50 tyske fly ble ødelagt torsdag. 7 allierte fly gikk tapt.

WESTFRONTEN: Natt til fredag rettet britiske lancaster-bombefly et kraftig angrep mot Berlin. Over 1500 tonn bomber ble kastet i løpet av 20 minutter. Helgoland, Vest-Tyskland og Nord-Frankrike ble også angrepet.

Sambandskontoret VÄRTLAND
Oslo 31-1-44. 7.FEB 1944

4. årg.

Nyhetsene fra London 29 - 30-1.

ÖSTFRONTEN: De siste meldingene fra Russland viser at den røde arme hurtig har utnyttet de muligheter som erobringene av den tyske basis Novo Sokolniki, som ble erobert lørdag, byr på. Franskulde russiske avdelinger fortsetter den hurtige framrykking mot grensen til Latvia. Mindre tyske avdelinger som er igjen av to utvalgte divisjoner som skulle forsvare byen ble fanget inn i det omliggende distrikt. Vest for Leningrad er tyskerne nå på fuldt tilbaketog på bred front til elven Luga og Estland. Jevnt og sikkert rykker de russiske truppene framover mot byen Luga. Fra nord kommer de langs jernbanelinjen fra Krasnogvardeisk og fra øst langs linjen fra Novgorod. Dette to framstøtene truer den anselige tyske styrke som står i framspringet sørøst for Leningrad med å bli omringet. Meldinger fra Moskva søndag ettermiddag går ut på at russiske avdelinger allerede reparerer jernbanelinjen mellom Moskva og Leningrad. Etter erobringene av Tsjudovo, som ble inntatt lørdag er hele denne jernbanelinjen nå på russernes hender. Tyskerne oppgav lørdag kveld at de hadde evakuert Smela f Dnjeprbøyningen.

Det eneste avbrekk i rekken av de russiske støtene er meldingen i det russiske kommuniike lørdag kveld om en russisk tilbaketrening i området ved Vinniza. Øket tysk press tvang den røde arme til å evakuere noen landsbyer, men det kostet tyskarne svært tap både av tropper og materiell.

En russisk korrespondent skriver i Observer at ningen med kungjöringen i Moskva fredag kveld om en større reorganisering av den russiske utenrikstjeneste betyr at Sovjet-Samveldet formelt ikke lengre vil opptrer som en enkelt makt i forhold til de utenlandske makter. For eksempel vil Ukraina og Østerriksstatene diplomatisk komme til å stå i samme forhold til Sovjet-Samveldet som Kanada, New Zealand og Australia til det britiske samveldet. Reformen vil ha sin betydning såvel for den militære som den politiske stilling og vil også influere på forløpet av den Pôlsk-Russiske uoverensstemmelse, skriver den russiske korrespondent. Han tilføyer at endringen i konstitusjonen først må vedtas av det øverste råd som (Forts. side 4)

RIISNES' MOBILISERINGSFORSLAG.

Offentliggjørelsen gjennom den illegale pressen av "minister" Sverre Riisnes' forslag om å mobilisere den norske ungdommen for å segne den til østfronten konservativt svært ubeileig for N.S. og dets beryktede "jusitsminister". Siden offentliggjørelsen har forslaget også vært dagens samtalesemne. Det er blitt lavlig diskutert og kommentert. Og det er milde uttrykk vi bruker når vi sier at det er blitt mottatt med harme og avsky hos hver patriotisk mann og kvinne. Forslaget vitner da også om en slik bunnlös rottenskap som vi ikke har sett til her i landet. En må nok til nazi-tyskland for å finne noe liknende. - Da vi offentliggjorde forslaget anbefalte vi våre leseere å studere det med ro og fatning. I dag går vi et skritt videre og spør: Hva vil du gjøre dersom det for alvor skulle bli tale om en slik mobilisering som av Riisnes foreslått? Det spørsnålet må hver eneste ansvarsbevisst individ tenke godt og vel over. I et slikt tilfelle vil det bli stilt store krav til hver enkelt av oss. Og de krav må vi være forberedt til å oppfylle - for fedrelandets og vår egen skyld. For ungdommens vedkommende blir spørsmålet: Skal jeg møte til en eventuell innkallelse? Her kan svarset ikke bli annet enn et bestemt nei! og på det svarat må man stå fast hva som enn hender. Riisnes selv er på det renne med at det vil bli vansker med å få ungdommen til å melde seg. Han forutsett til og med at mange vil söke å komme seg over grensen til Sverige for å unngå mobiliseringen. Han er fullt klar over at bare med tvangsmidler kan man eventuelt få folk til å møte fram. Derfor foreslår han at grensen til Sverige skal sperres som den aldri før har vært sperret. Og så skal de som ikke møter godvillig avhentes. Men om nå alle de 75.000 ungdommene nekter å møte fram? Så må de hentes med tvang hver eneste en. Det kommer i tilfelle til å bli en temmelig brysom jobb. Og samtidig skal hver meter av vår lange grense til Sverige sperres. Det skal atskillig mannskap til det arbeidet. - Nå vet vi at N.S. har ingen makt til å gjennomføre noen mobilisering. Det må altså bli tyskernes sak å greie det. Og har de først gått i gang med det, vil de selvsagt gripe til alle de midler som vi nå er blitt temmelig vant med her i landet. De vil ta

noen ungdommer i hvert distrikt eller hver bygd og stille dem opp mot veggen og skyte dem - til skrek og atvarsel for de andre. Her må vi imidlertid være på det rene med at det gjelder en så viktig sak for landet vårt og for det norske folks framtid at skal det bli nødvendig å noen ofrer livet for den, så må også det offer bringes. Vårt land blir ikke fritt uten at det kommer til å koste liv og blod. Det gjelder ikke bare oss. Det samme gjelder alle land som er kommet unner nazihordenes jernskodde hel. Det har kostet oss mange liv hittil, det vil koste flere. Og skal liv ofres, da er det bedre å ofre dem ved å nekte å møte til mobilisering og dermed sette alt inn for sitt eget land, enn å la seg sende til østfronten for å ofre livet for nazi-tyskland. - Ellers skulle en tro at tyskerne nå etter hvert burde bli mere varsom med å utrydde andre mennesker. Det er menlig intet mere sikkert her i verden enn at Tyskland kommer til å tape krigen. För det skjer kommer krigen ikke til å slutte. Og selv om tyskerne i mellomtiden har vært nokså travelt beskjæftiget med å utrydde andre, vil det dog være tilstrekkelig mange igjen til å gjøre ende på - eksempelvis 100 tyskere for hver person tyskerne har utryddet. Hvor meget det skal bli igjen av den tyske nasjon har tyskerne således i sin egen hånd å avgjøre. - Skulle aitså tyskerne ville skyte noen norske ungdommer fordi de ikke vil la seg mobilisere til å slåss for fienden, så kan det bli en fryktelig dyr affære. - Men naturligvis er det ikke bare ungdommen som kan og bør gjøre noe i et slikt tilfelle. Det er mange måter å skade tyskerne på. Og her kan nesten alle aldersklasser nedvirke. Men det som skal gjøres må nøye planlegges. Intet må overlates til tilfeldigheten. Vi går ut fra at planer vil bli lagt og at paroler vil gå ut om hva som kan og bør gjøres. Og så må vi alle være beredt til å gjøre vår innsats. FOR VI VIL IKKE LA OSS TVINGE TIL R.K.-KERTJENESTE FOR NAZI-TYSKLAND.

...
N.S.-ANGIVIERET flerer i forbinnelse med innkallelsen til "borgervakt". Laglederne innen partiet har utarbeidet lange lister over "kjempejössinger, kommunister og oppviglere" innen deres distrikt, som bør utkalles til borgervakt.

allerede har begynt et særli^g møte i Moskva.

ITALIA: På den 5. armes front har de britiske tropper utvidet det område de holdt besatt på nordsiden av Garigliano-elven og de har tatt tre høyder nordvest for Castel Forte. Tyskerne har gravet et nytt løp for elven Rapido og på den måten oversvømmet vegon fra Cassino nord-vestover. Opp i fjellene har fransmennene avslått nye tyske angrep og har drevet en kile inn i Gustav-linjen og tatt tre høyder. Fra bruhodet ved Anzio rykker allierte tropper innover i Italia. De har inntatt tre landsbyer til, den som ligger lengst inne i landet er 24 km. fra Nettuno. Det allierte hovedkvarter opplyser idag at det ble tatt 600 fanger.

Allierte flystyrker gjorde igår over 1.300 utfall. De viktigste målene var jernbanene. 4 tyske fly ble ødelagt, mens de alliertes tap var 3. Korrespondentene melder at tyskerne overfører bombe-fly fra Balkan for å ráde bot på mangelen på fly. BBC-korrespondent melder at allierte fly har vært så effektive i å stanse tyskerne i å overføre tropper fra den ene kant av Italia til den annen med fly at denslags dagtokter er blitt helt innstillet.

WESTFRONTEN: Større styrker britiske bombefly angrep Tyskland natt til lørdag. Det var igjen Berlin som var hovedmålet. Bombingen var koncentert og det ble observert at store områder sto i brand. Andre bombe-fly angrep mål i Nord-Vest-Tyskland og foretok omfattende minelegningsoperasjoner i fiendtlig farvann. Angrepet mot Berlin fant sted 24 timer etter at en stor formasjon Lancaster-bombefly hadde kastet 1.500 tonn bomber over byen natt til fredag. Tunge amerikanske bombefly med baser i Storbritannia foretok lørdag det største angrepet hittil i krigen. Målet var Frankfurt og det ble kastet omlag 1.800 tonn bomber. Det ble møtt med kraftig luftvernild og det var voldsomme trefninger med tyske jagerfly hvorav 162 ble skutt ned. Amerikanerne mistet 31 av de 800 bombefly og 13 jagere av de 700 som deltok i angrepet.

For første gang siden slaget om Berlin begynte kom det ingen fly fra Tempelhof. Den svenske luft rutaen er blitt flyttet fra Berlin til Stettin.

Nyhetsene fra London 31-1.

ÖSTFRONTEN: På Leningradfronten står deler av general Govorovs arme som rykker fram langs kysten av Finskebukte i vest, bare 25 km. fra grensen til Estland. Operasjonene unnerstøttes livlig av russernes Østersjöflåte, som nå uhindret kan gå ut fra Kronstadt etter at de tyske kystbatterier er bragt til taushet. Lenger ør har russerne hurtig rykket fram langs jernbanelinjen Krasnogvardjejsk-Narva og kjemper allerede i utkanten av byen Kingisepp, som ikke ligger mere enn 16 km. fra den estniske grensen. Den 18. tyske arme som forsvarer dette avsnittet, befinner seg på marsj mot vest i retning Narva-Poijus-Luga-linjen. Tyskerne bygger i all hast nye forsterkninger langs en noen mil lang linje mellom kysten av Finnebugta og Peipussjøen, og det ventes at de vil by kraftig motstunn foran Narva. De avdelinger av general Govorovs arme som rykker sørover mot Luga, står 60 km. fra Byan. General Meretskovs tropper som kommer fra Novgorod, presser seg stadig framover og står bare 16 km. fra Luga, og dermed er retrettkorridoren for de tyske tropper lengst øst ytterligere innsnevret. På sørfronten er den 8. tyske arme kastet ut av sine stillinger ved Smela og retirerer mot elven Bug.

ITALIA: På den 5. armes hovedfront i sør meldes at de allierte har brutt inn i Gustav-linjens forsvarsverker etter flere dagers voldsomme kamper. Flere viktige høyder er erobret. Kampene raser fortsatt langs hele fronten.

Unnfer framrykningen fra bruhodet sør for Roma har de anglo-amerikanske troppene erobret en del landsbyer og forsvarsverker på veien til Albano, et viktig trafikk-knutepunkt 2 mil sør for Roma. Tiltross for at tyskerne har sett inn store avdelinger av fly i kampane, yter de alliertes flåte kraftig støtte til landgangstyrkene, og kystvegen nord og sør for bruhodet ligger unner kraftigild fra skipskanonene. De voldsomste luftkamper en hittil har opplevd i Italiafeltettoget har rast i flere dager sør for Roma, hundrevis av tyske fly er skutt ned og slagmarken ligger strødd med ødelagte fly.

WESTFRONTEN: Søndag i strålende solskinn fløy hundrevis av tunge amerikanske bombefly og jagere igjen